

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat

Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

Felülvizsgálat

2020.

Készítette: Budapest Főváros VIII. Kerület
Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal

Tartalomjegyzék

I.	Alapvetés.....	2
1.	Jogszabályi háttér.....	2
2.	A Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatának célja, feladata.....	4
II.	Statisztika.....	6
1.	Demográfiai mutatók.....	6
2.	Foglalkoztatottság helyzete.....	9
3.	Egészségügyi helyzet.....	11
4.	Lakhatás, lakásviszonyok.....	11
5.	Speciális célcsoportok.....	16
III.	Egészségügyi ellátások a kerületben.....	21
IV.	Szociális és gyermekjóléti ellátórendszer a kerületben.....	30
1.	Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatal.....	30
2.	Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat.....	30
3.	Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ.....	31
3.1	Előzmények.....	31
3.2	A JSZSZGYK szervezeti egységei, szolgáltatásai.....	31
3.3	Szociális Szolgáltató Központ.....	32
3.4	Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás.....	33
3.5.	Család- és gyermekjóléti Központ.....	35
3.6.	Átmeneti gondozás.....	38
3.7.	Időskorúak Átmeneti Otthona - Ezüstkő Gondozóház.....	39
3.8.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	41
3.9	LÉLEK-Program.....	42
3.10	Értelmi fogyatékosok napközbeni ellátása.....	44
4.	Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék.....	45
4.1.	A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.....	53
5.	Napraforgó Egyesített óvoda, „Befogadó Óvodák” Program.....	56
6.	Belső-Pesti Tankerületi Központ.....	58
7.	Egyházak, vallási csoportok és civil szervezetek.....	59
7.1	Egyházak.....	59
7.2	Civil szervezetek.....	61
7.3	Támogatások.....	64
8.	Nemzetiségi Önkormányzatok.....	64
9.	Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért.....	65
10.	„Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer”.....	65
V.	Józsefvárosi Önkormányzat által fenntartott gazdasági társaságok szerepe a szociális ellátásban.....	68
1.	Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.....	68
2.	Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt.....	68
3.	Józsefvárosi Közösségeiért Nonprofit Zrt.....	69
3.1	Kesztyűgyár Közösségi Ház.....	69

3.2 Rendezvényszervezési Divízió.....	71
3.3 H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési Központ.....	71
3.4 Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont.....	71
3.5 JKN Zrt. Üdültetési Divízió.....	71
3.6 Kommunikációs Divízió.....	71
VI.A Józsefvárosi Önkormányzat által biztosított szociális ellátások rendszere.....	72
1.Pénzbeli és természetbeni támogatások.....	74
VII. Összefoglaló.....	76
1. A Szociális Szolgáltatástervezési koncepció megállapításai.....	76
2. SWOT analízis.....	80
3.Stratégiai célok.....	81

I. Alapvetés

Magyarország Alaptörvényének XIX. cikke alapján

„Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyesség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.”

1. Jogszabályi háttér

Magyarország Alaptörvénye tartalmazza, hogy Magyarország a szociális biztonságot rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével kívánja megvalósítani. E célok megfelelő teljesítésének és a jogszabályi háttér biztosítása érdekében került megalkotásra a 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.), illetve a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.).

Az önkormányzat konkrét feladatait a szociális biztonság megteremtésének vonatkozásában a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény írja elő (továbbiakban: Mötv). A Mötv. a 13. § (1) bekezdése alapján számos egyéb feladat mellett a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása, egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, a sport, ifjúsági ügyek, valamint a nemzetiségi ügyek.

Az önkormányzat az Mötv. alapján előírt, valamint az Szt. és a Gyvt. által szabályozott feladatok teljesítése érdekében a település szociális igazgatását rendeleti úton szabályozza. A szociális területet az alábbi helyi rendeletek szabályozzák:

- Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2015. (III.01.) önkormányzati rendelete a pénzügyi és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól,
- Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 32/2019. (VIII.22.) önkormányzati rendelete a szénmonoxid érzékelő berendezés igénylésére vonatkozó feltételekről,
- Budapest Főváros VIII. Kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 56/2017. (XII. 20.) számú önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjairól.

Az Szt. 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen:

- a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadását megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel, az érintett civil és egyházi szervezetek képviselőivel és Józsefvárosban található nemzetiségi önkormányzatokkal.

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 496/2004. (XII.09.) számú határozatával elfogadott Józsefváros Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját legutóbb 2018 decemberében vizsgálta felül, melyet 118/2018. (XII.18.) számú határozatával elfogadott. A felülvizsgálatban alábbi stratégiai célok kerültek meghatározásra:

1. Az Önkormányzat által nyújtott támogatási típusok felülvizsgálata, a támogatások terén további célzott irányú támogatások kidolgozása
2. A szociális ellátórendszer látókörén kívül eső rászorulóknak elérése
3. A kommunikáció további fejlesztése a szociális ellátórendszer tagjai között
4. Önkéntesek, civil szervezetek ellátásba történő szélesebb körű bekapcsolása
5. A szociális ágazat számára pályázati források felkutatása
6. Prevenációs, egészségmegőrző, egészséges életmódra nevelő, ösztönző programok bevezetése
7. Az intézmények tárgyi feltételeinek javítása
8. Érzékenyítő programok bevezetése, megvalósítása
9. A kerületi idős személyek védelme és biztonságérzetének növelése

2. A Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálatának célja, feladata

A Koncepció a helyzetelemzés megállapításaiból kiindulva a következő két évre rögzíti azokat az irányokat, elveket és intézkedéseket, amelyek biztosítják a helyi szociális ellátórendszer fenntarthatóságát és kiszámíthatóságát.

CÉL

- A Józsefvárosban élő rászoruló személyek számára biztosított szociális szolgáltatások feladatai áttekintésre kerüljenek.
- Meghatározásra kerüljenek a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelvei, irányai, céljai, amelyeket a kerület a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ.
- Részletezze azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az önkormányzat érvényesíteni kíván.
- A szociális ellátás és védelem a hatékony együttműködéssel és információáramlással is segítse a rászorulókat.

FELADAT

- Elősegítse egy egységes, helyi szociális szolgáltatáspolitikai kialakítását.
- Elősegítse az esetleges új ellátási formák bevezetését.
- Feltárja a jelenlegi, helyi ellátórendszer hiányosságait, olyan szolgáltató rendszer kerüljön kialakításra, amely összehangoltan, koordináltan működik, lefedi a szociális szükségleteket, minőségi- és differenciált szolgáltatást nyújt, középpontjában az egyénnel.
- Információkkal segítse a helyi döntéshozókat és a szolgáltatások biztosításában résztvevőket.
- Információt nyújtson egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához megvalósításához.

- A lakosság igényeinek és szükségleteinek még nagyobb mértékű beépítése a rendszer működésébe.
- Hozzáférés javítása pl. segélyek folyósítási idejének csökkentése, potenciális ügyfelek tájékoztatásának fejlesztése.

A koncepció a következő célcsoportok számára határoz meg kiemelt figyelmet:

- gyermekek,
- családok,
- időskorúak,
- marginalizálódott csoportok (hajléktalanok, lakásszegénységben élők, súlyos krízis helyzetben lévő, menekültek),
- speciális csoportok (fogyatékkal élők, egészségkárosultak).

ALAPELVEK

A szociális szolgáltatások működtetésével és fejlesztésével összefüggő alapelvek meghatározásához a következő szempontok jelentősek:

- A hagyományos segítőkészség, aktivitás felélénkítése az önszerveződés elősegítése.
- Az egyén és a családok védelme.
- Mindennemű hátrányos megkülönböztetés, előítélet elutasítása. Kor, nem, vallási, etnikai hovatartozás, vagyoni helyzet, politikai nézet, fogyatékoság, cselekvőképességbeli korlátozottság, betegség miatti hátrányos megkülönböztetés nélkül, a szociális rászorultság mértéke alapján, azonos bánásmód és azonos minőségű ellátás biztosítása mindenki számára.
- A szociális intézmények támogató szerepének, javítása, hangsúlyozása.
- A szociális területen a preventív tevékenységek erősítése.
- A szociális szféra összefogása, interdiszciplináris együttműködések elősegítése, koordinálása.
- A szociális biztonság feltételeinek javítása.
- Nyitott szociálpolitika, az önkormányzat szerepének tisztázása. A józsefvárosi önkormányzat koordinatív szerepének megerősítése a kormányhivatal, a fővárosi önkormányzat, valamint a szociális intézmények, a szociális tevékenységet is folytató egyházi és civil szervezetek között.
- A szociális ellátórendszeren keresztül az önszerveződő közösségek létrejöttének segítése.
- Fenntartható fejlődés elősegítése (hosszútávon működőképes, kiszámítható rendszer kialakítása és megtartása, a működés finanszírozhatóságának biztosítása).
- A szociális ellátás és védelem a hatékony együttműködéssel és információáramlással is segítse a rászorulókat.

ÉRTÉKEK

A következő értékeknek kell érvényesülni a helyi szociálpolitikában, illetve a szociális szolgáltatások biztosítása során:

- Az élet és az emberi méltóság tisztelete.
- Az emberi méltósághoz való jog.
- Az ember önrendelkezéshez való joga.
- A szociális biztonsághoz való jog.
- Differenciált, az egyén szükségleteihez igazodó ellátás.
- A szabad lelkiismeret, a vallás szabad gyakorlásához való jog.

- Folyamatos ellátási igényhez igazodó fejlesztés a szolgáltatások terén.
- A társadalmi beilleszkedés, integráció segítése, mobilitás lehetőségének megteremtése.
- Az egyén autonómiájának, képességeinek megerősítése, egyedül-létének oldása. Az egyén családban éléshez való jogának biztosítása.
- Szubszidiaritás (támogató segítség) elvének érvényesítése (a döntéseket ott és úgy kell meghozni, ahol az az egyéni szinthez legközelebb áll, és oly módon, hogy az kiegészítse az egyén saját lehetőségeit).
- Minőség a szolgáltatásokban.
- Hatékonyság, hatásosság.
- Helyi tradíciók őrzése.
- Differenciáltság-minőség és hatékonyság a szolgáltatásban.

II. Statisztika

Helyzetelemzés, statisztikai adatok

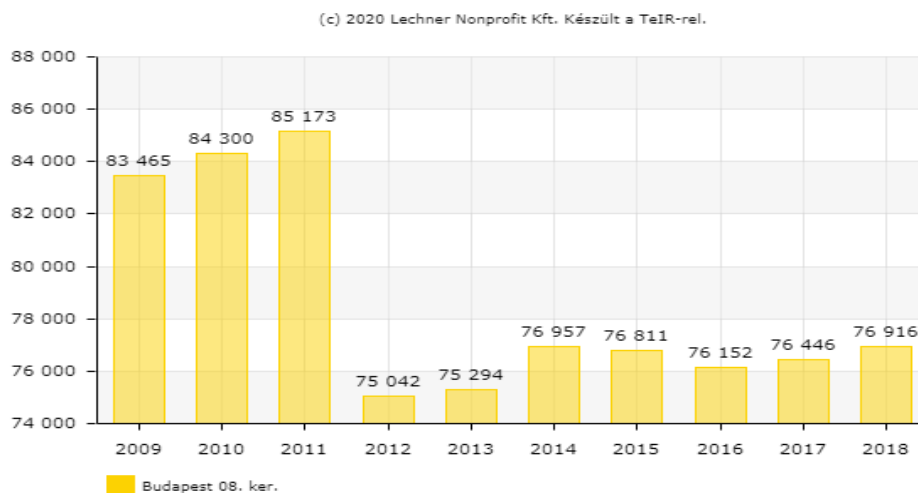
Az állampolgárok életminőségére, a szolgáltatások rendszerére a következő tényezők lehetnek befolyással:

- demográfiai mutatók,
- foglalkoztatottsági helyzet,
- egészségügyi helyzet,
- lakhatási körülmények,
- szociális szolgáltatás elemei

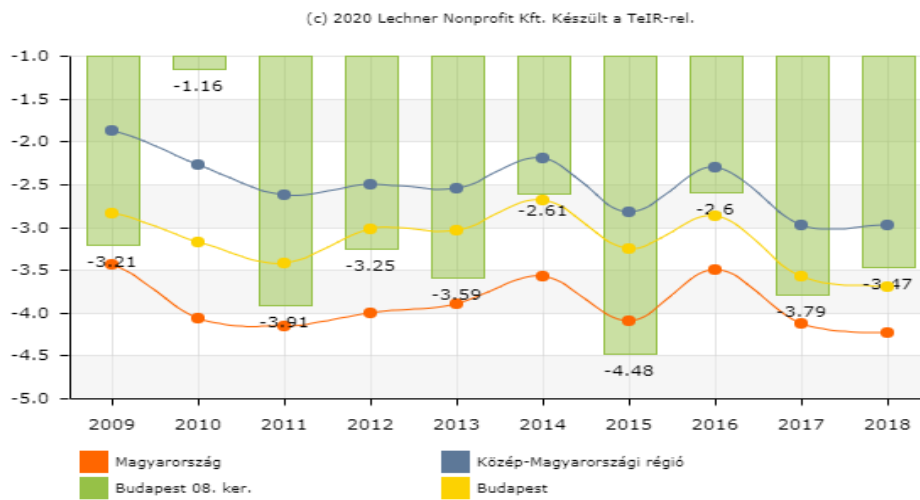
1. Demográfiai mutatók

Józsefváros, Budapest Főváros VIII. kerülete- az Üllői út, Múzeum krt.-Rákóczi út-Kerepesi út – Hungária krt. által határolt 6,85 km² terület. Észak-nyugatról Budapest VII. kerülete, északról Budapest XIV. kerülete, keletről Budapest X. kerülete, délnyugatról Budapest IX. kerülete, végül nyugatról Budapest V. kerülete határolja. 2012-ben a Fővárosi Közgyűlés rendeletben 11 városrészre (negyedre) osztotta a kerületet. Józsefváros Budapest egyik centrális elhelyezkedésű, sokféle társadalmi problémát felvonultató területe, mely a főváros egyik legnépesebb kerületei közé tartozik.

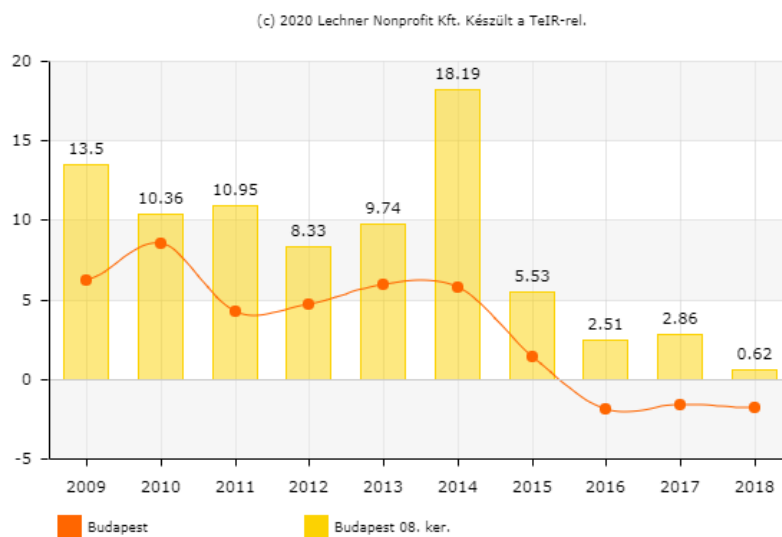
A VIII. kerületi állandó lakosok száma 68 898 fő (0-110 éves korcsoport), ebből bejelentett lakóhellyel rendelkező lakosok száma 66 367 fő, bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező lakosok száma 9992 fő.

A lakosság száma függ a természetes szaporulat mértékétől, valamint a beköltözők számától. Az utóbbi évek kimutatásait elemezve megállapítható, hogy az halálozások száma továbbra is rendre meghaladja az élve születések számát.

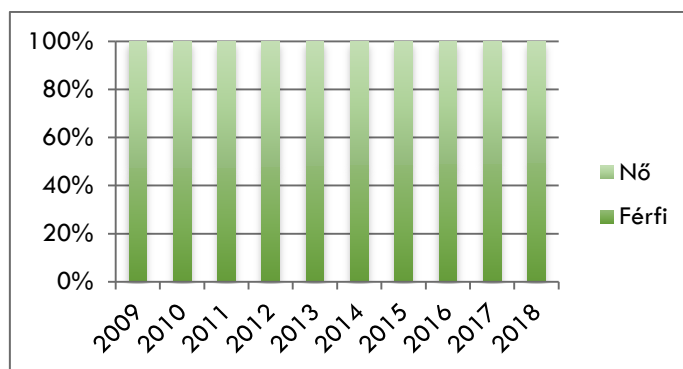

A népszámszám tényleges fogyását némileg fékezi a vándorlás pozitív egyenlege - a kerület irányába történő vándorlás meghaladja az onnan történő elvándorlás mértékét.

A kerületi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. A lakosság korösszetételét és nemek szerinti megoszlását az alábbi diagramok mutatják be.

Józsefváros helyzete a korfa változásai tekintetében alapvetően jónak mondható. A kerület népessége enyhén öregedő tendenciát mutat, a kerületben élő idősök száma viszonylag magas, míg a legfiatalabb korosztályok létszáma alacsony. A 20 és 30 éves korosztályok kimagasló létszáma a következő években várhatóan népességnövekedést eredményezhet. Emiatt célszerű a továbbiakban is olyan támogatásokat kidolgozni, mely ide vonzza és letelepedésre ösztönzi a fiatal korosztályt, illetve gyerekvállalásra ösztönöz.

A 0-18 éves korosztály egyes ellátásokra jellemző korcsoportonkénti bontása a következő táblázatban került szemléltetésre. A korosztály létszámának alakulása a bölcsődei/óvodai/iskolai ellátás megszervezése szempontjából is nagy jelentőséggel bír.

	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-25 év
Lakóhely	1992	1361	3518	1807	4866
Tartózkodási hely	5	4	18	7	18
Település szintű	5	4	19	7	18
Összesen:	2002	1369	3555	1821	4902
Mindösszesen:	13 649				

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index
2013	11.303	7891	143,24 %
2014	11390	8069	141,16 %

2015	11327	8052	140,67 %
2016	11343	7991	141,95 %
2017	11382	7896	144,149%
2018	11644	7631	152,59%

forrás: KSH, Teir

A 65 éven felüli korcsoporton belül kiemelt célcsoportot jelentenek az egyedül élő idősök, akiknek sajátos szükségleteit a szolgáltatások során figyelembe kell venni. Csökkent önellátó képességük különösen súlyos problémát jelent, ha nincs olyan családtag vagy más olyan személy, aki segítségükre lehetne.

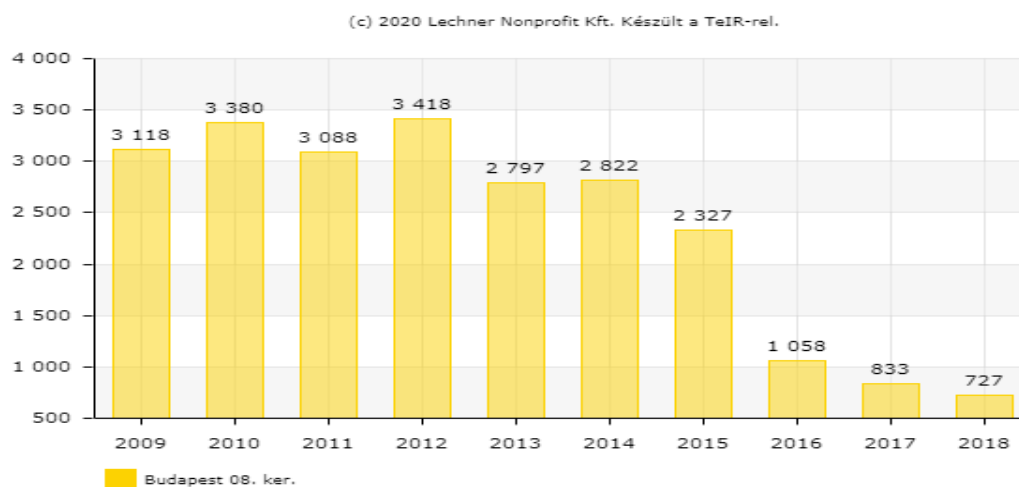
A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma 2018-ban 14.225 fő volt a kerületben.

A 2011-es népszámlálás által a kerületben felmért családok száma 18.092. A kerületi háztartások száma 38.073, ebből egy személyes háztartás 19.048 volt. A gyermeket nevelő családok száma 10.725, melyből 5.265 olyan család volt, ahol egy szülő nevel gyermeket. Az egyszülős családokban élő szülők és gyermekek általános helyzete (anyagi, szociális, pszichikai) általában nehezebb, mint a teljes családban élőké.

A Józsefvárosban élő családok tekintetében megfigyelhető különbségek mutatkoznak a jövedelmi és vagyoni helyzet, az iskolázottság, foglalkoztatottság, illetve a lakhatási körülményeket figyelembe véve, attól függően, hogy a kerület mely részében élőkre vonatkozóan történik a felmérés. A Palotanegyed, mely a Körúttól a belváros felé eső terület, a Corvin negyed, illetve a Tisztviselőtelep lakosságát tekintve elmondható, hogy előnyösebb jövedelmi helyzettel és magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek a kerületnek a külső részeihez és a lakótelepen élőkhez képest.

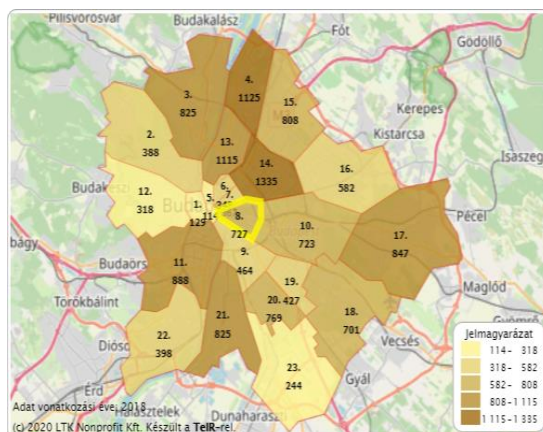
2. Foglalkoztatottság helyzete

Józsefvárosban a munkanélküliek száma az elmúlt esztendőkből az alábbiak szerint alakult:

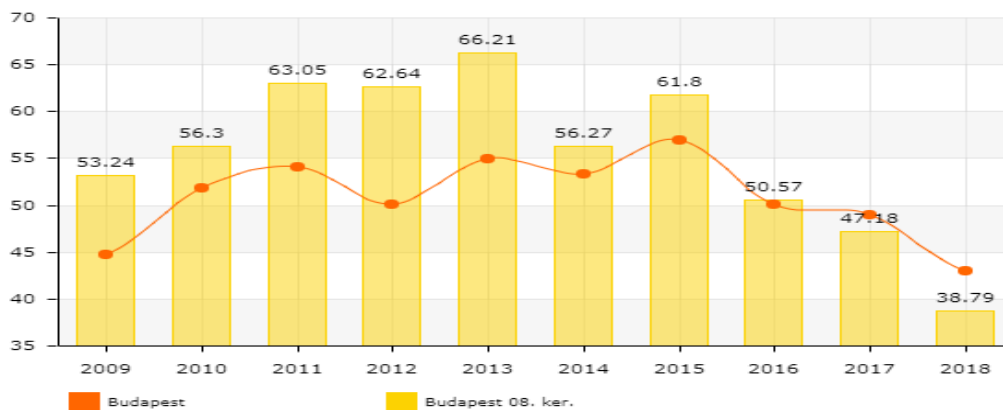

A munkanélküliségi adatok egyre jobb képet mutatnak a foglalkoztatottságra nézve. Józsefváros foglalkoztatottsági szintje éveken keresztül a fővárosi összehasonlítás tükrében is igencsak alacsony volt, a munkanélküliségi ráta pedig az átlaghoz képest kiugró. A 2010-es adatokhoz képest 2015-re 32

%-kal csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma és a 2016 és 2017-es év is jelentős javulást hozott a mutatók tekintetében.

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A következő táblázatból kitűnik a közfoglalkoztatottak számának alakulása az elmúlt években.

A közfoglalkoztatásban részt vevők foglalkoztatók szerinti megoszlása a kerületben			
Intézmény	2018	2019	2020
Józsefvárosi Közösségiért Nonprofit Zrt.	17	11	0
Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ	0	0	0
Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék	1	0	0
Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal	18	8	1
Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ	1	0	0
JGK Zrt.	5	2	0
Összesen	42	21	1

3. Egészségügyi helyzet

Budapest egészségi állapota kedvező az országon belül, azonban az egyes kerületek népességének egészségi állapotában jelentős különbségek alakultak ki. Az utolsó rendelkezésre álló adatok alapján a II., V. és a XII. kerület lakosai remélhetik a legmagasabb, a XXIII., a VIII., a XX. valamint a X. kerületben élők pedig a legalacsonyabb élettartamot születésükkor (2012). Az alábbi ábrán látható, hogy a VIII. kerületi lakosság átlagéletkora 6-7 évvel alacsonyabb, mint egyes budapesti kerületeké. A legtöbb idő előtti (65 éves kornál korábbi) halálozást okozó megbetegedés (rosszindulatú daganatos betegség, szív és érrendszeri megbetegedés, emésztőrendszeri betegségek, légző rendszeri betegség) tekintetében a kerületi népesség általában veszélyeztetettebb, mint a budapesti átlag.

A mortalitási statisztikák alapján a betegségek többségéért olyan krónikus betegségek felelősek, melyek kialakulását az egészségtelen életmód alapoz meg. A megbetegedések nagy száma a kerületben is összekapcsolható a lakosság helytelen életmódjával (egészségtelen táplálkozás, dohányzás, alkoholfogyasztás, mozgásszegény életmód stb.).

A kerület morbiditási és mortalitási mutatói nem egyformán jellemzőek a kerület összes negyedére, illetve az egész lakosságra, szoros összefüggés mutatkozik az iskolázottság és az egészségtudatosság, illetve az iskolázottság és a korai halálozási kockázat között.

4. Lakhatás, lakásviszonyok

A józsefvárosi lakásállomány állapota

Az elmúlt években jelentősen változtak a lakásviszonyok a kerületben, csakúgy, mint a főváros egészében. Annak ellenére, hogy a lakosság szám stagnált, Budapesten 2001 és 2020 között 11 százalékkal nőtt a lakásállomány. Ugyanebben az időszakban a VIII. kerületben 6 százalékkal csökkenő népesség mellett hasonló mértékű, 12 százalékos növekedés következett be a lakásállomány tekintetében, így legutóbbi elérhető, 2020. január 1-jére vonatkozó statisztikák szerint¹ a kerületben 46.242 lakás volt, mely a Budapesti lakásállomány 5 százaléka. Ez alapján egy józsefvárosi lakásra nem egészen 1,7 lakos jut, ami a legalacsonyabb kerületi értékek közé tartozik. A tényleges érték ennél valamivel magasabb, mert a nem lakott (üresen álló vagy más célra hasznosított) lakások némileg torzítják. A 2011-es népszámláláskor a kerületi lakások 15 százaléka nem volt lakott, és ez az arány a főváros egészére jellemző növekvő trendet mutatott.

A kerületi lakásviszonyok egyik szembeötlő jegye a lakások alacsony alapterülete. Rendkívül magas az egyszobás lakások aránya, több mint 36 százalék, ez a budapesti átlag kétszerese. A kis lakásméret leképezi a kerületi háztartások alacsony átlagos létszámát, illetve az egy főből álló háztartások domináns súlyát. A zömmel kisméretű lakásokból álló kínálat ugyanakkor a kerületbe költözőket is szelektálja háztartásméret szerint. A lakásállomány minősége érdemben elmarad a budapesti átlagtól. 2011-ben a józsefvárosi lakott lakások közel 9 százaléka volt alacsony komfortfokozatú (félkomfortos vagy annál rosszabb), míg a főváros egészében csupán alig 3 százalék. A gyenge minőségű lakások száma ugyanakkor a 2001-ben megfigyelt állapotokhoz képest megfelelően csökkent. A helyzet azóta is minden bizonnyal tovább javult az új lakások építésének és a folyamatosan zajló lakásfelújításoknak köszönhetően.

Józsefváros kedvező fekvése, közlekedési hálózattal való kiemelkedő ellátottsága révén jelentős ingatlanpiaci célterületté vált, amiben nagy szerepet játszott a 2003-ban induló Corvin-sétány program

---

¹ KSH (2020): Budapest Statisztikai Évkönyve 2019.

és a 4-es metró megépítése. 2001 óta a kerületben majdnem 7000 lakás (6949) épült és 1390 lakás szűnt meg. A lakásállományhoz viszonyítva a IX. és a XIII.3. kerület után itt épült a legtöbb új lakás a fővárosban, ugyanakkor itt volt a legmagasabb a lakásmegszűnés mértéke is.

Méret szempontjából kedvezőtlen az új építésű lakások összetétele, mivel nagyon magas az egyszobás lakások aránya, Budapesten a VIII. kerületben a legalacsonyabb az újonnan épített lakások alapterülete. A 2013. évi mélypont óta folyamatosan emelkedik a budapesti, és ezen belül a józsefvárosi lakások négyzetméter ára, de ha a VIII. kerületi lakásárakat a velünk összehasonlítható három kerület, a VI., VII. és IX. kerületek átlagához viszonyítjuk, akkor 2013 és 2017 között stagnálást tapasztalhatunk, a VII. kerületben továbbra is ezen kerületek átlagának mintegy háromnegyedét teszik ki a fajlagos lakásárak.² Ez azt jelenti, hogy a fejlesztési programok ellenére a kerület relatív lemaradása a lakásállományt tekintve nem csökkent.

A lakások esetében is megfigyelhető Józsefváros részeinek különbözősége. A kerület legjobb helyzetű negyedei a kertvárosias Tisztviselőtelep és Százados negyed, illetve a Palotanegyed, míg legrosszabb helyzetű negyedei a Magdolna és az Orczy negyed. A legrosszabb helyzetű kerületrészek fejlesztését szolgálta a 2005-ben kezdődő Magdolna Negyed Program (MNP), amelyik az első integrált szociális városfejlesztési program volt Budapesten. Azóta megvalósult az MNP második és harmadik üteme is.

A kerületrészek közötti különbség csökkentését nem szolgálta, hogy a 2010-ben induló Európa Belvárosa Program keretében nagyobb józsefvárosi önkormányzati forrásokat fordítottak a Palotanegyed, mint a legrosszabb helyzetben lévő kerületrészek fejlesztésére.

Az Orczy negyed fejlesztésére az önkormányzat támogatást nyert a VEKOP 6.2.I-15. kódszámú "Leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten" című európai uniós pályázaton. A város rehabilitációs program a társadalmi, a foglalkoztatási és a bűnmegelőzési, valamint a lakhatási problémák megoldására fordít kiemelt figyelmet.

Józsefváros lakás-szektorának további fontos jellegzetessége és egyúttal az önkormányzati gazdálkodás szempontjából komoly kihívás az önkormányzati bérlakások magas száma, de egyúttal lehetőség is. 2021 elején 4238 önkormányzati fenntartású lakás volt a kerületben, ez a teljes lakásállomány 9,2 százalékát képviselte, ami a legmagasabb kerületi arány, a budapesti átlag több mint kétszerese. Az értékesítések következtében az önkormányzati lakásállomány kismértékben csökkent az elmúlt öt évben: 2015-ben még 10,8 százalék volt az önkormányzati lakások aránya. A Józsefváros fenntartásában lévő lakások 20 százaléka üres, a lakott bérlakások közel 40 százaléka alacsony komfortfokozatú.

Az önkormányzati lakások 64 százaléka önkormányzati épületben, a többi társasházban található. Ugyanakkor az üres lakások 74 százaléka van az önkormányzati házakban. Az üres lakásállományból 2021 elején 102 db van bontandó épületben. A 2019. évi önkormányzati vezetésváltáskor megörökölt üres lakások közül 213 van műszakilag nagyon rossz és további 522 lakás rossz állapotban. Ezek esetében az egy m²-re jutó becsült felújítási költség eléri vagy meghaladja a 250 ezer Ft-ot. Az üres lakások közel fele nem komfortos.

---

² KSH (2018): Ingatlanpiaci Adattár 2017.

	Társasház		Önkormányzati épület		Összesen
	Üres	Nem üres	Üres	Nem üres	
összkomfortos	17	159	26	257	459
komfortos	111	697	300	1049	2157
félkomfortos	34	120	45	114	313
komfort nélküli	71	306	250	612	1239
szükséglakás	3	15	27	17	62
nem besorolható	0	3	4	1	8
Összesen:	236	1300	652	2050	4238
	1536		2702		

Forrás: JGK nyilvántartása

A lakott önkormányzati lakások állapota és komfortfokozat szerint összetétele is nagyon kedvezőtlen, különösen az önkormányzati házakban, ahol a nem komfortos lakott lakások aránya 36%.

Az önkormányzati lakásállományt hatalmas hátralék terheli, 2019 végén 2660 jelenlegi vagy volt bérlőnek volt összesen 1,3 milliárd forintnyi tartozása. Ezeknek a tartozásoknak közel 60 százaléka 2012 előtt halmozódott fel, a tartozók egy része már nem is él az adott lakásban; az ilyen tartozások döntő többsége minden bizonnyal behajthatatlan. Ezt figyelembe véve is nagyon nagy a hátralékrendezés terén megoldandó feladat. A tartós hátralék nagy pénzügyi terhet jelent az önkormányzatnak, ugyanakkor rendkívüli mértékben rontja az adóssággal rendelkező családok életminőségét. 2019 végén 56 család esetében volt jogerős kilakoltatási végzés kizárólag lakbérhátralék miatt, és közel 300 végrehajtási eljárás volt folyamatban, mintegy 300 millió Ft összértékben. Az esetleges kilakoltatás folyamatos stresszt és ebből következő egészségromlást eredményez, egyben a fizetési hajlandóságot is nagymértékben rontja.

Lakhatási koncepció

Józsefváros egyik legnagyobb problémája a lakhatási szegénység. Ennek következményei nem állnak meg a rossz minőségű lakásoknál, sok más társadalmi problémának is okozói: szegregátumok kialakulása, rossz egészségügyi helyzet, olyan óvodák és iskolák létrejötte, ahonnan a magasabb társadalmi státuszú szülők másik kerületbe viszik gyermekeiket. Az önkormányzat alapvető törekvése a társadalmi diverzitás fenntartása, az egyes kerületek közötti szakadék csökkentése, ne legyenek olyan lakóterületek, ahol csak szegények, de olyanok se, ahol kizárólag jómódúak élnek. A kerület fejlesztését nem a szegények kiszorításával, hanem élethelyzetük javításával kell elérni. A lakáspolitikát az egyik legfontosabb eszköz ennek a törekvésnek a megvalósításában. A lakhatás tekintetében a legveszélyeztetettebb csoportok az alacsony jövedelmű családok, a gyermeküket egyedül nevelő szülők, a pályakezdők, a nagycsaládosok, és a súlyos betegséggel küzdő családok. Bár ezt a helyzetet a korábbi szociális szolgáltatástervezési koncepció is megállapította, a lakáselosztás

tényleges rendszere egyáltalán nem a veszélyeztetett csoportok lakhatásának javítását szolgálta. Az üres lakások elosztása alapvetően két csatornán történt: közszolgálati dolgozók számára pályázaton kívül, valamint olyan pályázatokon, ahol a nagyobb jövedelműek több pontot kaptak. Ennek a lakáselosztási rendszernek kifejezett célja volt a lakosságcsere.

A lehetőségek függvényében minél többféle társadalmi csoportnak kíván az önkormányzat lakásbérleti lehetőséget nyújtani. Az anyagi, egészségi vagy életkori okokból lakásfelújításra nem képesek számára teljesen felújított lakások kerülnek meghirdetésre, a nagyobb anyagi erővel rendelkezők számára pedig a piaconál alacsonyabb, de a költségelví lakbért jelentősen meghaladó (kvázi-piaci) lakbérért, felújítatlan lakások. Újonnan létrehozott közbülső kategóriát jelent az a megoldás, melynek során az önkormányzat rendbe hozza a falon belül lévő szerkezeti elemeket, a befejező munkálatok pedig a bérlőkre hárulnak. Mindkét utóbbi esetben továbbra is fennmarad az eddigi gyakorlat, amely a lakbér egy részének erejéig lehetővé teszi a felújítási kiadások felének a bérleti díjba történő beszámítását.

A józsefvárosi lakáspolitikai és lakáselosztási rendszer a lakhatási nehézségekkel küzdő helyzetének a javítását célozza. Ennek érdekében törekszik az önkormányzat a lakott bérlakások számának növelésére és minőségének javítására. A lakott bérlakások száma leginkább a nem lakott lakások lakhatóvá tételével növelhető. Alapvető fordulatot jelent a lakáselosztás rendszerében, hogy minimális mértékű lesz az újonnan közszolgálati lakások bérbeadása, a pályázati pontrendszer bírálati szempontjai a jelenlegi lakhatási nehézségek mértékén és az együtt költözők szükségletein alapulnak. A pályázat szempontjai figyelembe veszik azt is, hogy van-e tartósan beteg, gondozásra szoruló a családban, van-e volt állami gondozott. A korábbi áttekinthetetlen, az átláthatóságot csorbító gyakorlattal szemben a jobb lakásra irányuló minőségi csere is bekerül a pályázati folyamatba.

A lakáspályázatok lebonyolítása során cél a pályázók bürokratikus nehézségeinek csökkentése, egy áttekinthetőbb a pályázók részére kevesebb adminisztratív feladattal járó eljárás kialakítása.

Tekintettel az üres lakások rendkívül rossz műszaki állapotára és hatalmas felújítási igényére ahhoz, hogy alacsony jövedelmű családok számára felújított lakásokat lehessen pályázaton meghirdetni, az önkormányzatnak többletbevételekre van szüksége, ami a rossz állapotú, nem komfortos társasházban lévő önkormányzati lakások árverésen történő értékesítéséből fedezhető. A lakásértékesítésből származó bevételek kizárólag önkormányzati lakások és önkormányzati házak felújítására fordíthatók.

Hosszú távon nonprofit önkormányzati lakásközvetítő társaságot kíván létrehozni az önkormányzat. A társaság által kezelt lakásportfolió önkormányzati üres lakásokból, valamint a magánpiacról bérelt lakásokból tevődik össze egy online is kereshető adatbázisban. A magánlakások esetében a társaság átvállalja a tulajdonostól a bérbeadás feladatát és kockázatát (állagromlás, felelőtlen bérlői magatartás miatt), ezzel a nemzetközi tapasztalatok alapján a piaci bérleti díj mintegy 80 százalékaért tud a társaság lakásokat bérbe adni. A rendszer biztonságos működtetéséhez az önkormányzat garanciaalapot hoz létre. A nonprofit lakástársaság létrehozásában szoros együttműködésre van szükség a fővárosi önkormányzattal és lehetőség szerint más kerületi önkormányzatokkal is.

Speciális igényű csoportok (hajléktalanságban élők, állami gondozásból kikerülők, támogatott lakhatásra szoruló) lakhatásának biztosítása érdekében az önkormányzat együttműködési megállapodást tervez kötni lakhatással foglalkozó szervezetekkel (Utcáról Lakásba Egyesület, Menhely, Oltalom).

Az önkormányzat átfogó intézkedéseket tervez a lakásvesztés megszüntetése érdekében. Ennek része a hátralékkezelés rendszerének korszerűsítése, az adósságrendezésre és lakásfenntartási támogatásra fordított összegek növelése, a szociális lakbérrel kapcsolatos tájékoztatás javítása, a hátralékkezeléssel foglalkozó szociális munkások számának növelése.

Az önkormányzat megszünteti az elhelyezés nélküli kilakoltatások gyakorlatát, szükség esetén átmeneti elhelyezésre férőhelyet alakít ki, különösen a gyermekes családok részére.

Új lakásrendelet megalkotása

A lakások bérbeadásának feltételeiről, valamint a lakbér mértékéről szóló, 2021. év elején még hatályos 16/2010 (III.8) számú³ rendelet első változata több, mint 10 éve született, azóta 34 módosításon esett át. A sok módosítás eredményeként szerkezete rosszul áttekinthető, a szabályozás helyenként zavaros, több vonatkozásban olyan lakáspolitikai szándékokat tükröz, amelyek Józsefváros jelenlegi vezetése számára nem elfogadhatóak.

Új lakásrendeletet alkotunk, melynek célja az előző szakaszban ismertetett elképzelések megvalósításának az elősegítése, az önkormányzati bérlakásokkal történő gazdálkodás átláthatóbbá tétele, annak biztosítása, hogy az önkormányzati bérlakások elsősorban a rászorulóknak számára nyújtsanak lakhatást, csökkenjen a bérlők kiszolgáltatottsága, szabályozottabbá és áttekinthetőbbé váljanak az önkormányzati bérlakáshoz jutás feltételei.

A jelenlegi szabályozás szerint a képviselő-testület 5 évenként határozza meg a lakásgazdálkodási irányelveket. Ezt megtartva, a jövőben *évenkénti lakásgazdálkodási terv* elfogadását is előírjuk. Az irányelvek tartalmazzák a lakások bérbeadására vonatkozó közép- és hosszú távú célokat, a lakáspályázatok alapelveit. A lakásgazdálkodási terv magába foglalja a lakások hasznosítására vonatkozó adott évi elképzeléseket, többek között a várható pályázatok ütemezését és típusát, a bontásra, elidegenítésre, bérbeadásra és új lakások létesítésére vonatkozó javaslatokat. Kitér a speciális célokra (pl. Családok Átmeneti Otthona és Lélekprogram kiléptető lakások, támogatott lakhatás, átmeneti elhelyezés) igénybe vehető lakásokra.

A jövőben megszüntetésre kerül a pályázaton kívül méltányosságból létesített bérleti jogcím. A pontosan meghatározott speciális helyzeteket kivéve egy jól működő pályázati rendszer mellett nincs szükség arra, hogy a Képviselő-testület kivételes eljárásban ad hoc módon osszon lakásokat. Mindezeket egybefogva bevezetésre kerül a pályázaton kívül, *közérdekű célból, ideiglenes jelleggel történő bérbeadás* jogcíme, mely három esetben ad lehetőséget a bérbeadásra:

- valamilyen okból lakhatatlanná vált lakás lakóinak átmeneti elhelyezése,
- veszélyhelyzet következtében lakhatási krízishelyzetbe kerültek átmeneti elhelyezése,
- családon belüli vagy kapcsolati erőszak miatt lakhatási válságba kerültek elhelyezése.

A *jogcím nélküli lakáshasználókra* vonatkozó új szabályozás alapelve a hajléktalanná válás elkerülésére törekvés. A korábbiakhoz képest pontosabban és a lakástörvény előírásait nem kitágítva kerülnek szabályozásra azok az esetek, amikor magatartási vagy egyéb okokból sor kerül a bérleti szerződés felmondására; ezeknél az eseteknél kidolgozásra kerül az az eljárásrend is. Az önkormányzat nem kívánja eleve kizárni, hogy jogcím nélküli lakáshasználóval bérleti szerződést lehessen kötni akár a jelenleg használt, akár egy másik lakásra. Program indula jogcím nélküli lakáshasználók helyzetének felülvizsgálatára és rendezésére, melyet a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ (JSZSZGYK) munkatársai végezik.

Az új rendeletbe beépítésre kerül a Képviselő – testület lakás kiürítési moratórium bevezetéséről szóló 305/2020. (VII.16.) számú határozatával összhangban az elhelyezés nélküli kilakoltatás tilalma. Kiiktatásra kerülnek a büntető jellegű szabályok, korlátozások, amelyek sok esetben a lakhatás elvesztéséhez vezettek, vagy bizonyos esetekben nem tették lehetővé a szociális lakbér alkalmazását. Ennek értelmében a bérlő halála után a lakásban visszamaradt jogcím nélküli használók elhelyezésére vonatkozó szabályozás néhány korlátozása hatályát veszti, illetve bizottsági mérlegelés tárgya lesz. Kis összegű tartozás vagy igazolási határidők elmulasztása miatt ne váljanak emberek hajléktalanná.

³ https://jozsefvaros.hu/rendeletek/2782_2010_16_a_budapest_jozsefvarosi_onkormanyzat.pdf

A jelenlegi közszolgálati bérleti jogok továbbra is fennmaradnak és a lakhatás biztonsága érdekében nyugdíjazás esetén a korábbiaktól eltérően nem bizottsági döntéshez kötöttek, hanem automatikusan törlésre kerül a közszolgálati jelleg és a normál bérbeadás.

A lakbérhátralékok csökkentése érdekében a jelenlegi legfeljebb 36 hónapos részletfizetési időtartam 58 hónapra változik, lehetőség lesz továbbá az önkormányzat szociális feladatokat ellátó intézménye a JSZSZGYK támogató véleménye esetén a részletfizetés felfüggesztésére. A korábbinál pontosabb szabályozással a JGK és a JSZSZGYK közötti feladatmegosztás, a követendő eljárásrend kidolgozása valósul meg annak érdekében, hogy minél inkább elkerülhető legyen a hátralékok felhalmozása, az ügyfelek részére is átlátható ügyintézési határidőket meghatározva. A lakosság felhalmozódott hátralékainak kezelése érdekében egy nagyszabású egyszeri adósságrendezési program során segít az önkormányzat, melyhez szükséges a JSZSZGYK hátralékkezeléssel foglalkozó munkatársai létszámának növelése.

A szociális helyzet alapján adható lakbér szabályozása a többszöri korábbi átalakítás miatt jelenleg áttekinthetetlenül bonyolult.

A szociális lakbérnek három kategóriája van: az I. kategóriába tartozó, legalacsonyabb jövedelmű bérlők a szociális lakbér 20 százalékát fizetik, a II. kategóriába tartozó bérlők esetében a háztartásmérettől, jövedelemtől és lakásmérettől függő támogatás kerül meghatározásra, aminek az összegét levonják a lakbérből. Ez a régebbi, megszüntetett lakásfenntartási támogatási rendszer maradványa, a III. viszonylag legmagasabb jövedelmi kategóriába tartozók magát a szociális lakbért fizetik, melynek összege a költségelví lakbér 75 százaléka. Az átgondolatlan szabályozás miatt az I. és a II. kategória határán 1 Ft jövedelemnövekedés több ezer Ft lakbérnövekedést eredményezhet. Az I. és a III. kategórián belül – pedig viszonylag szélesek a bekerülési sávok – a fizetendő lakbér nem függ a jövedelemtől.

A szociális lakbér továbbra is fennmarad, de ezen belül a szabályozást felváltja egy egységes szerkezetű lakbér támogatási rendszer, amely a II. kategória logikáját terjeszti ki, hasonlóan több más önkormányzat által is alkalmazott rendszerhez. Az újraszabályozás során megfontolandó a jövedelemhatárok és az elismert lakásfenntartási költségek inflációhoz igazítása is. A szabályozást úgy szükséges kialakítani, hogy ne okozzon költségnövekedést a legszegényebbek esetében. A lakbér támogatási rendszer logikus helye nem a lakás-, hanem a szociális rendelet. A költségvetési lehetőségek függvényében hosszú távú cél egy egységes, nem csak az önkormányzati bérlőkre vonatkozó lakhatási támogatási rendszer létrehozása.

5.Speciális célcsoportok

Hajléktalan emberek, utcán élők, fedélnélküliek

Az önkormányzat konkrét feladatait a szociális biztonság megteremtésének vonatkozásában a Möt. írja elő. A Möt. 13. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat feladata számos egyéb feladat mellett a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása. A Szt. értelmében a főváros területén a hajléktalan-ellátással kapcsolatban a kerületi önkormányzatok alapellátási kötelezettsége az utcai szociális munka ellátásának biztosítása.

Józsefváros Önkormányzata program szinten is a hajléktalanság radikális csökkentésére törekszik. Támogatni kívánja a hajléktalan emberek lakhatásának megoldását, és a közösségbe való visszaintegrálásukat, növelni igyekszik a hajléktalan emberek lakáshoz jutását biztosító LÉLEK-program támogatását, fenntartja és fejleszti a Családok Átmeneti Otthona és a Gyermek Átmeneti Otthona szolgáltatásait.

A hajléktalanellátó szervezetekkel együttműködve, a hajléktalan emberek lakhatásának biztosítása érdekében megkezdte egy „elsőként lakhatás” jellegű program kidolgozását, a lakás- és szociálpolitikai eszközök megerősítése mentén pedig fontos lépéseket kíván tenni a hajléktalanná válás megelőzése érdekében.

A hajléktalan személyek száma, helyzete, életkörülményei nehezen mérhetők fel a kerületben. Az Önkormányzat és a szociális ellátórendszer tagjai különböző ellátásokon keresztül igyekeznek megteremteni a lehetőséget számukra a mindennapi szükségleteik biztosítása és a társadalomba való visszailleszkedésük segítésére.

Józsefváros Önkormányzata önként vállalt feladatként a Józsefvárosban hajléktalanná vált személyek komplex rehabilitációját segíti elő a későbbiekben részletesen ismertetésre kerülő Lélek Program keretében, a krízisidőszakban pedig 2017 óta működteti az ún. „Életmentő Pontot”.

A kerület magasan felülreprezentált a fővárosi hajléktalan ellátás intézményrendszerében, az önkormányzat a kerületben ellátást nyújtó szervezetekkel jó együttműködésre törekszik.

INGYENES SZÁLLÁSLEHETŐSÉGEK (éjjeli menedékhelyek) A KERÜLETBEN

Fenntartó	Címe	Férőhely	Kik vehetik igénybe
BMSZKI Könyves	1087 Bp., Könyves K. krt. 84.	208	Csak férfiak számára
BMSZKI Kőbányai 22	1087 Bp., Kőbányai út 22.	40	Csak férfiak számára
Menhely Alapítvány	1082 Bp., Vajdahunyad u. 3.	52	Csak férfiak számára
MET „Fűtött Utca”	1086 Bp., Dankó u. 15.	140	Férfiak és nők
Oltalom Karitatív Egyesület	1086 Bp., Dankó u. 9.	130	Csak férfiak számára

Az éjjeli menedékhelyek egy-egy éjszakára nyújtanak szállást, így minden nap nyitás előtt sorba kell állni. A szállások általában 18-08 óráig, a téli időszakban 17-08 óráig vannak nyitva.

Mosási, fürdési lehetőséget biztosítanak, valamint egyszerű vacsorát (tea, zsíros kenyér).

Az éjjeli menedékhely igénybevételéhez tüdőszűrő leletet kérnek, mely beszerezhető „menhely orvosi” beutalóval a Józsefvárosi Egészségügyi Központ szakrendelésén (1084 Budapest, Auróra u. 22-28. I. em.), vagy a Máltai Szeretetszolgálat Tüdőszűrő Buszán (változó helyszíneken, ezekről a szállókon és a melegedőkben lehet érdeklődni).

A Covid járvány miatt belépéskor hőt mérnek. Amennyiben betegség gyanúja merül fel, az Egészségügyi Szolgálat dönt az elkülönítésről, és az egészségügyi intézménybe történő irányításról.

ÁTMENETI SZÁLLÓK A KERÜLETBEN

Fenntartó	Címe	Férőhely	Kik vehetik igénybe
BMSZKI Alföldi	1081 Bp., Alföldi u. 6/8.	300	Férfiak és nők
BMSZKI Kálvária	1089 Bp., Kálvária u. 23.	50	Férfiak és nők
Oltalom Átmeneti	1086 Bp., Dankó u. 9.	50	Csak férfiak számára
Szeretet Misszionáriusai	1083 Bp., Tömő u. 19.	14	Csak férfiak számára
Üdvhadsereg	1086 Bp., Dobozi u. 29.	100	Csak férfiak számára

Az átmeneti szállások olcsó lakhatási lehetőséget nyújtanak hajléktalan emberek számára.

A bekerüléshez előzetes személyes jelentkezés szükséges, a felvételtől team dönt. A szállók folyamatos tartózkodást tesznek lehetővé, azonban térítési díjat kell fizetni, ez havi 10.000,- Ft körüli összeg. Vannak szállók, amelyek előtakarékoságot is elvárnak.

A BMSZKI szállásaira a Felvételt előkészítő Team-nél kell jelentkezni a Budapest XIII. kerület Dózsa György út 152. sz. alatt (bejárat az Angyalföldi utca felől). A felvételhez háziorvosi egészségügyi igazolást és tüdőszűrő leletet kérnek. Általában várólista van, ezekre a szállókra nem lehet azonnal bekerülni, a kérelmet azonban érdemes minél előbb beadni.

HAJLÉKTALANOK OTTHONA A KERÜLETBEN

Fenntartó	Címe	Férőhely	Kik vehetik igénybe
Menhely Alapítvány	1082 Bp., Vajdahunyad u. 3.	24	Csak férfiak számára

Elsősorban budapesti lakóhellyel rendelkező, 56 évesnél idősebb nyugdíjasokat helyeznek el. Jelentkezni személyesen vagy írásban lehet. Térítési díj: a nyugdíj 70 %-a, legfeljebb 46.000,- Ft/hó. Teljes ellátást, orvosi felügyeletet biztosítanak.

NAPPALI MELEGEDŐK A KERÜLETBEN

Fenntartó	Címe	Férőhely	Szolgáltatások
BMSZKI Könyves Nyitva: H-P, 9-17 óra	1087 Bp., Könyves K. krt. 84.	200	Szociális ügyintézés, mosás, tisztálkodás.
Magyar Vöröskereszt Nyitva: 8-18 óra, hétvégén is	1089 Bp., Diószegi S. u. 5.	120	Szociális ügyintézés, mosás, tisztálkodás, szendvics.

Menhely, Práter Nyitva: 9-15 óra hétfőig is	1083 Bp., Práter u. 29/b.	130	Szociális ügyintézés, mosás, tisztálkodás, szendvics.
Menhely, Vajda3 Nyitva: H-P, 9-12 és 14-17 óra	1082 Bp., Vajdahunyad u. 3.	100	Szociális ügyintézés, mosás, tisztálkodás, csomagmegőrző.
Oltalom Nappali Melegedő Nyitva: 8-12 és 14-17 óra, hétfőig is.	1086 Bp., Dankó u. 9.	130	Szociális ügyintézés, mosás, tisztálkodás, népkonyhai ebéd.

A Nappali Melegedők igénybevétele ingyenes. Általában 7 hónapnál nem régebbi tüdőszűrő igazolást kérnek. A szolgáltatások helyenként eltérőek, nem mindenhol biztosítanak étkezést.

NÉPKONYHÁK A KERÜLETBEN

Fenntartó	Címe	Férőhely	Szolgáltatások
Magyar Vöröskereszt H-P-ig, Reggeli: 8-8.30-ig, ebéd: 11.30-tól, uzsonna: 14 órától.	1089 Bp., Diószegi S. u. 5.	150	Reggeli: szendvics és zöldség, gyümölcs. Ebéd: egytálétel. Uzsonna: szendvics, zöldség, gyümölcs.
Oltalom Népkonyha 13-14 óráig, hétfőig is.	1086 Bp., Dankó u. 9.	150	Egytálétel. Feliratkozás: reggel 7-kor
Üdvhadsereg 11.30-12.30, hétfőig is.	1086 Bp., Dobozi u. 29.	250	Egytálétel. 10.30-tól adnak jegyet.
Weiss Manfréd Népkonyha Nyitva: H-P, 11-15 óra	1083 Bp., Baross u. 61. (Vajdahunyad - Kis Stáció sarok)	2500	Változatos egytálétel

A Népkonyhák szolgáltatása ingyenes. Érdeemes figyelni, hogy melyiknél van feliratkozás, vagy sorszámosztás. Fél évnél nem régebbi tüdőszűrő leletet kérnek, saját evőeszközt érdemes vinni, néhol ez feltétel.

EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS HAJLÉKTALAN EMBEREK SZÁMÁRA A KERÜLETBEN

Fenntartó	Rendelési idő	Megjegyzés
-----------	---------------	------------

<p>BMSZKI Háziiorvosi Rendelő 1087 Bp., Kőbányai út 22., (bejárat a Könyves K. krt. 84. felől).</p>	<p>Háziiorvos: H: 08,00-18,00; K: 8,00-13,00 és 16,00-18,00; Sze: 08,00-18,00; Cs: 8,00- 14,00; P: 08,00-13,00 óra. Pszichiátria: H: 08,00-12,00; K: 08,00-13,00 és 16,00-18,00; Sz: 14,00-18,00; Cs: 08,00- 13,00</p>	<p>TAJ szám-ot és lakcímkártyát kérik. A lábadozóba való felvételtől az ügyeletes orvos dönt.</p>
<p>Oltalom Háziiorvosi Rendelő 1086 Bp., Dankó u. 9.</p>	<p>Háziiorvos: H, K, Cs, P: 08,00-12,00, Sz: 13,00-16,00 óráig. Kötözés: Sz: 08,00-12,00 óráig. Bőrgyógyászat: átszervezés alatt. Fogászat: K: 14,00-18,30, Cs: 14,00-16,30- ig.</p>	<p>Lábadozó, krónikus- és ápolási osztály, valamint pszichiátriai rehabilitációs osztály is működik. A beteg- felvételtől a főorvos dönt.</p>
<p>Oltalom Fertőtlenítő Állomás 1086 Bp., Dankó u. 9.</p>	<p>H-P: 09,00-12,00 és 16,00-18,30-ig igénybe vehető.</p>	<p>Fürdetési és fertőtlenítési lehetőség. Csereruhát szükség esetén adnak. Kezelést követően két hétre szóló igazolást adnak.</p>

A Menhely Alapítvány Diszpécser Szolgálat minden, a hajléktalan embereket érintő szolgáltatásról tud felvilágosítást adni a nap 24 órájában elérhető telefonszámán, a hét minden napján (pl. étkezés, szálláslehetőségek, mosási lehetőségek, férőhelyek stb.), és utcai gondozó szolgálatot, vagy Krízisautót tud a helyszínre küldeni, amennyiben ellátatlan, bajba jutott hajléktalan ember ügyében kér valaki segítséget.

Telefon: 06-1-338-4186

(Forrás: A Főváros Önkormányzat támogatásával készített, a Menhely Alapítvány Diszpécser Szolgálatának kiadványa (2020. november)

A hajléktalanok „utcai szociális munka” típusú ellátása feltételeinek megteremtése az Önkormányzat és a Menhely Alapítvány között létrejött ellátási szerződés alapján kerül biztosításra.

A Józsefvárosi Utcai Gondozó Szolgálat 2000-től működik. A kezdetektől jelen vannak a fővárosban végzett utcai szociális munka gyakorlatának kialakításában, fejlesztésében. Munkájuk során a hajléktalanság formáinak igen széles skálájával találkoznak: a nem lakás céljára szolgáló helyiségekben, elhagyott gyárépületekben, ipartelepeken lakókkal; a lépcsőházakban, kapualjakban éjszakázókkal; a belvárosi aluljárókban berendezkedő és nehezen motiválható fedél nélkül élő emberekkel. A területen újonnan jelentekkel felveszik a kapcsolatot, a meglévő ügyfeleket folyamatosan látogatják, és igény szerint segítik.

A Józsefvárosi Utcai Gondozó Szolgálat háttérintézménye a Práter utcai Nappali Melegedő. A munkatársak elsődleges célja, hogy felhívják az utcán éjszakázók figyelmét az intézmények

szolgáltatásaira. A Nappali Melegedőben tisztálkodhatnak, étkezhetnek; továbbá információt szerezhetnek a szociális ellátásokról, szálláslehetőségekről, munkalehetőségekről.

A Menhely Alapítvány munkája mára közismertté vált, a lakosságon kívül a VIII. kerület, illetve a főváros hatóságai - a rendőrség, az önkormányzat, valamint a közterület-fenntartók - is egyre gyakrabban kérik a szociális munkások segítségét a felmerülő problémák kezeléséhez, aluljárók és más területek felderítéséhez.

A Szolgálat az utcai szociális munkát munkanapokon, 6 órában biztosítja.

2020-ban a Józsefvárosi Önkormányzat is hozzájárult a szervezet működéséhez, egyrészt a szervezetet bízta meg az utcai szociális munka alapellátás elvégzésével, másrészt támogatási szerződés keretében kiegészítő forrást is biztosított. A koncepcióban meghatározott feladatok teljesítését az Önkormányzat – ezen belül az ágazatilag illetékes alpolgármester, valamint ágazatának vezetői - folyamatosan értékeli.

ÉLETMENTŐ PONT

A Józsefvárosi Önkormányzat 2012-től működteti saját forrásból az „Életmentő Pontot”. 2020-tól az Életmentő Pont működtetését forrás átadás mellett, együttműködési megállapodás keretében a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei megvalósításában biztosítja, a 1087 Kőbányai út 22. sz. alatt.

A 20-25 „alacsony küszöbű” bejutást lehetővé tevő krízisfőhelyre az utcai szociális munkások, a közterület felügyelők, és a Krízisautó munkatársai helyezhetnek el a Menhely Alapítvány Diszpécser Szolgálatának koordinálásában közterületen fellelt, vagy egyéb okokból a kihülés kockázatának kitett ügyfeleket abban az esetben, ha intézményi kapacitáshiány, vagy aktuális állapotuk miatt a hajléktalanellátó rendszer nem tudja őket befogadni.

Az Életmentő Pont a krízisidőszakban december 15-től március 15-ig működik, este 8-tól reggel 8 óráig.

Az így megvalósuló ellátás színvonalasabb és hatékonyabb, mint amit az előző években a Dankó utcai telken felállított sátor biztosítani tudott, mert az ellátó szervezet nem csak a fűtött épületről, ágyakról, mosdási lehetőségről gondoskodik, hanem a bekerülők egészségügyi ellátásáról és továbbhelyezéséről is. Ez azt is jelenti, hogy az Életmentő Pontra történő elhelyezés nem az adott éjszaka átvészeléséről szól csupán, hanem arról is, hogy aki vállalja az együttműködést a helyzete javítása érdekében, az nem fog visszakerülni az utcára.

A hajléktalan személyek száma, helyzete, életkörülményei nehezen mérhető fel a kerületben. Az Önkormányzat és a szociális ellátórendszer tagjai különböző ellátásokon keresztül igyekeznek megteremteni a lehetőséget számukra a társadalomba való visszailleszkedésre. Józsefváros Önkormányzata önként vállalt feladatként a Józsefvárosban hajléktalanná vált személyek komplex rehabilitációját segíti elő a Lélek Program keretében, melynek bemutatására a JSZSZGYK intézmény keretein belül kerül sor.

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdésben meghatározott hajléktalan személyek nappali ellátása, valamint az Szt. 65/E. § -ban meghatározott utcai szociális munka – kötelező önkormányzati feladatok (Szt. 86. § (2) bekezdés b) pontja).

A Józsefvárosi Önkormányzat a fenti két szociális szolgáltatást jelenleg az Szt. 120. §-ában foglaltak szerint ellátási szerződés útján biztosítja, melyet a Menhely Alapítvánnyal kötött a Képviselő testület 298/2020 (VII.16.) számú határozata alapján.

III. Egészségügyi ellátások a kerületben

Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ

A Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ (továbbiakban: JEK) a Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában lévő egészségügyi ellátást végző közintézet.

A szakellátási feladatokat a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat által fenntartott - 2015. évben megújított - JEK látja el. A rekonstrukciónak köszönhetően a rendelőintézet egy modern kivitelű, korszerű műszerekkel felszerelt, komplex egészségügyi központtá vált, ahol kényelmesebb

körülmények között magasabb színvonalú ellátás várja a betegeket. Az egészségügyi központ szakrendelése: allergológia, bőrgyógyászat, diabetológia, fül-, orr-, gégészet, gasztroenterológia, ideggyógyászat, pszichiátria, kardiológia, laboratórium, lézerterápia, nőgyógyászat, ultrahang, urológia, onkológia, ortopédia, reumatológia, röntgen, sebészet, szemészet, támasz-addiktológia, TBC és pulmonológia, tüdőszűrő.

A Képviselő-testület 15/2009. (I.21.) számú határozatával felkérte a JEK-et „Szűrő Szombat” program megtervezésére és végrehajtására, a lakosság tájékoztatásával kapcsolatos feladatok elvégzésére, mely program azóta is rendszeresen, nagy sikerrel kerül megrendezésre.

A „Szűrő Szombat” elnevezésű program célja, hogy a józsefvárosi lakosok részére a JEK szervezésében megvalósuló ingyenes szűrővizsgálatok igénybevételével, egyszerűen, várakozási idő nélkül és térítésmentesen valósuljon meg a lakosság körében leggyakrabban előforduló népbetegségek kiszűrése, azok kockázatára való figyelemfelhívás.

Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ	
feladatellátás rendszere	
Kötelező feladatok	Önként vállalt feladatok
Háziorvosi alapellátás működtetése	Foglalkoztatás egészségügyi alapellátás működtetése.
Háziorvosi ügyelet működtetése	Az Auróra és Gutenberg utcai gyermek és háziorvosok közmű számláinak rendezése a közmű szolgáltatók felé.
Járóbeteg gyógyító szakellátás és gondozás működtetése	A felnőtt és gyermek háziorvosok részére, külön szerződés alapján komplex szolgáltatás nyújtása (veszélyes hulladék elszállítása, mosatás, vényrendelés, laboranyagok szállítása, mobil és

	vezetékes telefonköltések továbbszámlázása).
Ifjúság-egészségügyi gondozás működtetése	JEK közalkalmazott munkavállalóinak béren kívüli juttatása.
Család és nővédelmi egészségügyi gondozás működtetése	„Szűrőszombat” szervezése

A következő táblázat a „Szűrő Szombat” programon történő részvétel alakulását mutatja be.

Év	Szűrést végző szakrendelések száma	Dolgozói szám	Előjegyzett betegszám	Megjelent betegszám	Egészségnap megjelent betegszám	Összesen megjelent beteg
2018	55	153	311	390	599	989
2019	58	198	396	343	733	1076
2020	12	34	177	160	0	337

forrás: Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ

A kerületben számos további egészségügyi intézmény működik, köztük a Semmelweis Egyetem több klinikája, a Péterfy Sándor Utcai Kórház-rendelőintézet és Baleseti Központ részeként üzemelő baleseti központ, a Szent Rókus Kórház, valamint a Heim Pál Országos Gyermekegyógyászati Intézet.

Az önkormányzat számára kiemelten fontos terület az egészségügy. Az elmúlt években mintegy 3 milliárd forintot biztosított egészségügyi célokra, számos fejlesztést végzett el, mely a háziorvosi alapellátást és a járóbeteg-szakellátást egyaránt érintette.

2016. évben bevezetésre került a Józsefvárosi Háziorvosi Életpályamodell, melynek keretében a háziorvosi rendelők fejújításra kerültek, valamint eszközpályázatok kiírására is sor került.

forrás:JEK

Az Önkormányzat az Egészséges Budapest Program keretében több mint 184 millió forint támogatásban részesült a JEK szakrendelő eszközparkjának fejlesztésére, melyhez az önkormányzat további 46 millió forintos önrészt biztosított.

Az Egészséges Budapest Program keretén belül átfogó, Budapest és Pest Megye egészségügyi ellátórendszerét érintő fejlesztés vette kezdetét, a kerületben a Szent Rókus Kórházat, a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézetet és a Péterfy Sándor utcai Kórház és Baleseti Intézetet érintik az infrastrukturális beruházások. A Képviselő-testület döntése értelmében a Józsefvárosi Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött az Állami Egészségügyi Ellátó Központtal: e szerint a két fél közösen, egymással szorosan együttműködve törekszik az Egészséges Budapest Programban megfogalmazott célkitűzések lehető legteljesebb megvalósítására.

2018-ban indult a VEKOP-6.2.1-15-2016-00013 számú Önkormányzati projekt, ahol, mint Konzorciumi partner vesz részt a JSZSZGYK. Budapest-Józsefváros, Magdolna-Orczy Negyed Szociális Városrehabilitációs program, amelynek keretében készült a "Foglalkoztatás-egészségügyi Stratégiai terv és cselekvési program". Ezt az anyagot az Önkormányzati Testület elfogadta, így megkezdődött a megvalósítás.

Fontos kihangsúlyozni azt, hogy az egészségügyi állapot, valamint a prevenciós tevékenységek tervezésénél a JSZSZGYK szerepe megerősödött azzal, hogy a hátrányos helyzetűek szűrővizsgálat, a prevenciós szolgáltatások, a szakmai együttműködés, a civil kapcsolatok szélesítése és támogatása megerősödött az elmúlt években (ma is) a VEKOP program kapcsán.

Háziorvosi ellátás

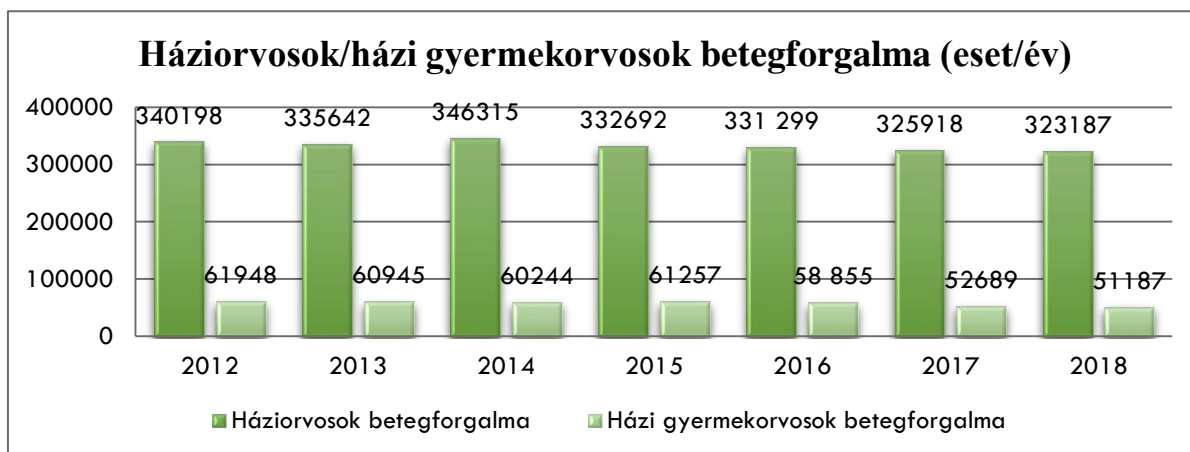
Józsefváros közigazgatási területén területi ellátási kötelezettséggel működő orvosi körzetek a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének az egészségügyi alapellátási körzetekről szóló 42/2018. (XII.21.) számú rendeletében (továbbiakban: Rendelet) kerültek meghatározásra.

Felnőtt háziorvosi ellátás:

Józsefvárosban 45 felnőtt háziorvosi körzetben 7 háziorvosi rendelőben történik a 15 év feletti lakosság háziorvosi ellátása. A rendelési időn kívül, hétvégén és ünnepnapokon a felnőtt 24 órás, kijáró és ambuláns, központi háziorvosi ügyeleti és sürgősségi ellátás, külön szerződés alapján kerül biztosításra az Inter-Ambulance Zrt. szolgáltató által. A rendelés az Auróra utcában, a JEK földszintjén történik.

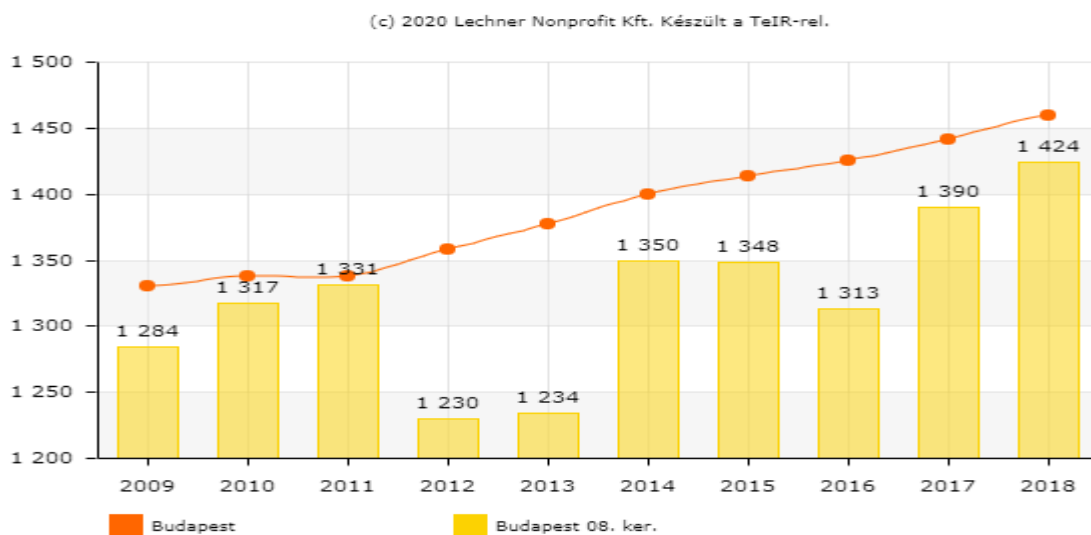
Házi gyermekorvosi ellátás:

Kerületünkben 10 házi gyermekorvosi körzetben 3 házi gyermekorvosi rendelőben történik a gyermekek ellátása. A kerületben praktizáló házi gyermekorvosok iskolai és óvodai egészségügyi teendőket is ellátnak. Az ügyeleti ellátást rendelési időn kívül, hétvégén és ünnepnapokon a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézetet biztosítja a 1089 Budapest, Delej u. 13-15. szám alatti rendelőintézetben.

ksh/teir adat

A háziorvosok betegforgalmát és a háziorvosra és házi gyermekorvosokra jutó lakosok számát a fenti diagrammok mutatják be. Látható, hogy a kerületi adatok az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosság szám tekintetében nem térnek el lényegesen a fővárosi átlagtól.

Lakosság száma a házi és házi gyermekorvosok együttes számára vetítve.

Fogorvosi ellátás:

Józsefváros lakosságának fogorvosi alapellátásáról az Önkormányzat a Semmelweis Egyetem Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézetében gondoskodik a 1088 Budapest, Szentkirályi u. 40. szám alatti rendelőintézetben. Az ügyeleti ellátás is itt kerül biztosításra.

A fogászati alapellátásban jelenleg 16 felnőtt 2 ifjúsági és 4 gyermek fogászati státusz van.

Védőnői ellátás

A védőnők preventív tevékenységüket 18 fő területi és 11 fő iskolai védőnői körzetben végzik.

Fogyatékossgal élők

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI törvény értelmében fogyatékos az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. A társadalmi integrációjuk, esélyegyenlőségük megteremtése érdekében a fogyatékossgal élőkre a szociális ellátórendszer tagjainak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk.

Pszichiátriai és szenvedélybetegek

Az Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 188. §-ának d) pontja alapján pszichiátriai beteg az a beteg, akinél a kezelőorvos a Betegségek Nemzetközi Osztályozása X. Revíziója szerinti Mentális és Viselkedészavar (F00-F99), illetve szándékos önártalom (X60-X84) diagnózisát állítja fel. Ide tartozik egyebek közt a depresszió és más hangulatzavarok, skizofrénia, alkohol és kábítószer okozta mentális –és viselkedészavarok, evészavarok és a különböző okokból kialakuló demencia is.

A Józsefvárosban élő pszichiátriai és szenvedélybetegek (alkohol, gyógyszer, drog, szerencsejáték) vonatkozásában fontos cél, hogy minél több ellátásra szoruló személyt sikerüljön integrálni a szociális ellátórendszerbe, elősegítve ezzel gyógyulásuk és rehabilitációjuk.

JSZSZGYK Mátyás Klub

A JSzSzyK keretein belül működő Mátyás Klub (1084 Budapest Mátyás tér 12.) a szenvedélybetegek nappali ellátását biztosító intézménye. Az intézmény krízishelyzetbe került és/vagy abból kilábaló szenvedélybetegek (alkohol, gyógyszer, drog, szerencsejáték) nappali ellátását biztosítja, emellett speciális segítő programokat, szociális és lelki segítséget, kulturális és szabadidős programokat, illetve igény esetén kedvezményes étkeztetést nyújt az igénybe vevőknek.

Az ellátás célja elősegíteni a szermentesség, majd a józanság elérését és megtartását, valamint a társadalomba és a szűkebb környezetbe való visszailleszkedést, a munkavállalást és az életminőség megtartását és/vagy lehetőség szerint javítását az igénybe vevők körében. Az ellátás önkéntességre építve biztosítja a szakmai segítő, felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, önségítő, kulturális, szabadidős szolgáltatásokat, programokat.

Az ellátás célcsoportja a személyes krízishelyzetbe került józanodni vágyó, felépülni kívánó 16 év feletti, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő szenvedélybetegek, akik úgy érzik, gondjuk van az alkohol, a drogok, a gyógyszerek, a szerencsejáték, a nikotin, a társas kapcsolatok terén. Az ellátottak többsége alkohol problémákkal, illetve játékfüggőséggel küzd.

A klub nyitva tartása: hétfőtől-péntekig 8-16 óra között.

Szolgáltatások: szabadidős programok szervezése, tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, közösségi fejlesztés, mentálhigiénés tanácsadás, gyógytorna, gyögmasszázs, pedikűr, fodrász, sószoba, torna sarok, relax sarok, Biopton MedAll készülék.

A klub közösségmegtartó erejének és a hatékony rehabilitációnak köszönhetően az ellátottak nagyobb eséllyel indulhatnak el a gyógyulás útján.

Látogatási és étkezési létszám változás a 2020-as év folyamán:

Mátyás Klub	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	össz.
ellátottak száma	51	50	50	50	51	51	51	51	51	51	50	48	605
ebből étkezik	9	8	9	7	7	7	7	7	7	7	7	6	88
új felvétel	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
<i>megszűnt hónap folyamán</i>	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	0	5
létszám hónap végén	50	50	49	50	51	51	51	51	51	50	48	48	600
Látogatási napok száma	1101	974	1067	985	1006	1071	1173	1017	1109	1066	986	1056	12611
Étkezési napok száma	232	210	255	206	207	205	210	190	193	199	173	173	2453

A klub kihasználtsága átlagosan 99,7 %-os. Az étkezési napok száma továbbra is csökken.

Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (JKEF)

A 2012-ben megalakult Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) a 420/2013. (XI.20.) Önkormányzati határozatnak megfelelően 2014. január 22-én újjáalakult és jelenlegi formájában a 80/2013. (X.16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020., Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen felhatalmazása alapján működik.

A Józsefvárosi KEF az Önkormányzat mellett működő, jogi személyiséggel nem rendelkező, tanácsadó és egyeztető jellegű fórum, amely bejegyzett székhellyel nem rendelkezik. Az üléseihez és a KEF folyamatos működéséhez szükséges tárgyi és technikai feltételeket Budapest Józsefvárosi Önkormányzat a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal útján biztosítja.

Munkáját a nemzeti és a fővárosi drogellenes stratégiával összhangban álló, és a józsefvárosi kábítószer visszaélési helyzet sajátosságaira reagáló helyi drogellenes stratégia és munkaterv alapján végzi. Koordináló tevékenységével összhangot teremt a droprobléma visszaszorításában alapvető fontosságú négy fő szakterület (a Nemzeti Drogellenes Stratégia által meghatározott keresletcsökkentés (azaz a közösségi együttműködés, megelőzés, kezelés és ellátás), valamint a kínálatcsökkentés (azaz a kábítószer bűnözés elleni fellépés) helyi szervezeteinek és intézményeinek kábítószer-ellenes munkája között, annak érdekében, hogy a Józsefvárosban lakó családok tiszta, rendezett és biztonságos környezetben, egészséges, drogmentes és tevékeny életet élhessenek.

A KEF stratégiai céljai és szakmai feladatai:

A kábítószer probléma megelőzése és csökkentése

a) A józsefvárosi gyermekek és fiatalok korrekt felvilágosítása az oktatási intézményekben és a helyi közösségben a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott használatának veszélyeiről, és drogmentes, egészséges, sportos és tevékeny életmódra való nevelésük;

b) A kábítószerfüggők drogmentességet célzó kezelésének, valamint az injekciós kábítószerfogyasztók rendszeres szűrésének koordinálása HIV/AIDS, hepatitis B és C, valamint TBC fertőzésre nézve. A drogfüggők és a fertőzött kábítószerfogyasztók mielőbbi diagnosztizálása és kezelésbe vételének elősegítése. Ennek megvalósításához – a JESZ Auróra utcai Rendelőintézetének Addiktológiai Rendelése mellett – szükséges lesz a környező kerületek kábítószer fogyasztókat, HIV és hepatitis fertőzött pácienseket gondozó, kezelő és rehabilitáló egészségügyi intézményeivel, (nevezetesen a Bp. VII. ker. Péterfy Sándor utcai Kórház Alsó Erdősori Részlegének Klinikai Toxikológiai Osztálya, a Bp. IX. ker. Egyesített Szent István-Szent László Kórház Molekuláris Biológiai Laboratóriuma és Hepatológiai és AIDS Ambulanciája és Merényi Kórház Addiktológiai Osztálya), és akkreditált drogrehabilitációs civil szervezetével (Bp. X. Emberbarát Alapítvány Alkohol- és Drog Rehabilitációs Intézete) való együttműködésre.

c) Az injekciós droghasználók által a helyi közösségben terjesztett vírusfertőzések monitorozása és a kerületi lakosság, különösen a gyermekek egészségének védelmében a közterületeken: parkokban, játszótéren vagy óvodák udvarán szétdobált, vérrel terjedő vírusokkal szennyezett, használt injekciós tűk miatti, nyíltszíni fertőzésveszély megszüntetése. Elengedhetetlen a kerületben zajló nagymértékű illegális kábítószer-kereskedelem felszámolása, a tűcsere programok szakszerű működését elősegítő rendszeres tisztiorvosi ellenőrzés, a drogszemét összegyűjtése és az injekciós drogfogyasztók mielőbbi kezelésbe-vétele.

d) A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények számának jelentős csökkentése.

e) A helyi kábítószer problémára vonatkozó hiteles, megbízható statisztikai, epidemiológiai és kriminológiai adatok feltárása és helyzetértékelés.

f) A kerület kábítószer problémájának megoldásában részt vevő szakmai intézmények és civil szervezetek felmérése (személyzet képzettsége, tényleges szakmai tevékenység, hiteles adatok a munka eredményességéről).

g) A kerület általános- és középiskoláiban (V-X. évfolyamok) a drogmegelőzés helyzetének felmérése és értékelése, majd hatékony, korábban már jól bevált és tudományosan is értékelt iskolai drogmegelőzési programok bevezetése (úgy mint a DADA program, az Életvezetési ismeretek és készségek program, stb.), valamint a KEF szakértőinek iskolai egészségnapokon történő aktív részvétele;

- h) Felvilágosító programok szervezése szülők és nagyszülők részére;
- i) Javaslatok megfogalmazása az önkormányzat, a kábítószerügyben felelős intézmények és a nemzeti drogkoordináció számára; döntés előkészítő anyagok készítése, véleményezése,
- j) Helyi erőforrások mozgósítása, a fővárosi, országos, EU-s és más nemzetközi kábítószer-ellenes pályázatokon való józsefvárosi részvétel koordinálása, véleményezése és elősegítése, a drogmegelőzési célú józsefvárosi pályázatok kiírásának szakmai előkészítése;
- k) Részvétel nemzetközi együttműködésben, úgymint az Európai Városok a Kábítószer Ellen (European Cities Against Drugs) kooperációban.
- l) Szakmai továbbképzéseken való részvétel, illetve kerületi pedagógusok és szakemberek számára képzések szervezése, ehhez szükséges források pályázati úton vagy saját erőforrásból történő biztosítása;
- m) Kerületi drogellenes rendezvények szervezése és aktív részvétel;
- n) Kapcsolattartás és kölcsönös tájékoztatás a nemzeti drogkoordinátor hivatalával, a vonatkozó szabályozásnak megfelelően

Szigony Útitárs a Komplex Pszicho-szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft. és Moravcsik Alapítvány

A Szigony Útitárs a Komplex Pszicho-szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft 2001.10.15. napjától, a Moravcsik Alapítvány 2012.01.01. napjától biztosítja a pszichiátriai betegek nappali ellátását az önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján.

Az Szt.65/F.§ (1) bekezdés b) pontjában és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 74-80 §-ban és a 83. §-ban foglalt követelményeknek megfelelően pszichiátriai betegek nappali ellátása szociális alapszolgáltatást biztosít, melynek keretében 50 fő Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat közigazgatási területén lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai beteg részére lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A szolgáltatást a Moravcsik Alapítvány fenntartásában működő Felépülésközpont és Alkotóház a pszichoszociális rehabilitációért elnevezésű intézményben nyújtja (1083 Budapest, Baross u. 119/A, 1089 Budapest, Kálvária tér 19.). A Szigony Útitárs a Komplex Pszicho-szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft. a Harmónia Ház (1083 Budapest, Práter u. 44. fsz. 5/Ü.) elnevezésű intézményben nyújtja. A szolgáltatás az igénybevevő személyek részére térítésmentesek.

Félúton Alapítvány

A Félúton Alapítvány a kerületben az Szt. 65/A. § (1)-(3) bekezdéseiben foglalt, valamint az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 39/J. és 39/L. §-aiban foglalt követelményeknek megfelelően szenvedélybetegek közösségi ellátást végzi (kötelező önkormányzati feladatellátás), illetve szenvedélybetegek részére alacsonyküszöbű ellátást nyújt az önkormányzattal kötött szerződéses jogviszony alapján.

Az „Orczy” Szenvedélybetegek Nappali Klubja 2009-ben kezdte meg működését a VIII. kerületben. A klub a 16 év feletti, Budapest Közigazgatási területén élő/tartózkodó szenvedélybetegeket és hozzátartozóikat fogadja. Az ellátás térítésmentesen, önkéntes alapon vehető igénybe.

Az alacsonyküszöbű szolgáltatással a cél minél több kliens elérése a különböző megkereső programokon, az utcai jelenlétben, online megjelenésen keresztül. Az alacsonyküszöbű ellátás (mely anonim, térítésmentes, önkéntes) két területen biztosított az Orczy Klub „Drop In” szolgáltatása révén, mely egyfajta közösségi térként funkcionál, valamint az utcai megkereső munka által.

Az elterelés egy kezelési forma, amelynek intézményrendszere lehetővé teszi, hogy a kliens, - csekély mennyiségű kábítószer használat esetén –a büntetés alternatívájaként „megelőző-felvilágosító” foglalkozáson (csoportos foglalkozás 2 hetente) vegyen részt.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása 2006 óta a Félút Centrumon keresztül történik. A szolgáltatás célcsoportja a 18. életévet betöltött, életvitelszerűen a VIII. kerületben élő szenvedélybetegek (elsősorban alkohol, kábítószer és gyógyszerfüggő személyek), akik mentális és szociális helyzetük javítása érdekében lakókörnyezetükben igényelnek segítséget. Az ellátás célja a függőség felismerése és elfogadása, az egészségügyi és szociális helyzet romlásának megállapítása, a felépülés és a társadalmi reintegráció elősegítése. A közösségi szenvedélybeteg ellátás igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

VIKOTE - Magyar Viselkedés-, Kognitív és Sématerápiás Egyesülete

2020. december 01-től Önkormányzatunk önként vállalt feladatként szerződést kötött a Magyar Viselkedés-, Kognitív és Sématerápiás Egyesülettel, mely értelmében az Egyesület szakemberei a Baross u. 119/A sz. alatt lakossági pszichoterápiás ellátást illetve a hivatal munkatársai és az önkormányzat választott tisztségviselői számára szupervíziót nyújtanak a költségvetésben meghatározott keret szerint.

Egészségügyi ellátásra vonatkozó tervek:

Az Egészséges Budapest Program keretében a JEK szakrendelő eszközállományának fejlesztése 2021-ben 461. 950,- Ft összegben valósul meg, amennyiben további lehetőségek adódnak külső forrásból a fejlesztésekre, úgy az épületkapacitás bővítésére kerül sor.

A pszichoterápiás ellátást illetően továbbra is szándékában áll az önkormányzatnak fenntartani az együttműködést a VIKOTE - Magyar Viselkedés-, Kognitív és Sématerápiás Egyesülettel, és lehetőség szerint tovább bővíteni a lefedettséget.

A fogyatékossgal élők helyzetére vonatkozóan az infokommunikációs akadálymentesítés bevezetése szerepel célként az intézményeknél és az önkormányzatnál egyaránt.

Háziorvosi körzetek racionalizálása a lakosság hatékonyabb ellátása érdekében.

IV. Szociális és gyermekjóléti ellátórendszer a kerületben

1. Budapest Főváros Kormányhivatala VIII. Kerületi Hivatal

A járáások kialakításával egy időpontban a települési önkormányzatok feladat ellátása jelentősen változott. 2015. március 1. napjától a települési önkormányzat jegyzője helyett a járáási hivatal (fővárosi kerületi) jár el az Szt. által meghatározott, állam által kötelezően nyújtott támogatások tekintetében:

- időskorúak járadéka,
- aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás),
- alanyi jogú ápolási díj és a fokozott ápolási szükségletekre tekintettel megállapított ápolási díj,
- alanyi és normatív közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

2. Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat

A települési önkormányzatok, mint jogszabály –alkotó, - alkalmazó, intézményfenntartó szervek kiemelkedő szerepet töltenek be a helyi szociális ellátórendszerben. Az Szt. és Gyvt. hatályos rendelkezései alapján az állam által biztosított támogatási formákon túl a szociális támogatási rendszer kidolgozása az önkormányzat feladata. A józsefvárosi önkormányzat jól célzott támogatásokkal biztosítja a kerületi lakosság szociális biztonságát, emellett a fenntartásában működő intézmények, valamint megállapodások útján biztosítja az ágazati törvények által előírt kötelező feladatokat.

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal szociális szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatait a Humán szolgáltatási Ügyosztály szervezeti egységén keresztül látja. A Családtámogatási Iroda (1082 Budapest, Baross u. 66-68., bejárat a Német u. felől) kezeli a rászorultak számára nyújtott támogatásokat. A Humán kapcsolati Iroda (1082 Budapest, Baross u. 63-67.) koordinálja a kapcsolatot az Önkormányzat által fenntartott intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal és egyéb partnerekkel. A Közösségi Részvételi Iroda feladata a helyi lakosság aktivizálása, a szolidaritás erősítése, valamint a civil szervezetek, informális közösségek, önkormányzati intézmények és a helyi lakosság közötti együttműködés erősítése, a kölcsönös tanulás és információcsere támogatása, valamint a széleskörű közérdekű és közérthető tájékoztatás. Józsefváros Önkormányzata pályázati és egyedi kérelmek alapján támogatja a kerületben működő intézményeket, civil szervezeteket.

A szociális ellátórendszerrel szorosan együttműködik a Közösségi Részvételi Iroda által működtetett józsefvárosi zöld szám, amely ingyenes csatornát biztosít minden kerületi lakos számára, akinek segítségre vagy tájékoztatásra van szüksége. A Közösségi Részvételi Iroda által szervezett helyi önkéntesek szintén rendszeresen együttműködnek a szociális ellátórendszer intézményeivel, különösen a pandémiás vagy egyéb krízishelyzetekben. Szintén a részvételi iroda koordinációjával valósulnak meg az önkormányzat adománygyűjtő kampányai, amelynek során pénzübeli és természetbeni adományok gyűjtésére kerül sor a helyi rászorulóknak támogatására.

3. Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ

3.1 Előzmények

Józsefvárosban 1990 óta létezik intézményesített családsegítés. 1998-tól létrejött a gyermekjóléti szolgáltatás. Ezen intézmények összevonásra kerültek, majd 2013. évben a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat és egyes szakosított ellátásokat a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat

fenntartásában működő Ószirozsa Gondozó Szolgálat (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátások, időskorúak gondozóháza, hétvégi étkeztetés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyógytorna, gyógymasszázs, pedikúr, fodrász szolgáltatás, idősbarát pöntek), valamint a Józsefvárosi Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ (családsegítés, adósságkezelési szolgáltatás, népkonyha, gyermekjóléti központ feladatai, gyermekek átmeneti otthona, krízis lakások, LÉLEK-Program végrehajtása, Magdolna Negyed Programmal III. projekttel kapcsolatos projektmegvalósító szervezeti feladatok) látta el. Az ellátások területi kiegyenlítésének biztosítása érdekében 2013. évben a két költségvetési szerv feladatellátása felülvizsgálatra került.

A Képviselő-testület 421/2013. (XI.20.) számú határozatában foglaltak alapján 2014. január 01. napjától az „Ószirozsa” Gondozó Szolgálatot (székhely: 1089 Budapest, Orczy út 41.) beolvadással egyesítette a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal (székhely: 1081 Budapest, Népszínház u. 22.), a beolvadó költségvetési szerv 2013. december 31. napján megszüntetésre került és általános jogutódja a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, melynek nevét 2014. január 01. napjától Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ névre módosította.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 2016. január 1-i hatállyal jelentős - a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálását, a család- és gyermekjóléti szolgálatok, valamint család és gyermekjóléti központok kialakítását célzó – változtatást vezetett be a szociális ellátás és a gyermekvédelmi ellátás területein az Szt. és a Gyvt. törvények módosításával.

A jogszabályi változásokhoz igazodva a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Családsegítő Központja Család- és Gyermekjóléti Szolgálatná (továbbiakban: JSZSZGYK- CsGySz), a Gyermekjóléti Központ pedig Család és Gyermekjóléti Központná (továbbiakban JSZSZGYK-CsGyK) alakult. Utóbbi keretében létrejött egy Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatokat ellátó és egy Speciális szolgáltatásokat nyújtó egység, mely szakmai egységek 2021. február 01. napjától egységbe rendeződve „egybeolvadtak”, illetve egyes szolgáltatási elemek (intenzív családmegtartó szolgáltatás, népkonyha, hátralekkelési szolgáltatás, köz(össégi) hely és mosoda, egyéb szolgáltatások) az intézmény más szakmai egységeibe kerültek áthelyezésre.

3.2 A JSZSZGYK szervezeti egységei, szolgáltatásai

A JSZSZGYK a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat integrált formában biztosítja, fenntartva a – részben önálló - szervezeti egységek együttműködését és feladatmegosztását, a szolgáltatások egymásra épülését.

JSZSZGYK székhelye: 1081 Budapest, Népszínház u. 22.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (JSzSzGyK-CsGySz) (1081 Budapest, Népszínház u. 22.)

- Hátralekkelési szolgáltatás (1086 Budapest, Dobozi u. 23.)
- Intenzív családmegtartó Szolgáltatás (1086 Budapest, Dobozi u. 23.)

Család- és Gyermekjóléti Központ (JSzSzGyK-CsGyK) (1089 Budapest, Kőrís u. 35.)

- Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok (1089 Budapest, Kőrís u. 35.)
- Speciális szolgáltatások
- Mentálhigiénés csoport (1086 Budapest, Dankó u. 16.)
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység (1083 Budapest, Déri Miksa u.

3. fsz. 4.)

- Utcai szociális munka (FiDo Ifjúsági Központ.)

- Kórházi szociális munka (1089 Budapest, Kőrös u. 35.)
- Jogi tanácsadás (1089 Budapest, Kőrös u. 35.)

Átmeneti Gondozás (JSzSzGyK – ÁG)

- Gyermek Átmeneti Otthona (JSzSzGyK–ÁG–GyÁO) (1088 Budapest, Szentkirályi u. 15. I.4.)
- Családok Átmeneti Otthona (JSzSzGyK–ÁG–CsÁO)
1086 Budapest, Koszorú u. 14-16.
1082 Budapest, Kisfaludy u. 5. fsz.4.

Külső férőhelyek:

- 1089 Budapest, Sárkány u. 14. fsz.1.
- 1086 Budapest, Karácsony S. u. 22. I.22.
- 1089 Budapest, Kőrös u. 4/a I.9.

3.3 Szociális Szolgáltató Központ

Házi segítségnyújtás és Szociális étkeztetés (JSzSzGyK-HSz) (1089 Budapest, Orczy út 41.)

- Szociális étkeztetés telephelyei

- 1089 Budapest, Delej u. 34. (Napraforgó Idősek Klubja)
- 1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 17. (Ciklámen Idősek Klubja)
- 1084 Budapest, Víg u. 18. (Víg Otthon Idősek Klubja)
- 1082 Budapest, Baross u. 109. (Őszikék Idősek Klubja)
- 1084 Budapest, Mátyás tér 4. (Reménysugár Idősek Klubja)
- 1082 Budapest, Kis Stáció u. 11. (Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona)
- 1084 Budapest, Mátyás tér 12. (Mátyás-Klub –Szenvedélybetegek Nappali Ellátása)

Nappali Ellátás (JSzSzGyK-NE)

- Időskorúak Nappali Ellátása
  - Napraforgó Idősek Klubja (1089 Budapest, Delej u. 34.)
  - Ciklámen Idősek Klubja (1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 17.)
  - Víg Otthon Idősek Klubja (1084 Budapest, Víg u. 18.)
  - Őszikék Idősek Klubja (1082 Budapest, Baross u. 109.)
  - Reménysugár Idősek Klubja (1084 Budapest, Mátyás tér 4.)
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (1082 Budapest, Kis Stáció u. 11.)
- Szenvedélybetegek Nappali Ellátása (Mátyás-Klub) (1084 Budapest, Mátyás tér 12.)

Időskorúak Átmeneti Otthona (JSzSzGyK-IÁO)

- Ezüstfenyő Gondozóház (1087 Budapest, Kerepesi út 29/a)
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (1087 Budapest, Kerepesi út 29/a)

LÉLEK-Program

- LÉLEK-Ház, LÉLEK-Pont iroda (1086 Budapest, Koszorú u. 4-6.)

- Családos Közösségi Szállás (1086 Budapest, Szerdahelyi u. 5.)
- LÉLEK szállások:
  - 1086 Budapest, Bauer S. u. 9-11. fsz. 1.
  - 1084 Budapest, József u. 57. fsz. 2.
  - 1084 Budapest, József u. 59. fsz. 4.
  - 1081 Budapest, Vay Ádám u. 4. I. em. 22.
  - 1081 Budapest, Vay Ádám u. 6. fsz. 9.
  - 1084 Budapest, Nagy Fuvaros u. 26. II. em. 37.
  - 1089 Budapest, Kőrös u. 4/A. fsz. 1.
  - 1089 Budapest, Kőrös u. 11. fsz. 13.
  - 1082 Budapest, Kisfaludy u. 10-12. I. em. 18.
  - 1086 Budapest, Lujza u. 34. félemelet 16.
  - 1086 Budapest, Dobozi u. 17. I. em. 20.
  - 1089 Budapest, Dugonics u. 14. félemelet 1.
  - 1089 Budapest, Dugonics u. 16. I. em. 17.
  - 1089 Budapest, Kálvária u. 10/b I. em. 18.
  - 1086 Budapest, Kálvária u. 26. fsz. 9.
  - 1086 Budapest, Magdolna u. 12. fsz. 2.
  - 1086 Budapest, Magdolna u. 41. fsz. 4.
  - 1083 Budapest, Tömő u. 23/b. fsz. 6.
  - 1083 Budapest, Tömő u. 56. fsz. 19.
  - 1083 Budapest, Tömő u. 60. fsz. 14.

Gazdasági Szervezet (JSzSzGyK-GSz) (1089 Budapest, Kőrös u. 35.)

- Népkonyha (1086 Budapest, Magdolna u. 43.)
- Köz(össégi)hely és Mosoda (1086 Budapest, Szerdahelyi u. 13.)

3.4. Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás

Az Szt. 64.§ (6) bekezdése értelmében 2016. január 1. napjától a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan egy szolgáltató – család és gyermekjóléti szolgálat- keretében működtethető. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti (családsegítő szolgáltatás), valamint a Gyvt. 39. §-a és 40. §-a szerinti (gyermekjóléti szolgáltatást) alapellátási feladatokat.

A családsegítés célja a szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízis helyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok vonatkozásában az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézséggel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését

- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását
- a kríziskezelést, valamint a nehéz helyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszűnését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a területben élő egyének, családok, fiatalok és gyermekek részére információt szolgáltat, tanácsot ad, segítséget nyújt a szociális helyzetükből adódó hátrányok csökkentésében, szabadidős programokat szervez és közvetít, valamint kapcsolatot tart a jelzőrendszer valamennyi tagjával, önkormányzati intézményekkel, más szervekkel, hatóságokkal, valamint civil szervezetekkel. A segítő szolgáltatás az igénybe vevő otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és az intézményben folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg.

Önként vállalt feladatok keretében nyújtott szolgáltatások:

- hátralékkezelési szolgáltatás
- intenzív családmegtartó szolgáltatás

2020. január 01. napjától 2020. december 31. napjáig a szolgáltatást igénybevevők száma: 3527 fő, ennek családokra vetített száma: 1631 fő.

2020-ban a család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők ellátási forma szerinti megoszlása:

	Ellátott személyek száma:	Ellátott családok száma:
Együttműködési megállapodás alapján	1922	878
Nem együttműködési megállapodás alapján (eseti jelleggel, tanácsadás keretében végzett segítő tevékenység)	1605	753
Összesen:	3527	1631

2020. évben a család- és gyermekjóléti szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevők száma nem és életkor szerinti megoszlásban:

Életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Össz.:
Férfi	34	45	111	88	70	86	131	135	128	828
Nő	30	55	80	66	107	149	243	192	172	1094

Összesen:	64	100	191	154	177	235	374	327	300	1922
------------------	-----------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	-------------

3.5. Család- és gyermekjóléti Központ

A Gyvt. 40/A. § (1) bekezdése alapján Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

Alapfeladatain túl - melyek megegyeznek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátott alapfeladatokkal - speciális szolgáltatásokat nyújt a kerületi lakosság számára, valamint a hatósági feladatokhoz kapcsolódó (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, családba fogadás, utógondozás) családok védelmére irányuló tevékenységet biztosítja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek ellátása keretében esetmenedzselést végez, melynek során az esetmenedzser az igénybe vevő és az esetkezelésbe bevont szakemberek, szolgálatok és ellátást nyújtók tevékenységét végigkíséri, együttműködésüket koordinálja. A Család- és Gyermekjóléti Központ a jelzőrendszer járási szintű koordinálása érdekében jelzőrendszeri tanácsadót, a kapcsolattartási ügyelet, valamint készenléti szolgálat koordinálására felelőst jelöl ki.

A 2020. évi szakmai tevékenység adatai

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma (halmozott)
Szociális segítő tevékenység	6742
Családlátogatás	2005
Esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés, esetkonzultáció	8
Esetmegbeszélés	71
Egyéni gondozási-nevelési terv	174
Tárgyalás (nevelésbe vétel felülvizsgálat)	4
Tárgyalás (védelembe vétel felülvizsgálat)	40
Tárgyalás (védelembe vétel)	38
Egyéb hatósági tárgyalás	11
Környezettanulmány készítése	186

Tárgyévben a család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges problémák szerint és a problémák halmozott száma, a veszélyeztetettség okai

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
01	Életviteli	186	592

02	Család - kapcsolati konfliktus	46	118
03	Családon belüli bántalmazás	26	42
04	Elhanyagolás	85	85
05	Ebből (04-ből): oktatási, nevelési elhanyagolás	41	41
06	Ebből (04-ből): felnőttekre vonatkozóan (családi, intézményi)	0	6
07	Gyermeknevelési	52	146
08	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	11	53
09	Magatartászavar, teljesítményzavar	23	49
10	Fogyatékoság	6	25
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	57	98
12	Szenvedélybetegség	6	19
13	Egészségügyi probléma, egészségkárosodás következménye	27	71
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	30	148
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	193	544
16	Ügyintézással kapcsolatos	78	322
17	Információkéréssel kapcsolatos	49	385
18	Egyéb	3	16
	Összesen (01-04, illetve 07-18 sorok összege)	878	2713

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egység a Gyvt-ben meghatározottak alapján sokrétű feladatellátást lát el. Jelenleg az esetmenedzseri feladatok a Kőrös utca 35. szám alatti telephelyen, míg a Mentálhigiénés Csoport a Dankó u. 16. szám alatt, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a Déry M. u. 3. szám alatt működik. A gyermekjóléti szolgáltatások hatékonysága és szakmaisága a team munkában rejlik, mely akkor tud megfelelő módon megvalósulni, ha az adott szakmai feladatokat ellátó szakemberek egy telephelyen végzik munkájukat, lehetőséget adva, ezáltal a folyamatos személyes megbeszéléseknek, konzultációknak. A Központ Kőrös utcai telephelye jelenleg nem teszi lehetővé, hogy a felsorolt feladatokat ellátó kollégák egy helyen dolgozzanak.

Javasolt az elkövetkezendő évek középtávú tervei között szerepeltetni a Központban dolgozó 31 fő egy telephelyen történő elhelyezését, melynek egyik esetleges megoldási lehetősége lenne a Gazdasági Szervezet új telephelyen történő elhelyezése.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermek a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosítja az alábbi szolgáltatásokat.

A Józsefváros Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- Gyermekjóléti Központ által kötelezően ellátandó feladatok keretében nyújtott szolgáltatások:

- Speciális szolgáltatások (Gyvt. 40/A § szerint)
- utcai (lakótelepi) szociális munka
- kapcsolattartási ügyelet, ennek keretében közvetítői eljárás
- kórházi szociális munka biztosítása
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- jogi tájékoztatásnyújtás és pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia
- Mentálhigiénés szolgáltatások (Gyvt. 40/A §, Szt. 64. § c), d)
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- Mediáció (Szt. 64. § (4) c) – családban jelentkező konfliktusok megoldásának segítése)
- Népkonyha (az Szt. 62. § (1) bekezdése alapján)

Önként vállalt feladatok keretében nyújtott szolgáltatások:

- hátralékkezelési szolgáltatás
- intenzív családmegtartó szolgáltatás
- adományközvetítő szolgáltatás
- Köz(össégi)hely és Mosoda
- FiDo Ifjúsági Központ
- drogprevenciós tevékenység
- Egyéb szolgáltatások:
- gyógytornász
- gyógymasszőr
- fodrász
- személyszállítás

3.6. Átmeneti gondozás

2018. január 01-től megkezdte működését a JSzSzGyK-n belül a Családok Átmeneti Otthona, melyhez a Gyermek Átmeneti Otthonából áthelyezésre került a négy, eddig krízislakásként működő telephelyük, illetve a Készenléti Szolgálat működtetése. Ennek eredményeképp az intézmény struktúrája is megváltozott; megalakult az Átmeneti gondozás - ÁG szakmai egység.

Az Átmeneti Gondozás szakmai egység felépítése:

- Gyermek Átmeneti Otthona (JSzSzGyK – ÁG – GyÁO)
1088 Budapest, Szentkirályi u. 15. I. 4. - 12 fő ellátott
- Családok Átmeneti Otthona (JSzSzGyK – ÁG – CsÁO)

Telephelyei:

1086 Budapest, Koszorú u. 14-16. - 34 fő ellátott

1082 Budapest, Kisfaludy u. 5. fsz.4. - 6 fő ellátott

Külső férőhelyei: - 12 fő ellátott

1089 Budapest, Sárkány u. 14. fsz.1.

1086 Budapest, Karácsony S. u. 22. I.22.

1089 Budapest, Kőrös u. 4/a I.9.

A kerületi átmeneti gondozás célja, hogy szervesen illeszkedve a kerület szociális és gyermekvédelmi rendszerébe, segítséget nyújtson, s fogadja az életvezetési problémák, vagy más szociális és családi krízis miatt átmenetileg otthontalanná vált, hátrányos helyzetű józsefvárosi családokat és gyermekeiket, továbbá befogadja a védelmet kereső egyedülálló szülőket, várandós és bántalmazott, anyákat és gyermekeiket, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

A szakmai egység feladatai:

Gyermek Átmeneti Otthona ellátási területe: a VIII. kerület közigazgatási területe, valamint Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján egy férőhely tekintetében, Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatával, továbbá Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján egy-egy férőhely tekintetében a megjelölt kerületekben lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek részére biztosított az ellátás.

Családok Átmeneti Otthona ellátási területe a VIII. kerület egész területére kiterjed.

A feladatok integrált, többcélú intézményben történő ellátása a hatékonyabb működést, az erőforrások célszerűbb kihasználását, a gyorsabb információcserét szolgálja.

forrás: JSzSzGyK

Prevenációs programok szervezése, klubtevékenységek, szabadidős programok bonyolítása mind a Gyermek Átmeneti Otthona, mind a Családok Átmeneti Otthona profiljának megfelelően történik. Az egységek munkatársai gyakran az együttes megvalósításban, közösen szervezett programokkal segítik egymás munkáját.

A Gyermek Átmeneti Otthona új helyen történő elhelyezését a gyermekek a jogszabályi és szakmai háttérnek való megfelelés érdekében legkésőbb 2022. év végéig kívánja az önkormányzat megvalósítani az alábbi indokok miatt:

A szakmai egység jelenleg a Szentkirályi utca 15. szám alatt, egy a Palotanegyedben lévő régi építésű, körfolyosós társasház első emeletén található. A helyszín a megközelíthetőség szempontjából nagyon jó, azonban alapvető funkciójának ellátása tekintetében nem éppen tekinthető ideális helyszínnek.

A jogszabály által előírt napi egy órás kötelező szabad levegőn történő tartózkodást, mozgást elég körülményes a belváros közepén megvalósítani, kevés a zöld terület, a játszótérek viszonylag zsúfoltak, ahol a lakosok nem is mindig látják szívesen a Belső-Józsefvárosból érkező sokproblémás gyermekeinket.

A társasház udvarát a gondozásban lévő gyerekek nem tudják használni – a közös képviselővel folyamatosan a konfrontációk az udvarhasználat miatt – ez különösen nagy nehézséget okozott a tavasszal elrendelt kijárási tilalom alatt, amikor egyáltalán nem hagyhatták el az intézmény területét és a fentiek miatt az udvart sem nagyon tudták használni.

Az ideális hely – mint a Családok Átmeneti Otthonánál- egy saját udvarral rendelkező épület/épületrész lenne, ahová a gyermekekkel rendszeresen, minden nap, akár a napi egy órás időtartamot meghaladóan is kint lehetne tartózkodni a szabad levegőn, ahol rendszeres mozgással, játékkal le tudnák vezetni a bennük lévő feszültséget és az ünnepkörökhöz kötődő szabadidős programjaink is sokkal színesebbek lehetnének ezáltal.

3.7. Időskorúak Átmeneti Otthona-Ezüstfenyő Gondozóház

A 2016. évi CLXVI. törvény hatálybalépését követően az Időskorúak Átmeneti Otthona feladatait 2022. december 31. évig tudja a jelen formában ellátni. Az átmeneti intézmények megszüntetését követően a továbbiakban az átmeneti ellátást igénylő ellátottak számára az egyéb bentlakásos

elhelyezési formák keretein belül válik lehetővé az átmeneti ellátás, határozott időre kötött megállapodással.

A jelenlegi szabályozás szerint 2023. évig kell átalakulni az intézménynek.

Az Idősek Átmeneti Otthona, mint folyamatosan működő szakosított szociális intézmény, teljes körű ellátást nyújt a szolgáltatást igénybe vevők részére. Az Szt. meghatározza, hogy az intézménybe azok az időskorúak, valamint 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból, otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az Ezüstoffenyő Gondozóház a Budapest VIII. kerület által nyújtott szociális szolgáltatás 21 fő részére, mely átmeneti jelleggel biztosít teljes körű ellátást a tartós felügyeletet, gondozást igénylő, de kórházi ellátásra nem szoruló idős személyek számára. Segítséget nyújt a kerületben élő családoknak, hogy idős hozzátartozójuk elhelyezését biztosítani tudják pl. nyaralás, betegség, az idősek otthonába történő várakozás idejére. Az intézmény forgalmas helyen található, tömegközlekedéssel, személygépkocsival kiválóan megközelíthető, a kapun belépve mégis nyugodt, családi környezetet biztosít az ellátottak számára.

Az intézményben a lakók elhelyezése 1-2-3 ágyas szobákban biztosított. Az ellátást a szakmai vezető irányításával szakképzett gondozónők, mentálhigiénés szakember, mozgásterapeuták és technikai személyzet biztosítják. A szolgáltatás igénybevételének időtartama maximum egy év, mely indokolt esetben orvosi javaslatra újabb egy évvel meghosszabbítható.

Az intézményi szolgáltatás magába foglalja a lakhatás biztosítását, egészségügyi, mentálhigiénés ellátást, napi három fő étkezést tízóráival, uzsonnával, gyógytornát, gyógy-masszázst, szükség esetén az ápolást. Kedvezményes térítés ellenében igénybe vehető a pedikűr, fodrászszolgáltatás.

A személyi térítési díj összege a jövedelem függvényében kerül megállapításra. A fizetendő személyi térítési díj a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjairól szóló 56/2017. (XII.20.) önkormányzati rendeletben szabályozott. Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza ellátás után fizetendő térítési díj mértéke az ellátott havi jövedelmének 60%-a.

Az ellátottak létszám adatai 2020. évben

Ezüstoffenyő Gondozóház	01.hó	02.hó	03.hó	04.hó	05.hó	06.hó	07.hó	08.hó	09.hó	10.hó	11.hó	12.hó	összesen
Ellátottak száma hónap 1-én	21	21	21	20	19	19	19	20	20	19	19	18	236.00
Új felvétel	1	1	0	0	0	0	3	0	1	1	0	0	7.00
Megszűnt	2	0	1	1	0	1	2	0	2	1	1	1	12.00
Étkezési napok száma	589	591	645	591	589	557	566	607	584	579	516	471	6885.00

Gondozási napok száma	625	605	645	591	599	570	599	608	584	593	567	548	7134,00
kihasználtság	20,16	20,86	20,81	19,7	19,32	19	19,32	19,61	19,46	19,13	18,9	18,90	214,49
ellátottak száma NŐ	16	16	16	15	15	15	15	15	15	14	15	15	182,00
ellátottak száma FÉRFI	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	3	57,00

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2020. évben

Kor	Férfi (fő)	Nő (fő)
60 - 64 éves	2	5
65 - 69 éves	1	0
70 - 74 éves	0	2
75 - 79 éves	0	2
80 - 89 éves	2	3
90 felett	0	3
Összesen	5	15

3.8. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az Idősek Átmeneti Otthonában 1997 februárjától került elhelyezésre a beteg-felügyeleti rendszer, az Önkormányzat önként vállalt feladatként, saját működtetésében biztosítja, külső vállalkozás igénybevétele nélkül. Ügyeletét főállású, folyamatos műszakban dolgozó, szakképzett kollégák látják el. Ez a rendszer különösen azokban az esetekben növeli az ápolás biztonságát, ahol a beteg teljesen egyedülálló.

A VIII. kerületben élő ellátottaknak az igénybevétel térítésmentes. A rászorultságot a törvényben meghatározottak szerint vizsgálják. Szakmai kapcsolatot tartanak fenn a házi orvosokkal, az alapellátással és a szakrendelők tájékoztatása folyamatos.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás iránti igényeket a +36 (1) 299-2030-as telefonszámon lehet jelezni az intézmény felé, mely telefonszámot Józsefváros időskorú lakossága számára/érdekében krízistelefonszámként is működik.

A „demensekért szolgáltatás” 2017

Az Ezüstház Gondozóház és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás integráltan részt vesz Józsefváros Önkormányzat Képviselő-testülete által biztosított Speciális gondozást igénylők segítése elnevezésű programban, mely a demencia kórképpel rendelkező személyek és hozzátartozóik életvitelének segítségére fókuszál.

Az önkormányzat által döntése alapján a Józsefvárosban élő demens személyek részére térítésmentes az adathordozó biztosítása, és ez által az idős emberek részére szükség esetén a szociális segítségnyújtás biztosított.

A demens személyek és családjaik számára további segítő szolgáltatásokat kíván az önkormányzat bevezetni a következő két évben.

3.9. LÉLEK-Program

Józsefváros Önkormányzata önként vállalt feladatként, alaptevékenység keretében a Józsefvárosban hajléktalanná vált személyek komplex rehabilitációját célzó Józsefvárosi Lakhatási, Életviteli, Lelki-segítségnyújtási, Egzisztencia-teremtési Közösségi Programot (a továbbiakban: LÉLEK-Program) működteti 2011 ősze óta, a Józsefvárosban hajléktalanná vált emberekkel és a hajléktalanság veszélyének kitett családok rehabilitációjával foglalkozik. 2013. július 1-je óta tartozik a JSzSzGyK-hoz, azóta működése jelentősen átalakult. Alapvető célja a hajléktalanságból kivezető út megteremtése, a lakhatási lehetőségek fokozatos biztosítása, a hajléktalanok számára visszailleszkedés a munka világába.

A programba való bekerülés illetékességi feltétele a VIII. kerületi kötődés, a programba azok jelentkezhetnek, akiknek a hajléktalanná válását közvetlenül megelőző lakcíme/lakhatása legalább 5 évig Józsefvárosban volt. A részvétel további feltétele a munkaképesség és családok esetében a gyermeknevelésre való alkalmasság.

LÉLEK Program Jelentkezés: 1086 Budapest, Koszorú u. 4-6. H-Cs: 07:30 – 16:00; P: 07:30 – 13:30-ig.

A program működését az Önkormányzat saját költségvetéséből finanszírozza.

A LÉLEK-Program fő helyszínei:

- LÉLEK-Pont
- LÉLEK-Ház
- Családos Közösségi Szállás (CsKSz)
- szolgálati lakások
- bérlakások

A LÉLEK-Programhoz jelenleg a LÉLEK-Pont, 20 szolgálati, és 5 CSKSZ lakás, valamint a LÉLEK-Ház tartozik, ami összesen 26 telephelyet jelent.

LÉLEK - Pont (1086 Bp., Koszorú u. 4.)

Feladata a Józsefváros területén hajléktalanná vált emberek elérése, és a programmal kapcsolatos információkkal történő ellátása. Közreműködik az illetékesség megállapításában, információt nyújt, szükség esetén megfelelő ellátásba irányít tovább. További feladata az elhelyezési szükségletek és lehetőségek feltárása és a szükséges szolgáltatások meghatározása, illetve biztosítása.

A Lélek Program adminisztratív és szolgáltatásszervező központjaként működik, szociális esetkezelési, esetmenedzseri feladatokat lát el. Célja a Józsefváros területén hajléktalanná vált emberek elérése, és a programmal kapcsolatos információkkal történő ellátása. A programba bekerülőkre vonatkozóan először állapotfelmérést, majd személyre szabott gondozási-rehabilitációs tervet készít, lakhatási, foglalkoztathatóságot javító, foglalkoztatási, életvezetési, illetve az önálló életvitel képességét erősítő és egyéb szolgáltatásokat szervez és koordinál, és minderről nyilvántartást vezet. Esetmenedzserként tervezi, szervezi és koordinálja a LÉLEK-Programba bevont személyek rehabilitációját, reintegrációját.

A LÉLEK-Pont

LÉLEK-Ház (1086 Bp., Koszorú u. 4.)

A lakhatás biztosításának első lépcsője, az ún. LÉLEK - házban történik. A kis férőhelyszámú, a személyességet biztosító közösségi szállás a hagyományos hajléktalan ellátási intézményi formákba fogalmilag be nem illeszthető védett szállás, a munkásszálló és a rehabilitációs célú átmeneti szállásformák egyfajta ötvözete szigorú házirenddel. A Lélek-ház munkatársai a közösségi együttélés szabályainak betartását, az ehhez szükséges készségek fejlesztését segítik, valamint felkészítenek az önálló életvitelre. Először itt kapnak szállást a munkával rendelkező jelöltek, ahonnan egy idő után önkormányzati tulajdonú szolgálati lakásba, majd bérlakásba kerülhetnek. A LÉLEK-Házban való elhelyezés várható időtartama 2,5 év. A lakáshoz jutás feltétele — a munkán és az együttélés szokványos szabályainak betartásán túl — meghatározott összegű előtakarékoság (jelenleg minimum 15.000 Ft, nettó jövedelem alapján történik). Maximális létszám: 14 fő.

A lakhatás biztosításának első lépcsője, az ún. LÉLEK-Házban történik, amely a 1086 Budapest, Koszorú u. 4. szám alatti címen található.

Családos Közösségi Szállás (1086 Budapest, Szerdahelyi u. 5.)

A Családos Közösségi Szállás programja 2013. október 1-től indult a LÉLEK-Program keretein belül, melyben lakhatási problémákkal küzdő családoknak nyújt lakhatást. A program lépcsőfokait sikeresen végigjárva (családos közösségi szállás, szolgálati lakás) a családok önkormányzati lakásra lesznek jogosultak egy év időtartamra, mely hosszabbítható.

A családi közösségi szálláson alapvetően teljes es gyermekes családok elhelyezése történik, olyanoké, akik gazdasági értelemben képesek a család fenntartására, életvitelük is megfelelő, azonban valamilyen okból lakhatási krízishelyzetbe kerültek Józsefvárosban. Az elhelyezés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Család- és Gyermekjóléti Központ és az Önkormányzat jelzése alapján, a jogosultság és az alkalmasság megállapítását követően történik. Elhelyezésük a család újraegyesítését is jelentheti, amennyiben a gyermeküket korábban már állami nevelésbe vették. Előnyt élveznek azon családok, ahol az együtt költöző gyermek(ek) életkora legfeljebb 3 év. Az ingatlan 5, akár többgyermekes család elhelyezését is lehetővé teszi. A programban résztvevő személyek és családok jellemzően a havi jövedelmük 20 %-át, de havonta legalább 20.000 forintot kell, hogy félretegyenek (előtakarékoság), felkészülendő az önálló lakáshasználatra. A LÉLEK Programban jelenleg 8 család vesz részt, 14 szülő és 19 gyermek.

2018-ban a LÉLEK-Program a fellépő igényekre reagálva megkezdte a FÉSZEK-Program kialakítását. A LÉLEK-Fészek Program célcsoportját azok a fiatal, 35 év alatti gyermekes házaspárok alkotják, akik az átlagosnál jobban kvalifikáltak, életmódjuk is megfelelő, a piaci alapú albérletek megnövekedett ára miatt azonban nem tudnak önálló lakhatást teremteni. A FÉSZEK-Programban résztvevőkkel – hat hónap próbaidővel – 3 évre szóló szerződést kötnek.

Szolgálati lakások

A Program a LÉLEK - Házban és a Családos Közösségi Szálláson rehabilitálódott személyek számára minimum 1 év időtartamra szolgálati bérlakást biztosít. A beköltözők a szolgálati lakás teljes rezsiköltségének (víz-csatorna, villany, gáz) csak egy részét fizetik, fűtési szezonban 20.000,- Ft-ot,

azon kívül 15.000,- Ft-ot, ami mellett továbbra is, havi rendszerességgel megtakarítást eszközölnek. A program 20 szolgálati lakással gazdálkodik, melyből jelenleg mind a 20 lakott.

Önkormányzati bérlakások

Az elhelyezés a szolgálati lakásokból való kiköltözés után önkormányzati bérlakásokba történik (határozott időre, évente megújított szerződéssel, a helyi önkormányzati rendeletnek megfelelően). A LÉLEK-Pont 1 évig, a határozott idejű bérleti szerződés lejártáig, utógondozást végez a rehabilitált személlyel, illetve családdal (életvezetési tanácsadás, konzultáció, melynek célja a lakásvesztés megelőzése és az integráció további segítése, valamint a teljes integráció megvalósulása).

A lakhatási program a foglalkoztatásra épül. A programban való részvétel feltétele a munkába állás, a munkalehetőség, ha nincs más lehetőség, a Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt. biztosítja. A program során a különböző szolgáltatások is az egyén foglalkoztathatóságának javítását szolgálják, illetve a foglalkoztathatóság javításához szükséges feltételeket megteremtését.

A program Budapesten, egyedülálló módon ellátja a hajléktalanná vált személyek komplex rehabilitációját. 2020. évben összesen 91 fő (ebből 8 család — és összesen 19 kiskorú) vett részt a programban.

A program további bővítésének (férőhelyek /lakásállomány bővítése) szükségességét a kerületben élő kedvezőtlen szociális helyzetű személyek nagy száma indokolja, amely szükségessé teszi erős védőháló biztosítását azoknak, akiket a hajléktalanná válás fenyeget, illetve akik önerőből nem tudják helyreállítani lakhatási viszonyaikat.

2014-ben 5, 2016-ban 4, 2017-ben 3, 2020-ban 4 önkormányzati lakás került átadásra a LÉLEK-Program által kijelölt bérlők részére.

A tervek szerint 2021-ben újabb 4 lakás kerül átadásra a LÉLEK-Program részére.

A Program a LÉLEK-Házban és a Családok Közösségi Szálláson rehabilitálódott személyek számára minimum 1 év időtartamra szolgálati bérlakást biztosít. A beköltözők a szolgálati lakás teljes rezsiköltségének (víz-csatorna, villany, gáz) csak egy részét fizetik (rezi hozzájárulás), fűtési szezonban 20.000.-Ft-ot, fűtési szezonon kívül 15.000 forintot, ami mellett továbbra is, havi rendszerességgel megtakarítást eszközölnek a betétkönyvükben.

3.10. Értelmi fogyatékosok napközbeni ellátása

A JSzSzGyK Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (1082 Budapest Kis Stáció u.11.) a kerületben élő, 16 év feletti értelmileg, illetve halmozottan sérült (mozgás, hallás, látás) személyek, a VIII. kerület közigazgatási területén kívül a Képviselő-testület 309/2006. (VI.29.) számú határozata alapján határozatlan időre 2006. január 01. napjától megkötött ellátási szerződés szerint a Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat közigazgatási területe tekintetében 1 férőhely, valamint a Képviselő-testület

373/2011. (IX.15.) számú határozata, valamint a 386/2013. (X.16.) számú határozata alapján határozatlan időre 2011. október 01. napjától 2 fő, 2014. január 01. napjától további 1 fő tekintetében, összesen 3 fő tekintetében megkötött ellátási szerződés szerint a Budapest Főváros IX. kerület Ferencvárosi Önkormányzat közigazgatási területéről, személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alapellátás, nappali ellátás – azon belül fogyatékos illetve autista személyek nappali ellátása biztosított.

Az ellátás lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kialakítására, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, illetve igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. A klub hétköznaponként 7-17 óra között tart nyitva (a pandémiás helyzetben a nyitva tartás változott).

Szolgáltatások: szabadidős programok szervezése, tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartáspótló segítségnyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, közösségi fejlesztés, mentálhigiénés tanácsadás, pedagógiai segítségnyújtás; gyógytorna, gyógymasszázs; sószoba. Nagy hangsúlyt fektetnek a mentális, fizikai és szociális képességek szinten tartására, illetve fejlesztésére.

A gondozottak többsége középsúlyosan fogyatékos, de van köztük Wilson-szindrómás, Down-kóros, epilepsziás, skizofrén, mozgáskorlátozott, hallássérült, látássérült és autisztikus személyiség is.

Az ÉNO által ellátható személyek száma 20 fő. A 2020-as évet 14 fős létszámmal kezdték és 13 fővel zárták.

A látogatási napok száma így oszlott meg az év során:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Össz.
247	228	121	70	108	186	223	200	258	254	203	190	2288

Az adatok a COVID19 járványhelyzet miatt nem hasonlíthatók össze a 2019. éves adatokkal.

Szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokra vonatkozó tervek:

Idősek Átmeneti Otthona -Ezüstfenyő Gondozóház törvényben meghatározottak szerinti átalakítása.

A Gyermek Átmeneti Otthona új jogszabályi és szakmai szempontoknak megfelelő telephelyre AAz ügyfélközpontú szemléletnek megfelelő módon kialakított fogadóterek kialakítása.

A Lélek Ház kapacitásának növelése érdekében az intézményvezetés új helyen történő elhelyezése.

Az intézmény dolgozói számára minél több továbbképzés biztosítása.

4. Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék

A gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően – a bölcsődei ellátás, napközbeni gyermekfelügyelet, valamint az alternatív napközbeni ellátás. A Gyvt. 94. § (3) bekezdés a) pontja alapján a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén tízezernél több állandó lakos él bölcsődét köteles működtetni.

A gyermekek napközbeni ellátását a Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában működő Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (JEB) 7 tagintézménye útján biztosítja.

tagintézmény neve	címe
Mini-Manó Bölcsőde	1082 Budapest, Baross u. 103/A.
Babóca Bölcsőde	1082 Budapest, Baross u. 117.
Játékvár Bölcsőde	1085 Budapest, Horánszky u. 21.
Fecsegő-tipegők Bölcsőde	1087 Budapest, Százados út 1.
Gyermekkert Bölcsőde	1082 Budapest, Nagy Templom u. 3.
Tücsök-lak Bölcsőde	1084 Budapest, Tolnai L. u. 19.
Katica Bölcsőde	1089 Budapest, Vajda P. u. 37.

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás az érzelmi fejlődés, a szocializáció és egészséges életmód megalapozása.

Forrás: Józsefváros Újság / Huszár Boglárka

A JEB hét telephelyen összesen 492 férőhelyen, 198 dolgozójával biztosítja az illetékességi területén lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, napközbeni gyermekjóléti alapellátás keretében nappali bölcsődei szolgáltatásként. A JEB Központi Szervezeti Egysége 2020. december 1. nappal új helyiségbe költözött a Budapest 1082 Baross u. 112. szám alá, ezáltal a Biztos Kezdet Gyerekház működési területe megnövekedett, ezentúl önálló épületben tudja fogadni a gyermekeket és szüleiket. A felújított, tágas környezet méltó helyszínt biztosít a bölcsődébe jelentkezni kívánó családok és az ott dolgozó munkatársak számára.

A Tücsök-lak Bölcsőde tagintézmény biztosítja a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását. 2019. évben 7 fő SNI- s gyermek nappali ellátását biztosították. Szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig, fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy

fejlesztő felkészítésen vehet részt a bölcsődében. Az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését szolgálja csoportos vagy egyéni formában. Az egyéni fejlesztések érdekében a fejlesztő-tornaszobában heti rendszerességgel a foglalkozásokat a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. kerületi Tagintézményének gyógypedagógusai vezetik, amit 2018.07.01. naptól kiegészít a JEB főállású gyógypedagógus kollégája.

A Bölcsődék feltöltöttsége 2019. évben átlag 88,5%-os, volt. Ez éves szinten átlag 431 fő beiratott gyermeket jelentett, a gondozási napok száma a normatív támogatásnál figyelembe vehető 10 napos hiányzási adatokra figyelemmel összesen 86 355. A teljesült gondozási napokat figyelembe véve a kerületi bölcsődék 78%-os kihasználtsággal működtek. 2020. évben a feltöltöttség átlag 78%-os volt, 7 fő SNI-s gyermek nappali ellátását biztosították. 2 fő esetben teljes integrációt biztosítottak 12 fős csoportban.

Minden bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik. Nagyon fontos a gyermekek egészséges táplálása, az életkornak megfelelő étrend biztosítása, melynek érdekében a szakorvosi ajánlás mellett a különböző igényeket is (diétás, vallási, illetve étel allergia szempontokat) figyelembe veszik. Az étlapok összeállítása a JEB alkalmazásában álló szakképzett dietetikus, a bölcsődei gyermekorvos, az ételmezevesztető és a bölcsődevezető közös egyeztetésével történik. A JEB saját honlapján folyamatosan hozzáférhető az aktuális gyermekétlap, továbbá minden hónapban a gyermekek legkedveltebb ételeinek receptjeit is olvashatják a szülők.

A Bölcsődékben minden gyermek családi légkörben, saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja a szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat. A bölcsődébe járó gyermekekből, a családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, önálló, a közösségi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekek nevelésére törekszenek. Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a Bölcsődék életében is.

2019. évben folytatódott az egyre nagyobb népszerűségnek örvendő Digitális Honfoglalás projekt. A bölcsődéken belül nem került sor kiemelt aktivitásra, ugyanakkor az intézményen kívül sok megkeresés érkezett a projekt és eredményeinek bemutatásával kapcsolatban. Az Edisonplatform 100 inspiráló civil kezdeményezése közé bekerült a Digital Skills - Okoseszközt Okosan projekt is. A 100-as listán belül a Cappy Magyarország beválasztotta a projektet a 10 legjobb közé, akik egyebek mellett külön mentorációban részesülnek. Ennek keretében videoklipet forgattak a projektről, ami a legnépszerűbb közösségi oldal kimutatása alapján 550.373 embert ért el. 2020. évben a Digitális honfoglalás projekt bizonyos elemeit negatívan érintették járványhelyzet okozta korlátozások. Egy mesterszakos egyetemi hallgató diplomamunkája a projekttel kapcsolatban készült, és ennek keretében szülőcsoportos megbeszéléseket készített elő az okoseszközök korlátozási lehetőségeiről. A járványhelyzet miatti korlátozások a megvalósítást sajnálatos módon nem tették lehetővé.

2019. és 2020. évben is folytatódott a JEB zenei projektjének megvalósulása. A gyermekek és a kisgyermeknevelők is szívesen vettek részt a zenei foglalkozásokon. A bemutatott hangszerek a

gyerekek érdeklődését felkeltették. Szívesen pengették meg a gitárt, próbálták ki az egyéb hangszereket is, és nem csak próbálgatással, hanem irányítottan is.

A józsefvárosi bölcsődéket - a magas szakmai színvonal elismeréseként - több oktatási intézmény is választotta gyakorlati helyszínének pl. ELTE-TOK kisgyermeknevelő hallgatója, de lehetőséget biztosítottak szakközépiskolás diák közösségi szolgálatára is. Fontos, hogy a majdani kisgyermeknevelő kollégák tanulmányaik idején a legmagasabb színvonalú oktatásban részesüljenek, melynek része a megfelelő szakmai gyakorlat. A bölcsődékben dolgozó szakemberek igyekeztek tudásuk és szakmai tapasztalataik átadásával segíteni a diákokat.

A JEB a Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltaknak megfelelően 2016. márciustól részt vesz a duális képzésben. 2019. évben a duális képzés keretében 55 fő kisgyermeknevelő tanuló számára biztosít gyakorlati képzést. A gyakorlati képzésre igényelhető normatív támogatásból munkaruhát, munkabért, étkezési támogatást biztosítottak a tanulóknak. A fennmaradó összegből közös karácsonyi vacsora elfogyasztására és színházi előadás megtekintésére került sor megköszönve a munkatársak fáradhatatlan és színvonalas munkáját. 2020. évben a duális képzés keretében 44 fő kisgyermeknevelő tanuló számára biztosítottunk gyakorlati képzést.

A tanulók létszáma alapján igényelhető beruházási kiegészítő csökkentő tételből kiskonyhák és konyhai játékok kerültek beszerzésre a bölcsődék részére.

Egyéb oktatási intézmények hallgatói is terepet kaptak tanulmányaik gyakorlati helyszínékként pl. ELTE-TOK kisgyermeknevelő hallgatói, Apor Vilmos Katolikus Főiskola hallgatói, de lehetőséget biztosítottak a szakközépiskolák diákjainak önkéntes munkájára is. Rendszeresen látogatnak a Gyermekkert Bölcsődébe a SOTE dietetikus hallgatói, a Játékvár Bölcsődébe a SOTE védőnő hallgatói.

A Tücsök-lak Bölcsőde – a jogszabályoknak minden tekintetben megfelelő - konyha részlegének megtekintése céljából a NÉBIH élelmiszerbiztonsági szakembere rendszeresen körbe vezeti a SOTE dietetikus hallgatóit az intézményben.

A bölcsődei ellátásért (gondozás, gyermekétkeztetés) a gyermek törvényes képviselőjének személyi térítési díjat kell fizetnie, melynek mértékét a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjairól szóló 56/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: ÖR) szabályozza. A térítési díj megfizetéséhez a szülők a Gyvt. és az ÖR alapján kedvezményeket vehetnek igénybe.

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülő családok mentesülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.

- A három vagy több gyermeket nevelő családok mentesülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.

- Az étkezési díj fizetése alól mentesülnek a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő családok. Számukra a bölcsődei étkezés térítésmentes.

- A gondozási díj fizetése alól a bölcsődei ellátásban résztvevő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek jogán mentesül a szülő.

- Azok a családok, amelyekben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át (2019. évben: 128.810,- Ft) mentesülnek az étkezési díj fizetése alól.

Azon családok, ahol az egy főre jutó jövedelem 70.000, - Ft-nál kevesebb volt, a gondozás térítési díjmentes. Ezen jövedelemhatár felett sávosan került meghatározásra a fizetendő térítési díjak mértéke.

A JEB által biztosított önként vállalt szolgáltatások

Térítési díj ellenében:

- időszakos gyermekfelügyelet

Térítésmentesen:

- játszóház, - családi délután
- fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése,
- prevenciós fejlesztő programok,
- pszichológiai tanácsadás,
- gyógypedagógiai és korai fejlesztés,
- integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció,
- otthoni gyermekgondozás,
- Biztos Kezdet Gyerekház

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a bölcsőde nyitvatartási idejében. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető normál bölcsődei csoport üres férőhelyére. 2019. évben időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást összesen 3.580 órában, 2020. évben 3270 órában vettek igénybe a családok.

Játszóház – Családi délután

Játszóház, családi délutánok keretében lehetőségük volt a szülőknek a bölcsődei élettel való ismerkedésre, a nagyobb gyermekeknek kreatív foglalkozásokon való részvétellel, illetve mozgásfejlesztő játékok kipróbálására az apróbb gyermekek részére.

2019. évben tavasszal és ősszel, szombati napokon 15 óra és 18 óra között, a Babóca Bölcsődében és a Fecsegő-tipegők Bölcsődében került megszervezésre ez a program. A családok körében nagyon kedvelt lehetőség, minden alkalommal kb. 10-12 család (28-20 fő gyermek) vett részt helyszínenként. 2020-ban a pandémia nagy mértékben nehezítette ezen szolgáltatás biztosítását.

Fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése

Az eszközök kölcsönzése a Gyerekházban elérhető a JEB-el kapcsolatban álló családok részére. A hátrányos helyzetű, kisgyermeket nevelő családok közvetlenül, vagy a családgondozójuk, otthoni kisgyermeknevelőjük segítségével kérve fordulnak hozzájuk, hogy a gyermek gondozásához szükséges eszközöket térítésmentesen kölcsönözhessek. Lehetőségük szerint igyekeznek bővíteni a készleten lévő eszközparkot, hogy minél korszerűbb, egyszerűen kezelhető felszerelési tárgyat tudjanak

biztosítani a rászorulóknak. Leggyakrabban babakocsira, kiságyra van szükség. Az adományba kapott bébihordozókat, etetőszékeket, sterilizálókat, cumisüveg melegítőket is kölcsönözik, vagy véglegesen tovább ajándékozzák.

A Gyerekházba járó szülőknek szakkönyveket is kölcsönöznek, melyek gyermeknevelésről, foglalkoztatásról, fejlesztésről, a családi élet különböző nehézségeiről szólnak. A rendszeresen ide látogató édesanyák időnként alapvető gyermekgondozási eszközöket is kérnek, pl. orrszívót, hőmérőt, fejtetű eltávolító fésűt, gyermek poharat, körömvágó ollót. A rászoruló családokat, a Gyerekházba érkezett tartós élelmiszerrel, gyermek és felnőtt ruhával, használati tárgyakkal segítették.

Prevenációs fejlesztő programok

A kisgyermek fejlődésmenete különböző. A gyermek első három éve, amikor a járás, beszéd, gondolkodás kialakul, nagy fontossággal bír. A nem megfelelő fejlődés következtében a kisgyermek a későbbiekben beilleszkedési, tanulási zavarokkal küzdhetnek. Különböző fejlesztő tevékenységekkel, prevenációs céllal segíthető a gyermekek átlagos fejlődésmenete. A prevenációs fejlesztő programok előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működtek.

2019. évben a mozgásterapeuta szakember összesen 35 alkalommal, 2020. I. félévben összesen 10 alkalommal mozgásfejlődést elősegítő programot, tartott. A kisgyermeknevelők számára szóló irodalmi, mese-papírszínház módszertani előadásorozat 7 alkalommal került megszervezésre. Betegségmegelőzés témában összesen 8 alkalommal, az egészséges táplálkozást elősegítő előadás szintén 8 alkalommal került megtartásra. Egészséges életmód módszertani előadás 7 alkalommal került megtartásra.

A Józsefvárosban működő gyermekfogászati alapellátás szakemberei előadásokat tartottak, illetve szűrővizsgálatokat végeztek a bölcsődékben.

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Beszédjavító Intézetének fejlesztő pedagógusai a Mini-Manó Bölcsődében és a Gyermekkert Bölcsődében heti egy-egy alkalommal beszédfejlesztő foglalkozásokat tartottak, mely munkát 2020-ban is folytatták. A fejlesztések heti gyakorisággal ismétlődtek. A gyermekek örömmel vettek részt a foglalkozásokon.

Az őszi folyamán néhány prevenációs program is megszervezésre került. „Gyermekirodalmi ajánlás a legkisebbeknek” címen online irodalmi képzés került megtartásra a kisgyermeknevelőknek. Előadást hallgathattak munkatársaik az „Infekciókontroll ill. a bölcsőde saját eljárásrendje a járványügyi helyzet tükrében és a megelőzés, védekezés lehetőségei fertőzés eredetű megbetegedések esetén” témában. Továbbá „A fenntartható fejlődés” előadásorozat is megtartásra került. A résztvevők nagyon hasznosnak tartották az előadásokat.

A JEB 2021. évre tervezi a prevenációs programjaink folytatását.

Pszichológiai tanácsadás

2019. és 2020. évben is nagy hangsúlyt kaptak a csoportlátogatások, az új gyermekekkel való ismerkedés, beszélgetés szüleikkel a bölcsődei életéről, ennek célja a beszoktatás megkönnyítése, egy bizalmi kapcsolat megalapozása mind a gyermekekkel, mind a szülőkkel.

A családok támogatása egyéni és csoportos tanácsadás, a bölcsődei dolgozók segítése személyiségfejlesztő és esetmegbeszélő csoportok formájában történik. A program előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működik. Leggyakrabban felmerülő kérdéskörök:

- szülő-gyerek kommunikáció,
- szülői szerepek,
- gyermeki dackorszak, önállósodás, akarat,
- szobatisztaság,
- alvási és étkezési szokások,
- fontos „lépcsőfokok” a kisgyermek fejlődésében,
- kötődési-leválási problémák, önállóságra nevelés,
- testvérféltékenység.

2020. március közepétől a bölcsődék ideiglenesen nem fogadhattak gyermeket a koronavírussal kapcsolatos intézkedések miatt. Ebben az időszakban nemcsak telefonon, hanem digitális formában a Gyerekház zárt szakmai facebook oldalán és a Gyermekkert zárt, szakmai facebook oldalán állt rendelkezésre a JEB pszichológusa. A bizalmas kérdések, könnyen beazonosítható, speciális élethelyzetből fakadó kérdések a facebook oldalak zárt felületén vagy telefonon kerültek megválaszolásra.

Ezen idő alatt továbbra is elérhető volt emailben és a munkahelyi telefonszámon, munkaidőben, 8- 16 óráig.

Gyógypedagógiai fejlesztés

A JEB főállású gyógypedagógusa munkája során együttműködik a kisgyermeknevelőkkel, szülőkkel és a Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő szakembereivel.

Munkarendje alapján heti rendszerességgel volt/van jelen a gyermekcsoportokban, szűri az újonnan felvett gyermekeket, és szükség szerint egyéni fejlesztéseket, továbbá csoportos fejlesztéseket végez. 2019 évben az ellátott gyermekek létszáma 92 fő, heti rendszerességgel 8 fő gyermek egyéni fejlesztésben, a többi gyermek csoportos fejlesztésben részesül. 56 fő esetében a gyógypedagógus javasolta a szülőnek a Pedagógiai Szakszolgálat felkeresését. 2020. évben az ellátott gyermekek létszáma 78 fő, heti rendszerességgel 2 fő gyermek egyéni fejlesztésben, a többi gyermek csoportos fejlesztésben részesül. 33 fő esetében a gyógypedagógus javasolta a szülőnek a Pedagógiai Szakszolgálat felkeresését.

Mint a fejlesztő programért felelős szakember, tájékoztatja a szülőt a gyermek fejlődéséről, a fejlesztés várható eredményeiről, szükség szerint segítséget nyújt, tanácsot ad a gyermek otthoni nevelésével, fejlesztésével kapcsolatban.

Integrált szülő- csecsemő/kisgyermek konzultáció

A kora gyerekkori pszichológiai alapú szabályozási nehézségek, a regulációs zavarok úgy, mint túlzott nyugtalanság, sírás, alvás- evési és étkezési zavarok kezelése, illetve enyhítése érdekében konzultációs

szolgáltatás vehető igénybe. A konzultáció célja a problémák mielőbbi felismerése és segítségnyújtás a család egészének, a nehézségek fokozódásának megelőzésében. 2019 évben a szolgáltatást 17 család vette igénybe. A családok körülbelül két harmada esetében a regulációs zavar, illetve a családi dinamika 3-5 találkozó után helyreállt, 5 család esetében 6-10 konzultációs órára volt szükség. Egy család esetében a megállapodás háromszor került meghosszabbításra és az ellátás továbbra is folyamatos. Ebben az esetben a család más szakembert is felkeresett a gyermek más jellegű problémájával. Négy család konzultációs folyamata tovább folytatódik ebben az évben. A 2019 évben a leginkább előforduló regulációs zavar a túlzott dac volt, ezt követte az étkezési, majd az alvás/elalvás probléma is. 2019 év sikere, hogy a családok esetében mindkét szülő részt vett a konzultációs alkalmakon.

2020. évben a szolgáltatást 11 család vette igénybe. A pandémia első szakaszáig 4 családnál volt megkezdett konzultáció, júniusi hónapban három új család igényelte a konzultációs lehetőséget, melynek befejezésére mind a hét család esetében a korlátozások feloldása után, augusztus hónapban került sor. Mind a hét családnál a szóban szerződött kisiklás korrigálásra került, a konzultáció a családokkal lezárásra került. Ezen családok esetében a telefonon való tanácsadásra továbbra is lehetőség van.

A vírushelyzet első hulláma alatt egy család vette igénybe a telefonos tanácsadás lehetőségét nyolc alkalommal. A telefonos tanácsadás ideje alkalmanként 60 perc volt.

2020 szeptemberétől 4 új család élt a konzultáció lehetőségével. A családok esetében elmondható, hogy a szerződött probléma 5-7 konzultációs alkalom után korrigálásra került, és a pandémia második hullámának kezdete előtt (2020. november) lezárásra került. Decemberi hónapban két család esetében telefonos tanácsadásra volt még szükség.

2020 évben a leginkább előforduló regulációs zavar az alvás/elalvás problémája volt, ezt követte az étkezési nehézség és két esetben került korrigálásra a túlzott dac.

A családok 80 százalékában mindkét szülő és a testvér vagy testvérek is részt vettek a konzultációs alkalmakon.

Otthoni gyermekgondozás

Az otthoni gyermekgondozás alapvető célja, hogy segítséget nyújtson az arra rászoruló családoknak iker szülés esetén, vagy ha a szülő betegsége miatt nem képes a gyermek gondozására. A szolgáltatás gyakoriságát és időtartamát a család igényei határozták meg. Otthoni gyermekgondozás szolgáltatás a hét minden napján szükség szerint került biztosításra szakképzett munkatárs segítségével, a családban élő hatéves kor alatti gyermekeket érintve a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján. A szakmai munka tartalma a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozás-nevelés, felügyelet.

2019. évben összesen 1.273 órában 329 alkalommal, alkalmanként átlag 4 órában látták el feladataikat a kisgyermeknevelő munkatársak

2020. évben összesen 577 órában 148 alkalommal, alkalmanként 4 óra időtartamban látták el feladataikat a kisgyermeknevelő munkatársak.

2020. egy speciális év volt az otthoni gyermekgondozás szolgáltatásban is. 2020. 03. 18 napjától 2020.06.02 napjáig a családok a kialakult veszélyhelyzet miatt nem kérték a személyes találkozást. A szülőkkel a Gyerekház szakmai Facebook-oldalán keresztül napi rendszerességgel tartották a kapcsolatot.

2020. júniustól novemberig személyes találkozással vagy online formában kérték a családok a segítségnyújtást, támogatást, tanácsadást vagy segítő beszélgetést. Novembertől a veszélyhelyzet miatt ismételtelen nem igényelték a családok a személyes segítségnyújtást. A szolgáltatás online és telefonos formában valósult meg. Az otthoni gyermekgondozás szolgáltatásban dolgozó kisgyermeknevelők munkaidejük egy részében vagy egészében a Gyerekház feladatainak ellátását segítették.

JEB működésére vonatkozó tervek

A JEB minden erejével arra törekszik, hogy magas színvonalú szakmai munkáját folyamatosan fenntartsa és továbbfejlessze.

A JEB kötelező és önként vállalt feladatai népszerűek és pozitív hatással vannak a kerületi lakosságra, ezért a fenntartó törekszik arra, hogy a jövőben is elérhetőek és fenntarthatóak legyenek azok.

Cél a kisgyermeknevelők dokumentációjának (csoportnapló, fejlődési napló) papírról elektronikus formára való átállításának megvalósítása. Ehhez a 40 csoport számára szükség lesz egy-egy darab laptop beszerzésére.

A JEB központjának komfortosabbá tétele korszerű eszközbeszerzéssel.

4.1. A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház az országban az elsők között, Budapesten elsőként kezdte meg működését Józsefvárosban. A Biztos Kezdet Gyerekház - a JEB által biztosított, térítésmentes önként vállalt szolgáltatásként- gyermekvédelmi alapellátást szolgáltat a Gyvt. 38/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskort még el nem ért gyermekek egészséges fejlődéséhez biztosítja a képesség-kibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést a szülőknek, elsősorban az anyukáknak a gyermekkel együtt történő részvételével.

A Gyerekház feladata olyan gyerek-és családbarát szolgáltatási környezet kialakítása, amely a szülők partneri bevonása és aktív részvétele mellett koragyermekkorban egyenlő esélyt biztosít a veleszületett képességek kibontakozásához. A Gyerekházat felkereső családokkal megismertették az intézmény működési rendjét, az általunk nyújtott szolgáltatásokat. A szülővel való bizalmi kapcsolat kiépítése lehetőséget adott arra, hogy információkat kapjanak a gyermek családi háttéréről, egészségügyi állapotáról, a nevelési nehézségekről.

A szabad játéktevékenység során megfigyelték a gyermek viselkedését, fejlettségi szintjét, a szülő gyermek kapcsolatát. A dokumentációs rendszerbe ezek rögzítésre kerültek.

A gyermekek egészséges fejlődése érdekében igyekeztek a szülők felé közvetíteni a rendszeres napirend, egészséges életmód (pihenés, alvás és ébrenlét ritmusa, szabadlevegőn mozgás, napfény, öltöztetés, személyi higiénia, lelki egészségvédelem) fontosságát. Lehetőséget biztosítottak a gyermekek testsúlymérésére, fürdetésére, ruhanemük mosására, körömvágásra.

A Biztos Kezdet Gyerekház alapterülete 2019. decemberben bővült, mivel a JEB Központi Szervezeti Egysége a közös épületből új székhelyre költözött. A vírushelyzet miatti vis maior ideje alatt elindult

egy átalakítási, felújítási munka. Ennek köszönhetően új, tágas konyhát, dolgozói öltözőt, vizes blokkot, zárható irodát, tárolót valamint nagyobb játszó teret nyertek a működéshez.

2019. évben 74 gyermeket regisztráltak és ebből 42 gyermek részesült gyermekvédelmi kedvezményben. A 2020. év elején 30 gyermek látogatta meg a Gyerekházat. Ebből 8 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, ezen belül 7 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű és 4 fő szegregátumban élő. Havonta átlagban 10 gyermek vette igénybe a gyerekház szolgáltatásait.

A szülők védőnői, pszichológusi, gyógypedagógiai tanácsadáson, beszélgető körökben vettek részt összesen 2020. évben 17 alkalommal, amelyek segítik a szülőket a gyermekek nevelésében, ezzel erősítve a szülői kompetenciákat. Mozgásfejlesztő foglalkozásokat biztosítanak a gyermekek fejlődéséhez gyógypedagógus segítségével.

A közösségi foglalkozásokkal, nagyobb rendezvényekkel a szociális kompetenciákat kívánják erősíteni, de alkalmasak arra is, hogy külső kapcsolatainkat elmélyítsék. Az utóbbi időszakban a pandémiás helyzet nagy mértékben nehezítette ezen közösségi foglalkozások megvalósulását, ezért a közeljövőben igyekszünk minél több közösségi programot szervezni, hogy pótoljuk az elmaradt élményeket.

A „Gyerekház az otthonodban” Facebook szakmai, zárt csoport azzal a céllal jött létre, hogy a vírus miatt kialakult bizonytalan élethelyzetben se maradjanak magukra a Gyerekházat látogató családok. A szakmai Facebook oldal működése sikeres volt, a családok nagy segítségnek tartották és szívesen vették az oldalra feltett gyermekeknek, szülőknek szóló videókat. Ezen szolgáltatást a pandémiás helyzet után is fent kívánjuk tartani.

A Gyerekház a 2020-as évben jelentkező nehézségeket többféleképpen próbálta megoldani. Minden változás alkalmával a helyi igényeket, a családok anyagi helyzetét és a saját lehetőségeiket vették figyelembe. A családokkal mindennapi kapcsolatban maradtak, akik örömmel fogadták a törődést. A szakmai partnerekkel aktív volt az együttműködés. Krízis helyzetekben több alkalommal sikeresen volt az összefogás. A nehézségek és a megváltozott mindennapok ellenére a Gyerekház valós segítséget nyújtott a bajban lévő kisgyermekes családoknak.

Az igénybe vevő családok nagy része nehéz anyagi körülmények között él, alacsony jövedelemmel és nem megfelelő lakáskörülményekkel rendelkezik.

A kora gyermekkori fejlődési elmaradások felismerésén túl a Gyerekház alapvető feladatának tekinti, hogy azonnal helyben, a szülőkkel együttműködve biztosítja a szükséges segítséget. Az előző évi pályázati forrásból finanszírozott korai fejlesztő program legsikeresebb elemét 2019. évben is folytatták. A gyógypedagógus mozgásterapeuta folyamatosan, 42 alkalommal látta el a korai fejlesztéssel kapcsolatos feladatait.

A Gyerekházban 2019. évben 53 alkalommal tartottak a szakemberek szülői fórumokat, beszélgető köröket és 25 alkalommal vettek

részt a szülők védőnői tanácsadáson. 2019. évben 59 alkalommal dokumentáltak közösségi programot. A rendezvények célja volt, hogy a közösségi élmény során erősödjön a szolidaritás, a másság elfogadása és barátságok születhessenek.

A Gyerekház működésének fontos pillérei a közösségi rendezvények, ezek a mindennapokban a születésnapok, jeles ünnepek megtartását jelenti, a nagyobb szabású rendezvények esetében pedig alkalmat teremt arra, hogy a Gyerekházba nem járó, azt még nem ismerő helyi családok is megszólításra kerüljenek (pl.: Gyereknapi; Varázslatos karácsony).

Tanodák Józsefvárosban

Zsendülő Tanoda

A tanoda mind céljait, mind alapelveit tekintve a gyermekvédelmi ellátások rendszerén belül helyezhető el, ezért alapvető szabályait - a Biztos Kezdet Gyerekházhoz hasonlóan - a Gyvt. rögzíti. Elsősorban hátrányos helyzetű gyermekeket célzó, a „gyermekek esélynövelő szolgáltatásai” elnevezésű gyermekjóléti alapellátás.

A Józsefvárosi Önkormányzat a tanoda működtetését a JKN Zrt.-n keresztül valósítja meg, 30 gyermek számára nyújt tanodai szolgáltatást.

A tanoda program azzal a céllal jött létre, hogy segítse azokat a tanulókat, akik számára önmagában sem a család, sem az iskola nem tud megfelelő feltételeket biztosítani a sikeres iskolai előrehaladáshoz, a továbbtanuláshoz. E gyerekek legtöbbször szegény családból érkeznek, elsősorban nekik segíthetnek a tanodák. A Zsendülő Tanoda sikeresen vett részt a 2019 évi pályázaton, aminek megvalósítása 2019 januárjában kezdődött. 2021-től ismét sikeres pályázat segíti működését 3 éven keresztül. A tanoda működése tehát nyertes pályázat útján normatív jellegű támogatás keretében 2023 december 31-ig biztosított.

A tanoda a helyi sajátosságokra, a gyermekek, fiatalok önkéntes részvételére és egyéni szükségleteire építő, innovatív szemléletű hátránykompenzáló kezdeményezés, amely a tanoda fenntartója által autonóm módon használt közösségi színteret működtet. Olyan, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó komplex szolgáltatást nyújt, amelyet a köznevelési rendszerben kevésbé sikeres, a társadalmi perifériára szoruló gyermekek és fiatalok korlátozottan vagy egyáltalán nem érhetnek el.

Szolgáltatásainak fő célcsoportját a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, általános iskolai és középfokú tanulmányaikat folytató gyermekek képezik. A tanoda szolgáltatásainak igénybevételére a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon kívül, hétvégeken és a tanítási szünetekben van lehetőség.

Az Önkormányzat Tanoda programja lehetőséget biztosít több tucat gyermek számára, hogy képes legyen arra, hogy az iskolai akadályokat leküzdje, a tanulmányokra, az élethosszig tartó tanulásra való nyitottságot elsajátítsa.

A „Zsendülő Tanoda”-ban, általános- és középiskolás tanulók fejleszthetik magukat a jobb tanulmányi eredmény elérése érdekében, valamint képességeik, tehetségük kibontakoztatásában. A tanoda célja: elsősorban azoknak a képességeknek, készségeknek a fejlesztése, melyek a valamely szempontból

hátrányos helyzetű fiatalok számára is biztosítják a sikeres iskolai pályafutást. Megszerettetni a tanulást, mely nem csak a mára, hanem egy életre szólóan kihat a résztvevők életére.

A szerződötték széles skálán mozgó korosztályt ölelnek fel, a legfiatalabbak 1. osztályosok.

Az iskolákkal való jó kapcsolat alapján, kölcsönös segítség alakult ki. A tanoda céljai közé tartozik nem csak az iskolai felzárkóztatás, hanem a továbbtanulásra adott esély, a társadalomba való beilleszkedés, hogy megállják helyüket az iskolapadból való kikerülés után is. Ilyen nevelési szándékot szolgálnak a játékba ágyazott foglalkoztatások, a nem formális tanulási módszerek, illetve az ünnepekhez tartozó előkészületek, hagyományok ápolása.

Fontos a szülők bevonása a tanoda életébe, ennek következtében családi programok megszervezésére is sor kerül, hiszen közös cél a gyermek sikeres életútjának megalapozása. A Tanoda programjai közé tartoznak kirándulások és nyári táboroztatás is. A Zsendülő Tanoda által szerződött gyermekek számára a felzárkóztatás, kompetencia, készségfejlesztés és a programokon való részvétel, valamint az étkezés ingyenes.

Tanodai Szolgáltatások

Tantárgyi segítségnyújtás és felzárkóztatás

A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programok

Kirándulások, táborozás, színházlátogatás

Családi, közösségi és sport rendezvények

A tanodai napokon uzsonna biztosítása

További együttműködések

A Zsendülő Tanodán túl az önkormányzat együttműködik a Józsefvárosi Szabadidős Egyesülettel, melynek keretén belül a szintén Gyvt 38/B § szerint működő Városi Tanodával és több tanoda jellegű foglalkozást fenntartó civil és fővárosi fenntartású szervezettel is.

A Városi Tanodában szintén 30 gyermek veszi igénybe a szolgáltatást.

Az Önkormányzat a kerületi gyermekek esélynövelése érdekében együttműködik más szervezetekkel is, így például a Rosa Parks Alapítvány Láthatatlan Tanodájával, a Fővárosi Roma Oktatási és Kulturális Központtal az általa működtetett tanodai jellegű szolgáltatás tekintetében.

5. Napraforgó Egyesített Óvoda, „Befogadó Óvodák” Program

A Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában működő Napraforgó Egyesített Óvoda (2021. augusztus 01. napjától Józsefvárosi Óvodák) működését az óvodaigazgatóság koordinálja, biztosítva ezzel a Józsefváros területén élő családok óvodás korú gyermekeinek intézményes ellátását. Mind a tizenkettő tagóvoda az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épített Pedagógiai Program szerint dolgozik, kiemelve azokat a sajátos célokat és feladatokat, melyekre az adott tagintézményben nagyobb hangsúlyt fektetnek. A közös értékek megfogalmazása egységet teremt pedagógiai szemléletükben. A

tagóvodák helyi sajátosságaiból adódó egyéni arculat megjelenítése színesebbé, változatosabbá teszi az intézmény egészét.

Az óvoda feladata, hogy a gyermekek életkorának megfelelően, mint egy szociális anyaölből, érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkörben történjen minden egyes gyermek sajátos fejlődésének megtámogatása sokoldalú harmonikus fejlődésének elősegítése.

Józsefváros Önkormányzata 2020 óta dolgozik az „igazságos iskola programon”, melynek kiemelt célcsoportja a szociálisan hátrányos helyzetű kerületi óvodások csoportja.

Az igazságos iskola program egy olyan józsefvárosi önkormányzati közpolitikai programcsomag, mely tényekre, adatokra, (tehát kutatásokra) alapozva avatkozik be a 3-6 éves – óvodai – korosztály esetében fenntartóként közvetlenül, míg a 6-18 éves korosztály esetében elsősorban a Tankerület (Klebelsberg Központ, Belső-Pesti Tankerület) partnereként közvetve, de a tanodák támogatásával és egyéb módokon közvetlenül is. Mindezt azzal a céllal, hogy javuljon a józsefvárosi gyerekek iskolai teljesítménye, javuljanak továbbtanulási mutatóik, kerüljenek többen az érettségit adó középiskolai képzésbe, csökkenjenek az etnikai-szociális hátrányból fakadó egyenlőtlenségek, lemaradások, a lemorzsolódás, az oktatási (óvodai, iskola, középiskola) szegregáció. Az igazságos iskola program célja tehát az, hogy hozzájáruljunk a különböző háttérű gyerekek, tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáférésehez, sikeres integrációjához, inklúziójához. Végül: célunk az is, hogy a kerületi oktatási intézmények (óvodák és iskolák) vonzereje nőjön: kevesebb szülő óvodáztassa, illetve iskoláztassa kerületen kívül a gyermekét, minden család férjen hozzá a minőségi oktatáshoz helyben.

2020-ban egyedülálló lehetőség nyílt Józsefváros számára, hogy az óvodafejlesztési, deszegregációs terveket ténylegesen meg is valósítsa. Az Európai Bizottság Commission Directorate-General for Justice and Consumers által kiírt (REC-RDISC-DISC-AG-2020 azonosító számú felhívás) pályázatára benyújtott komplex óvodai program nyert a pályázaton. A pályázatban szereplő konzorciumi partnerek a Rosa Parks Alapítvány és a Partners Hungary Alapítvány.

A 963286 projektszámú, „Roma desegregation” című pályázat célja Józsefvárosban egy olyan befogadó intézményrendszer kidolgozása, amely támogatja az összes gyermek fejlődését és kompenzálja a társadalmi háttér alapján keletkező hátrányokat, különösen a Budapest VIII. kerületi óvodák komplex fejlesztése deszegregációs és befogadási intézkedések megvalósításával. Fontos célkitűzés, a romák és a hátrányos helyzetű gyermekek szegregációjának csökkentése az önkormányzati óvodákban, és ezáltal jelentős lépést tenni egy olyan szociokulturálisan vegyes intézményi keret létrehozása felé, amelyben a különböző társadalmi és kulturális háttérrel rendelkező gyermekek együttnevelése a norma, és nem a kivétel. Feladat, a gyermekek/diákok elvándorlásának megállítása, a kerületi óvodák, iskolák színvonalának javítása, valamint a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű gyermekek számára 0-23 éves koruk között a teljes oktatási-nevelési szegmensben az esélyegyenlőség biztosítása.

A Befogadó óvodák projekt tervezett konkrét megvalósulása/eredménye 2021-23-ban:

- szakmai-módszertani munkacsoport feláll, óvodavezető és pedagógusok, oktatási szakértők és pályázati partnerszervezetek részvételével; 1-4. hónapig havi, majd kéthavi ülések, összesen 14 ülés;
- az önkormányzati fenntartású óvodai intézményrendszerre vonatkozó intézményfejlesztési, deszegregációs és inklúziós stratégia elkészül;

- kibővített konzultációs fórum - óvodatanács - véleményezi az intézményfejlesztési, deszegregációs és inklúziós stratégiát,
- a képviselő testület dönt az önkormányzat intézményfejlesztési, deszegregációs és inklúziós stratégiai elfogadásáról (tervezetten a Képviselő-testület 2021. májusi rendes ülésén);
- a stratégiában kidolgozott intézkedések megvalósulnak a 3 célóvodában a koncepcióban vázolt célok mentén;
- deszegregációs indikátorok javítása a projekt végére;
- az inkluzív pedagógiai módszertant adaptálják a kiválasztott óvodák;
- 3 célóvoda óvodapedagógusainak kiképzése Lépésről lépésre és Persona Doll módszertanra, ezek bevezetése 3 óvodában;
- 3 célóvoda óvodapedagógusai mentorálási támogatást kapnak;
- 4 óvodai csoportnyi gyerek készségfejlesztő csoportfoglalkozásban rendszeresen részt vesz.
- 1 óvodai csoportokra kidolgozott közösségfejlesztő módszertan elkészül és 4 óvodai csoport-szülők-óvónők körében megvalósul
- 4 óvodában folytatódik a multikulturális nevelési program
- rendszeres alkalommal strukturált beszélgetések a szülőket foglalkoztató témák mentén (pl. képernyő-használat, hisztikezelés), 10 esetben külső szakértők bevonásával - havi rendszerességgel családi élményprogramok a szülői közösség építés céljából célóvodákon belül
- egy hatásvizsgálati tanulmány / kutatási beszámoló

Józsefvárosi Egyesített Óvodákra vonatkozó tervek:

Roma Desegregation című nyertes pályázatunk megvalósítása (2021 január 15-től kezdődött) és ezáltal az óvodák komplex fejlesztése, deszegregációs téren.

6. Belső-Pesti Tankerületi Központ

2017. január 1-től az állami intézményfenntartó - a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) - helyébe állami fenntartóként, önálló költségvetési szervekként működő tankerületi központok léptek. A jogszabályi változások következtében a kerületi iskolák esetében mind a fenntartói, mind a működtetői jogkör a Belső-Pesti Tankerületi Központhoz került. A Józsefvárosi Önkormányzat ennek ellenére lehetőségeihez mérten támogatja a kerületi köznevelési intézményeket és azok szakmai munkáját. A jelenlegi járványügyi helyzetben az iskoláknak hőmérőt és szenzoros kézfertőtlenítőt biztosított segítségképpen.

7. Egyházak, vallási csoportok és civil szervezetek

Azon kívül, hogy a kerület fontos szereplői, így jelenlétük önmagában értékes, a helyi civil szervezetekkel és egyházakkal, vallási közösségekkel történő együttműködés lehetőséget biztosít olyan szolgáltatások ellátására, melyeket az önkormányzat által fenntartott intézményekben nem működnek, teljes körű ellátásukra nincs lehetőség.

7.1 Egyházak

Józsefváros társadalmilag-szociológiailag is erősen diverzifikált helyzete miatt kiemelten szükséges az egyházak és egyházi szervezetek részvétele a szociálpolitikai törekvések megvalósításában, szociális szolgáltatások biztosításában.

Az önkormányzat társadalompolitikája a közösségvállaláson alapul, ami alapot teremt az egyházakkal való együttműködéshez, az egyházi-önkormányzati kölcsönösen kielégítő együttműködés eredménye az egész kerület érdekeit szolgálja.

A társadalmi-közösségi szerepvállalás érdekében minden eddigieknél teljesebb körű lett az egyeztetés lehetősége. Az Egyházügyi Tanácsnak tagja jelenleg minden Magyarország jogrendje szerint legitimnek tekintett józsefvárosi egyház illetve azok önálló jogi személyiséggel rendelkező szervei.

Józsefváros vezetésének a gyakorlata az eddigiektől eltérő módon, az hogy a kerület rendeletalkotásába tevékenyen és érdemi módon kerülnek bevonásra az egyházak képviselői.

Ezt a gyakorlatot szeretné az önkormányzat a továbbiakban is követni illetve kiterjeszteni a társadalmi kérdések széles körére.

Józsefvárosban működő egyházi szervezetek	
Sz.	név, cím
1.	Üdvhadsereg Józsefvárosi Gyülekezete 1086 Budapest, Dobozi utca 31.
2.	Budapest Józsefvárosi Református Egyházközség 1085 Budapest, Salétrom utca 5.
3.	Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Kongregációja - Magyar Tartomány 1085 Budapest, Horánszky utca 17.
4.	Budapesti Zsidó Hitközség 1075 Budapest, Síp u. 12.
5.	Budapest- Tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya Plébánia 1089 Budapest, Bláthy Ottó u. 22.
6.	Budapest-Nagyvárad Téri Református Egyházközség 1089 Budapest, Üllői út 88-92.
7.	Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya (Pesti Jézus Szíve Templom) 1085 Budapest, Horánszky utca 20.
8.	Budapest Külső-Józsefvárosi Református Egyházközség 1089 Budapest, Kőrös u. 13.
9.	Szlovákajkú Evangélikus Egyházközség 1081 Budapest, Rákóczi út 57./A.
10.	Budapesti Szent Rókus Plébánia 1088 Budapest, Rákóczi út 27/A.
11.	Jó Pásztor Lelkészség 1089 Budapest, Kálvária tér 22.
12.	Magyarországi Baptista Egyház 1068 Budapest, Benczúr utca 31. Józsefvárosi Gyülekezetek: Nap utcai gyülekezet /1082. Budapest, Nap u. 40./ József utcai Baptista Gyülekezet /1084 Budapest József utca 12./

13.	Budapest-Józsefvárosi Szent József Plébánia 1082 Budapest, Horváth Mihály tér 7.
14.	Szent Ríta Plébánia 1081 Budapest, Kun utca 5.
15.	Magyarországi Evangélikus Egyház 1085 Budapest Üllői út 24.
16.	Budapest - Törökóri Református Egyházközség 1087 Budapest, Százados út 4.
17.	Budapest Törökóri Kis Szent Teréz Plébánia 1087 Budapest, Kerepesi út 33.
18.	Krisztus Király Plébánia 1088 Budapest, Reviczky utca 9.
19.	Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus Magyarországi Exarchátusa 1053 Budapest, Váci utca 55. I. em. 1.
20.	Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) 1134 Budapest, Tátra u. 14.
21.	Magyarországi Autonóm Ortodox Izraelita Hitközség 1086 Budapest, Teleki tér 22.
22.	Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem és Bét Jehuda Zsinagóga 1122 Budapest, Városmajor u. 25/A
23.	Gláser Jakab Emlékalapítvány 1086 Budapest, Teleki tér 22.
24.	Hetednapi Adventista Egyház 1083 Budapest, Práter utca 12.
25.	Magyarországi Muszlimok Egyháza 1119 Budapest, Fehérvári út 41.
26.	Magyarországi Jehova Tanúi Egyház 1087 Budapest, Luther u. 4.
27.	Magyarországi Karma Kagyüpa Buddhista Közösség 1082 Budapest, Baross u. 80.
28.	Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulata 1085 Budapest, Mária utca 20.
29.	Szeretet Misszionáriusai /Teréz Anya Nővérei/ 1083 Budapest, Tömő utca 19.
30.	Vinculum Caritatis Közösség 1082 Budapest, Üllői út 60-62/b
31.	Béke Királynéja Plébánia 1083 Budapest, Tömő u. 31.
32.	Budapest Klauzál Tér Anyaegyházközség 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 9.
33.	Törökóri Református Egyházközség 1087 Budapest, Százados út 4.
34.	Biblia szól keresztény Gyülekezet 1089 Budapest, Golgota út 3.
35.	SANT'EGIDIO Közösség 1095 Budapest, Gát utca 4.

36.	EMISZ (Evangéliumi Missziós Szövetség) 1081 Budapest, Népszínház u. 40.
------------	---

7.2 Civil szervezetek

2020 decemberében a józsefvárosi Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva a polgármester 478/2020. (XII.18.) számú határozatával elfogadta Józsefváros Civil Stratégiáját, amelynek célja, hogy kijelölje azokat a fő irányokat és prioritásokat, amelyek a Józsefvárosi Önkormányzat viszonyát meghatározzák elsősorban a kerületben dolgozó, és a kerületi lakosok érdekében tevékenykedő hivatalosan bejegyzett civil szervezetek vagy informális közösségek felé. A stratégia alapvető célja, hogy lehetővé tegye a civil szervezetek és közösségek és az önkormányzat átlátható és nyitott együttműködését, amelyben az önkormányzat a civil szervezeteket és közösségeket partnernek tekinti az önkormányzás eredeti jelentésének megvalósításában, vagyis abban, hogy az állampolgárok közösen és önrendelkező módon alakíthassák környezetüket és jövőjüket, és bele tudnak szólni az őket érintő döntésekbe.

A stratégia intézkedési tervének megfelelően 2021 során meg fogjuk alakítani a Civil Kerekasztalt, amelyen keresztül a civil szervezetek is rendszeresen visszajelzést tudnak adni az önkormányzatban dolgozó politikusoknak és szakembereknek és lehetőségük van a szakpolitikai irányok véleményezésére és a megvalósításukban való részvételre is.

1	A Város Mindenkié
2	Alternatíva Alapítvány 1077 Budapest, Rottenbiller u. 66. III/40.
3	Autizmus Alapítvány 1089 Budapest, Delej utca 24-26.
4	Budapesti Egészségügyi Szakdolgozókért Alapítvány 1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 76.
5	Civilek a Palotanegyedért Egyesület 1088 Budapest, Lőrinc Pap tér 3.
6	Civilek Józsefvárosért Egyesület 1084 Budapest, Déri Miksa u 15.5.1.
7	Családi Talpak Adománybolt Budapest, Bokréta u. 19, 1094
8	Életmentő A Beteg Gyermekekért és a Nagycsaladosokért Alapítvány 1089 Budapest, Orczy út 1
9	Emberbarát Alapítvány 1105 Budapest, Cserkesz utca 7-9.
10	Eranus Támogatásokat Szervező Alapítvány 1025 Budapest, Battai utca 5.
11	Félúton Alapítvány 1172 Budapest, Liget sor 26.
12	Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület - Fecske Egyesület 1091 Budapest, Üllői út 107. fszt./III.
13	Habitat for Humanity 1277 Budapest, PF 35/1

14	Heti Betevő 1056 Budapest, Irányi utca 15.
15	Hogy Vagy Egyesület 1028 Budapest, Táncsics Mihály utca 6.
16	Idetartozunk Egyesület 1089 Budapest, Dugonics utca 12/a
17	Józan Babák Egyesület 1043 Budapest, Erzsébet u. 20.
18	Józsefvárosi Szabadidős Egyesület 1088 Budapest, Szentkirályi u. 7. 1086 Szűz u. 5-7.
19	Kék Pont Alapítvány 1095 Budapest, Gát utca 25. 1/8
20	Kontúr Egyesület 1119 Budapest Csurgói út 23.
21	Leonardo 41 Alapítvány az élő kultúráért egy élő kultúrházért 1082 Budapest, Leonardo da Vinci utca 41.
22	Lépjünk, hogy léphessenek! Közhasznú Egyesület 1085 Budapest, Stáhly u. 13.
23	Magyar Drogprevenációs és Ártalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége 1118 Budapest, Ménesi út 75. mfszt. 2/A.
24	Magyar Vöröskereszt 1051 Budapest, Arany János u. 31.
25	Magyar Williams Szindróma Társaság 1089 Budapest Orczy út 2.
26	Magyarországi Dúlák Egyesülete 1082 Budapest Baross u. 98. 3/9.
27	Menedék - Migránsokat Segítő Egyesület 1081 Budapest, Népszínház utca 16. III/3.
28	Menhely Alapítvány 1082 Budapest, Baross utca 41.
29	Moravcsik Alapítvány 1083 Budapest, Balassa u. 6.
30	Mozgással az egészséges jövőért Egyesület 1085 Budapest, Horánszky utca 8
31	Mozgássérültek Budapesti Egyesülete 1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 43.
32	Nagycsaládok Józsefvárosi Egyesület 1084 Budapest, Déri Miksa utca 18.
33	Nap-Kör Mentálhigiénés Alapítvány 1082 Budapest, Nap utca 25.
34	Nem Adom Fel Alapítvány 1093 Budapest, Lónyay utca 3.
35	Nyugodt Szív a Lakhatásért Alapítvány 1450 Budapest Pf. 138.
36	Örökbe fogadok egy ovit 1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 40.
37	Partner's Hungary Alapítvány 1072 Budapest, Rákóczi út 22. 4. / 24.

38	Pozitív Élet Alapítvány 1097 Bp., Albert F. út 5-7., 14-es épület
39	Rosa Parks Alapítvány 1086 Budapest Karácsony Sándor utca 31-33.
40	Szent Erzsébet Karitasz 1067 Budapest, Hunyadi tér 3. fem/1.
41	Szent Márton Gyermekmentő Szolgálat 1089 Budapest, Orczy út 32b.
42	Szent Márton Gyermekmentőszolgálat Közhasznú Alapítvány 1089 Budapest, Orczy út 32b.
43	Szigony - Útitárs a Komplex Pszicho-Szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft. 1083 Budapest, Práter u. 44. fsz.5/Ü.
44	Szigony-Útitárs a Komplex Pszicho-Szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft 1082 Budapest Baross u. 112.
45	Társak a Teleki Térért Egyesület 1086 Budapest, Teleki László tér 24.
46	TE+ ÉN Tanoda, Józsefvárosi Református Egyházközösség 1081 Budapest Kis Fuvaros utca 11
47	Tisztviselőtelepi Önkormányzati Egyesület 1089 Budapest, Bláthy Ottó utca 15.
48	TIT Kossuth Klub Egyesület 1088 Budapest, Múzeum utca 7.
49	Tudományos Ismeretterjesztő Társulat 1088 Budapest, Bródy Sándor u. 16.
50	ÚJ START ALAPÍTVÁNY 1086 Budapest, Magdolna u. 5.
51	Új Világ Egyesület 1086 Budapest Lujza utca 5.
52	Utcajogász Egyesület 1084 Budapest Auróra utca 11
53	Utcáról Lakásba! Egyesület 1089 Budapest, Orczy út 46-48.
54	Váltó-sáv Alapítvány 1082 Budapest, Üllői út 42. IV/1.
55	Van Esély Alapítvány 1082 Budapest, Baross u. 41.
56	Vasas Központi Könyvtár Alapítvány 1086 Budapest, Magdolna u. 5-7.
57	Vasas Művészegyüttes Alapítvány 1085 Budapest, Kőfaragó u. 12.
58	Mentőöv Gyermekünkért 2002 Alapítvány 1086 Budapest, Csobánc. u. 11.
60	Éhező Gyermekekért Alapítvány 1086 Budapest Bérkocsis u. 41.

7.3. Támogatások

Az Önkormányzat minden évben pályázati alapot különít el a költségvetésből, amelyből a kerület érdekében tevékenységet végző szervezetek, egyházak, sportegyesületek, nemzetiségi önkormányzatok, illetve művészeti tevékenységet folytató magánszemélyek munkája támogatható.

8. Nemzetiségi Önkormányzatok

A Józsefvárosban működő nemzetiségi önkormányzatok a kerületben élő kisebbségek jogait, érdekeit képviselik és védik. A nemzetiségi önkormányzat feladatai megvalósítása érdekében együttműködik a Józsefvárosi Önkormányzattal. A Józsefvárosi Önkormányzatnál nemzetiségi referens dolgozik a törvényi feltételek teljesülése érdekében. A települési önkormányzat biztosítja a nemzetiségi iroda működésének feltételeit, nemzetiségi ügyintézők, helyiségek egyéb adminisztrációs feltételek meglétét. A nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeinek biztosítása érdekében évente működési támogatás kerül biztosításra részükre. Továbbá, minden évben pályázat kiírására is sor kerül a nemzetiségi önkormányzatok számára, feladatalapú támogatásra. A pályázati kiírás célja a hazai kisebbségek hagyományainak megőrzése, esély egyenlőségük elősegítése, a nemzeti identitás erősítését szolgáló kulturális programok támogatása.

Nemzetiségi Önkormányzatok:

- Józsefvárosi Roma Önkormányzat
- Józsefvárosi Ruszin Önkormányzat
- Józsefvárosi Német Nemzetiségi Önkormányzat
- Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat
- Józsefvárosi Szerb Önkormányzat
- Józsefvárosi Lengyel Önkormányzat
- Józsefvárosi Román Önkormányzat
- Józsefvárosi Szlovák Önkormányzat
- Józsefvárosi Görög Önkormányzat
- Józsefvárosi Örmény Önkormányzat

2020. évben több nemzetiség összefogásával indult el integrációs, edukációs, rekreációs projekt, elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok számára. Ebben az évben valósult meg a világon először interetnikus-interkulturális tábor projekt, melynek keretében az összes nemzetiségből 300 gyermek táborozását tette lehetővé az Interetnikus-Interkulturális Mozgalom és a Józsefvárosi Görög Önkormányzat az Esély Budapest Fővárosi Gyermekek- és Ifjúsági Alapítvánnyal, egyházakkal, országos illetve fővárosi nemzetiségi önkormányzatokkal együttműködésben.

A projekt programjai egész nyáron és ősszel, heti rendszerességgel zajlottak több száz gyermek rendszeres részvételével teljesen térítésmentesen, amíg a járványhelyzet azt lehetővé tette. A munkát önkéntes középiskolás fiatalok is segítették.

Több nemzetiségi önkormányzat aktívan részt vett a vírus okozta nehézségek könnyítésében ételosztással, ételszállítással és a karanténban lévők ellátásával.

9. Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért (1082 Budapest, Baross u. 63-67.)

Józsefváros Önkormányzatának Képviselő-testülete 1992-ben alapította a Karácsony Sándor Közalapítvány a Józsefvárosért elnevezésű szervezetet azzal a céllal, hogy a kerületben élő időseket, családokat, illetve a gyermekek, fiatalok nevelését-oktatását támogassa. 2016-ban az alapító újragondolta az alapítvány tevékenységét és egy új kuratórium kezdett hozzá a célok megvalósításához.

Az alapítvány elkötelezett a korszerű művészeti, nyelvi, esztétikai, környezetvédelmi nevelés-oktatás támogatása; a kreativitásra és az egészséges életmódra ösztönzés, a józsefvárosi gyermekek, fiatalok színházi életre nevelése mellett. Ezen felül a nemzetiségi kultúra terjesztése, a szociális és egészségügyi ellátás, valamint a nagycsaládosok és kisnyugdíjasok támogatása; kísérleti programok beindítása is a céljai között szerepel. A széleskörű szolgáltatásokból Józsefváros lakói és a kerületi intézmények igénybevevői egyaránt részesülhetnek, melyhez a szükséges támogatást a Józsefvárosi Önkormányzat adja, ezzel lehetőséget adva pályázatok kiírására, programok felkarolására.

A KSK-nak a jövőben az Önkormányzat kifejezetten a hátrányos helyzetű kisgyermek, kerületi bölcsődések, óvodások, kisiskolások – pályázat-alapú – támogatását szánja feladatául.

Az Alapítvány működése 2020. évben átalakult.

10. „Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszer” (JÁSZER)

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 375/2011. (IX. 15.) számú határozatában döntött arról, hogy támogatja az Önkormányzat részvételét „Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés” című, TÁMOP – 5.6.1-C-11/1. kódszámú pályázaton (a továbbiakban: pályázat).

A pályázat célja a már áldozattá vált személyek minél hatékonyabb segítése, az áldozatok segítségével foglalkozó, a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján működő áldozatsegítő szolgálatok és a vele együttműködő hatóságok, intézmények, szervezetek tapasztalatainak felhasználásával a bűnmegelőzés, az áldozattá válás megelőzése, ennek érdekében olyan preventív ismeretanyagok készítése képi és írásos formában, amelyeknek a terjesztése időben felhívhatja a figyelmet a leggyakoribb bűncselekmények magatartásaira, formáira, ezzel hozzájárulva az áldozattá válás, illetve az ismételt áldozattá válás esélyének csökkentéséhez.

2013. június 7. napján átvételre került a valamennyi szerződő fél által aláírt TÁMOP -5.6.1-C- 11/1-2011-0002 számú, áldozatsegítéssel kapcsolatos pályázat megvalósítására irányuló Támogatási Szerződés, amelyet a Józsefvárosi Önkormányzat a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviseletében eljáró ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.-vel, mint közreműködő szervezettel kötött.

A pályázat 2013. március 1-től 2015. február 28. napjáig tartott, a fenntartási időszak a pályázati projekt lezárását követő 5 évig tart.

A pályázat keretében valósult meg a „Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszer (JÁSZER)” programelem, amely tevékenységét a kidolgozott, és a helyi sajátosságoknak megfelelően aktualizált modellprogram alapján végzi.

A Képviselő-testület 235/2017. (XII.19.) számú határozatában döntött arról, hogy a fenntartási időszakon túl, határozatlan időre előzetesen kötelezettséget vállal a JÁSZER működtetésére.

A JÁSZER, mint mintarendszer bemutatásra került a főváros valamennyi kerületében. A józsefvárosi know-how-t felhasználva a főváros kerületei mindenhol a helyi sajátosságokat figyelembe véve, az ott lakók problémáit leginkább ismerők, a saját maguk számára legalkalmasabb módon a „J (Józsefváros)” betű elhagyásával 2016-ban kivétel nélkül megalakították a saját Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszerüket.

A Józsefvárosban arra törekszenek a bűnmegelőzés eszközeivel, hogy minél kevesebben váljanak bűncselekmény áldozatává, de akik mégis azzá válnak, ők a lehető legteljesebb körű segítségnyújtásban részesüljenek a helyi és fővárosi szervezetektől.

Összességében az áldozat az együtműködési rendszer bármely tagjához, szervezetéhez fordulhat, mert azok az áldozatok érdekében egymás tevékenységét megismerték, személyesen is ismerik egymást, kölcsönösen megkeresik a felmerült probléma körében leghatékonyabban eljárni képes szervezetet (egészségügyi, szociális, köznevelési, rendőrségi, önkormányzati, járási hivatali, stb.).

A JÁSZER, mint mintaprogram az együtműködésre és a hatékony kommunikációra épít. E kettő nélkül a releváns szervek egymástól elszigetelten működnek, és a lakosok nem minden esetben jutnak hozzá a számukra leginkább hatékony segítséghez, a leginkább személyre szabott tájékoztatáshoz.

Az Európai Unió irányelveinek megfelelően működtetett állami áldozatsegítő feladatok ellátása közigazgatási hatósági munka keretében zajlik. A bűncselekmények áldozatai a közigazgatás speciális ügyfélkörét teszik ki, esetükben a rugalmatlan hatósági eljárás nem minden esetben jelenti a hatékony segítségnyújtást. Erre reagálva került létrehozásra a JÁSZER, hogy az együtműködés keretében kialakulhasson az a védőháló, amely hozzájárul a felmerülő problémák hatékony orvoslásához.

A JÁSZER céljai igazodnak a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia által meghatározott célokhoz, valamint az Európai Unió bűnmegelőzés és áldozatsegítés területén megjelenő törekvéseihez. Erőssége az összefogásban és az együtműködésben rejlik, az egymástól tanulás előrébb visz a közös globális cél elérése érdekében.

A JÁSZER feladata, hogy az áldozatsegítés területén:

- Józsefvárosban a helyi együtműködés rendszereként működjön, összefogja azokat a szervezeteket, amelyekhez a bűncselekmények áldozatai fordulhatnak (önkormányzati szervezetek, kerületi állami szervezetek, rendőrség, bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján működő áldozatsegítő szolgálatok, egyházak, non-profit szervezetek);
- Ernyőszervezetként működjön, az áldozat bármely tagszervhez fordul, ugyan úgy kapja meg a számára szükséges információkat és a leghatékonyabb segítséget;
- Feladata a szakemberek rendszeres tájékoztatása és érzékenyítése;
- A pályázatban elért eredményeket terjessze annak érdekében, hogy a projekt által kiváltott hatás és ezáltal a projekt megvalósítására fordított források hasznosulása a lehető legnagyobb lehessen;
- Véleményezi, javaslatot tesz a bűnmegelőzés, áldozatsegítés kerületi tevékenységével kapcsolatosan, részt vesz az e tárgykörben készülő koncepciók kimunkálásában;
- Az elnökség képviselője részt vesz a civil pályázatok elbíráló bizottságában;

A JÁSZER Team tagjai az eredeti konzorciumi partnerek képviselői, a józsefvárosi önkormányzati fenntartású intézmények, civil szervezetek, egyházak képviselői, valamint az áldozatsegítéssel foglalkozó szervezetek és magánszemélyek, így különösen:

- Budapest Főváros Kormányhivatala képviselője,
- Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya képviselője,
- Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitánysága képviselője,
- Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Kabinet, rendészeti és bűnmegelőzési referense,
- Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ képviselője,
- Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ képviselője,
- Józsefvárosi Egyházügyi Tanács képviselője,
- Budapesti Áldozatsegítő Központ képviselője,
- Az a magánszemély, aki részt vett a pályázat megírásában, végrehajtásában valamint a JÁSZER működtetésében, azonban munkahelyváltás miatt már nem a bűnmegelőzés és áldozatsegítés területén dolgozik.

A JÁSZER Team tagjai szavazati joggal rendelkeznek.

A JÁSZER Tagjai: A JÁSZER tagjai a bűnmegelőzés és áldozatsegítés ügyének előmozdításáért tenni akaró szervezetek és magánszemélyek A JÁSZER Tagsága nyitott. JÁSZER Tagok köre:

- állami intézmények,
- önkormányzatok és önkormányzati fenntartásban működő intézmények,
- rendészeti szervek,
- oktatási intézmények,
- szociális intézmények,
- egészségügyi intézmények,
- gazdasági társaságok,
- civil szervezetek,
- egyházak
- kulturális intézmények,
- magánszemélyek.

A JÁSZER működése

A JÁSZER Team évente legalább két alkalommal ülésezik, amelyek helyszíne általában a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala. Az ülések témájáról, napirendi pontjairól, az ülés időpontjáról az elnök vagy az általa megbízott személy elektronikus formában írásban értesíti a tagokat. Az elnök köteles az ülést összehívni, ha legalább három JÁSZER Team tag írásban, a napirendi javaslat megjelölésével kezdeményezi. Ez esetben az ülést a kérelem

beérkezésétől számított 10 munkanapon belül össze kell hívni. A megtartott ülésekről jelenléti ív és jegyzőkönyv készül.

A JÁSZER évente legalább három alkalommal JÁSZER ülést tart, amelyek helyszíne és programja függ az adott évi költségvetéstől. JÁSZER ülés megtartható konferencia és továbbképzés keretében is. Az üléseket az elnök által megbízott személy hívja össze. Az ülést az elnök vagy az általa megbízott személy vezeti. Az ülések nyilvánosak, az ott elhangzottak a JÁSZER honlapján megjelennek.

A JÁSZER fenntartása és ügyvitele

A JÁSZER működési kiadásait fenntartó a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 235/2017. (XII.19.) számú határozata értelmében határozatlan időre a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék éves költségvetésben önként vállalt feladatként biztosítja.

A JÁSZER ügyviteli és adminisztrációs feladatait a pályázat végrehajtási időszakában a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala látta el, iratanyag őrzési kötelezettsége áll fenn.

A JÁSZER ügyviteli és adminisztrációs feladatait a pályázat fenntartási időszakában és azt követően a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék látja el, iratanyag őrzési kötelezettsége áll fenn.

A JÁSZER működéséhez a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat biztosítja az üléseknek zavartalan bonyolításához szükséges helyszínt.

A közeljövőben a JÁSZER koordinálásával elkezdődik a kerületben az áldozatvédelmen belül a nők elleni erőszak és a családon belüli erőszak fókuszba helyezése. Ennek érdekében együttműködést kötünk civil szervezetekkel.

V. Józsefvárosi Önkormányzat által fenntartott gazdasági társaságok szerepe a szociális ellátásban

1. Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt.

A Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zrt. 2015-ben jött létre, a Kisfalu Kft. jogutódjaként. A Társaság alapvető tevékenysége a Józsefvárosi Önkormányzat vagyonrendeletével összhangban és a Józsefvárosi Önkormányzattal kötött szerződések alapján a kerületi önkormányzati vagyon hasznosítása, értékesítése, és az azzal való gazdálkodás (Önkormányzati vagyongazdálkodás, továbbá az Mőtv. 23. § (5) bekezdés 1. pontja alapján a helyi közutak, közterek, és parkok kezelése, fejlesztése, és üzemeltetése, valamint a 3. pont szerinti parkolás-üzemeltetés, és a 14. pont szerinti önkormányzati helyiség és lakásgazdálkodás.

2. Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zrt.

A Rév8 Zrt. a Józsefvárosi önkormányzat és a Fővárosi Önkormányzat közös tulajdonú társasága 1997-ben alakult azzal a céllal, hogy Rév8 Zrt. aktív szereplője legyen a józsefvárosi várorehabilitációs folyamatoknak, a Társaság feladata a kerületfejlesztési koncepciók kidolgozása, közterületi programok tervezése, és nem utolsósorban integrált, szociális városrehabilitációs programok megvalósítása. A Rév8 Zrt. Józsefváros területén 1998-2020 között több integrált városfejlesztési és közterületi programot, továbbá két intézmény kialakítását bonyolította le vagy bonyolítja napjainkban is.

2020-ig megvalósult integrált városfejlesztési projektek:

- Belső-Józsefvárosi Tömbrehabilitáció (1998/2001),
- Corvin Sétány Program Integrált Városrehabilitáció (2003/2012),
- Futó utca Partnerségi Program (2002/2004),
- Magdolna Negyed Program I. (2002/2004),
- Magdolna Negyed Program II. (2008/2010),
- Magdolna Negyed Program III. (2012-2016),
- Európa Belvárosa Program 1., Józsefváros – Palotanegyed Kulturális Gazdaságfejlesztési Program (2008/2010),
- Európa Belvárosa Program 2., Józsefváros – Palotanegyed Kulturális Gazdaságfejlesztési Program (2010/2014)
- Tér-Köz Pályázatok keretében utcák felújítása a Palota negyedben és a Bláthy Ottó sétány, játszótér kialakítása (2017-19.),

Intézményi beruházások:

- Pitypang Óvoda újjáépítése (2014/2017).
- Tolnai utcai Bölcsőde megépítése (2009-12),

2022-ig megvalósuló, folyamatban lévő projektek:

- Magdolna-Orczy Negyed Szociális Városrehabilitáció (2018-2022),
- Déri Miksa utca komplex felújítása (2019-2021),
- Tolnai kert közösségi felújítása,
- Népszínház utca integrált megújítása.

3. Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zrt.

3.1 Kesztyűgyár Közösségi Ház

A Mátyás tér 15. szám alatt található Kesztyűgyár Közösségi Ház 2008 őszén indította programjait a fiatalok számára. Multifunkcionális intézményként számos szabadidős és prevenciós programnak, művészi előadásnak, képzésnek, tanácsadásnak és egy internet teremnek ad otthont. A megvalósuló programok célja a közösségépítés és a helyi identitás erősítése. A Kesztyűgyár évek óta ingyenes nyári napközis tábort szervez a kerületi gyermekek (7-14 éves korosztály) számára.

A Kesztyűgyár 2021-ben (az igazgatási funkciók elköltözésének köszönhetően) bővült, megerősödött multifunkcionális közösségi ház jellege, ahol a hátrányos helyzetű gyerekeknek rendezett ökölvívó-edzésektől és nyugdíjas ping-pong-tól az informatikai tanácsadáson és fenntarthatóság központú kézműves foglalkozáson keresztül a mentorprogramig és az álláskeresési tanácsadásig sokféle, jórészt programot kínál a kerületieknek, elsősorban a szociális szempontból hátrányos helyzetű Magdolna-negyedieknek.

A Mentor program azoknak az általános, és középiskolás tanulóknak szól, akiknek szükségük van segítségre:

- Házi feladat megoldásában
- Bizonyos feladatokat nem értenek, és szeretnék ha valaki újra elmagyarázná
- Bizonytalanok a tudásukban és szeretnék gyakorolni
- Szeretnék jobb érdemjegyet szerezni a továbbtanuláshoz
- Érettségi előtt állnak

- Alsós (1-4 osztályos) tanulók, írás, olvasás, számtan gyakorlásra van szükségük

A Zsendülő Tanoda a fentiekben ismertetésre került.

Fókusz Női Közösségi Központ

(a Kesztyűgyár részeként, külön telephelyen, a Magdolna utcában)

2018 áprilisától 0-3 éves korú kisgyerekes anyukákat és családjaikat fogadja a Magdolna utca 47. szám alatt közösségi térbe.

Heti, kétheti és havi rendszerességgel szerveznek a kisgyerekes családok számára programokat zárt- és szabadtéren egyaránt.

Programjaik:

Nyitott tér: kedden és szerdán nyitott, befogadó közösségi tér várja elsősorban a kisgyermekes családokat, ahol a közösségünket érintő témák köré szerveződő spontán beszélgetések folynak. Közben a gyermekek nyugodtan játszhatnak a gyerekszobában gyermekfelügyelet mellett. Továbbá eszközt, és teret biztosítanak a távolról való munkavégzéshez, tanuláshoz, olvasáshoz, önfejlesztéshez, beszélgetéshez a gyermek nélkül érkezőknek is.

Álláskereső nap: a csütörtöki Álláskereső napot azért hoztuk létre, hogy az édesanyáknak lehetőségük legyen gyermekfelügyelet mellett, ingyenes WIFI-vel állást keresni, önéletrajzot írni, vagy akár interjúra menni, tanfolyamokra, képzésekre járni. Eközben találkozhatnak egymással, tapasztalatot cserélhetnek, ami segíti őket a munkaerőpiaci visszaailleszkedésbe.

Varrósuli: ruhaipari mérnökök nyújtanak segítséget minden kedden délelőtt.

Interaktív előadás: a gyermekneveléssel, -gondozással, -fejlődéssel kapcsolatos témakörök, a munkaerő-piaci reintegrációt támogató előadások is helyet kapnak szerda délelőttönként. Az előadók képzett szakemberek, illetve a témákban jártas édesanyák, pedagógusok, védőnők.

Zumba: tánc.

Gyermekfelügyelet, gyermekmegőrzés

Családi délelőtt: az egész család számára nyitott programok. Kedvező időjárás esetén szabadtéri programok, rossz idő esetén kreatív foglalkozások, társasjátékozás stb.

Csere-bere piac

Típegő: gyógypedagógusi állapotfelmérés. Minden 0-3 év közötti gyermek részére, ahol képzett gyógypedagógus végez állapotfelmérést és tanácsadást az alábbi területeken: beszédfejlődés, mozgásfejlődés – mozgásos ügyetlenség, mozgásformák kimaradása (forgás, kúszás, mászás, stb.) –, értelmi fejlődés. Négy gyermeket tudunk fogadni 30 perces beosztással.

3.2 Rendezvényszervezési Divízió

A Kesztyűgyár Közösségi Ház épületében található az önkormányzati és állami rendezvények szervezési feladatait ellátó egység is. Feladataik között olyan rendezvények teljes körű lebonyolítása szerepel, mint pl. az állami ünnepek, megemlékezések, koszorúzások, Advent Józsefvárosban.

3.3 H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési Központ

A H13 Horánszky utca 13. szám alatt található kulturális, szellemi és szabadidős színtér, valamint a körzetben működő vállalkozásokat segítő központ. Az épület helyet biztosít workshopoknak, szellemi munkacsoportoknak, műhelyfoglalkozásoknak, galériának, ezáltal teret ad a szabadidő hasznos eltöltésére. A kulturális programok mellett a H13 helyszínt, tanácsadást és infrastruktúrát nyújt a fiatal vállalkozások, kezdeményezések számára. A Palotanegyedben elhelyezkedő épület környékét napról-napra mintegy húszezer diák látogatja (egyetemi városrész), ezért fontos célkitűzés, hogy az itt tanuló diákok az oktatási intézmények látogatásán túl is megtalálják helyben az életkori sajátosságoknak megfelelő szükséges kiegészítő szolgáltatásokat. 2021-ben az Önkormányzat szünetelteti a H13 működését, jövőjéről, a szociális ellátórendszerrel való esetleges szorosabb kapcsolat megteremtéséről még nem született döntés.

3.4 Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont

A Józsefvárosi Galéria és Rendezvényközpont helyszínéül szolgál kortárs képzőművészeti kiállításoknak és programoknak, emellett rendszeresen szerveznek könnyű és klasszikus zenei koncerteket, színházi előadásokat, irodalmi esteket, irodalom, zenetörténeti és egyéb témákban előadás-sorozatokat, gyermekprogramokat, valamint – elsősorban tudományos tematikájú – szabadegyetemeket. Helyet és technikai feltételeket biztosítanak számos környékbeli önszerveződő klubnak, tanfolyamnak, foglalkozásnak is. 2021-ben a Józsefvárosi Galéria működése szünetel, de az Önkormányzat szándéka a Galéria újraindítása, a közösségi funkciók erősítésével, a hátrányos helyzetű, szociális szempontból sérülékeny társadalmi csoportok, különösen fiatalok kulturális, közművelődési programokba való bevonása.

3.5 JKN Zrt. Üdültetési Divízió

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat önként vállalt feladatként a JKN Zrt-vel kötött közszolgáltatási szerződés alapján Erdei Iskolát tart fenn az őszi-tavaszi időszakban Magyarkúton és nyári gyerektábort és strandot működtet Káptalanfüreden. A JKN Üdültetési Divízió a Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokban működő köznevelési intézmények gyermekeinek táboroztatását, intézményi ellátottak üdültetését, a táborok működését biztosítja.

3.6 Kommunikációs Divízió

A kommunikációs divízió feladataihoz tartozik kreatív anyagok, plakátok, hirdetőanyagok készítése Józsefváros önkormányzata számára, valamint grafikák készítése a Józsefváros újság és a jozsefváros.hu részére. A kommunikációs divízió keretében készülnek kisfilmek, rövid videók, dokumentumfilmek is.

VI.A Józsefvárosi Önkormányzat által biztosított szociális ellátások rendszere

A települési önkormányzat feladata a gyermekjóléti és a szociális helyi ellátórendszer működtetése, a gyermekjóléti és szociális szolgáltatások biztosítása. Az önkormányzat ezen feladatát saját fenntartásában működő, a fentiekben bemutatott Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ (JSZSZGYK), a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (JEB) intézményein, valamint ellátási szerződések útján biztosítja a lakosság számára.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások	Kötelező feladat	Önként vállalt feladat	Szerződés útján biztosított	Ki látja el a feladatot
étkeztetés-szociális étkeztetés	igen			JSZSZGYK
étkeztetés-népkonyha		igen		JSZSZGYK
házi segítségnyújtás	igen			JSZSZGYK
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás		igen		JSZSZGYK
családsegítés	igen			JSZSZGYK
pszichiátriai betegek közösségi ellátása	igen		igen	Szigony-Útitárs a Komplex Pszicho-Szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft.
szenvedélybetegek közösségi ellátása	igen		igen	Félúton Alapítvány
szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás	igen		igen	Félúton Alapítvány
idősek nappali ellátása	igen			JSZSZGYK
szenvedélybetegek nappali ellátása	igen			JSZSZGYK
pszichiátriai betegek nappali ellátása	igen		igen	Szigony-Útitárs a Komplex Pszicho-Szociális Rehabilitációért Közhasznú Nonprofit Kft. és a Moravcsik Alapítvány

nappali ellátás – értelmi fogyatékosok nappali ellátása	igen			JSZSZGYK
hajléktalan személyek nappali ellátása	igen hozzáférés biztosítása			Menhely Alapítvány
utcai szociális munka h	igen hozzáférés biztosítása			Menhely Alapítvány
Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátási forma				
átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza.	igen			JSZSZGYK
Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás				
gyermekjóléti szolgáltatás- család és gyermekjóléti szolgálat	igen			JSZSZGYK
gyermekjóléti szolgáltatás- család és gyermekjóléti központ	igen			JSZSZGYK
gyermek napközbeni ellátása bölcsőde	igen			JEB
gyermek napközbeni ellátása időszakos gyermekfelügyelet		igen		JEB
gyermek átmeneti gondozása	igen			JSZSZGYK
családok átmeneti otthona	igen			JSZSZGYK
Biztos Kezdet Gyerekház		igen		JEB
Egyéb szolgáltatások: a gyógytorna, a gyógy masszázs, a fodrászat,		igen		JSZSZGYK

a pedikúr.				
------------	--	--	--	--

A szociális étkeztetést kerületünk a JSZSZGYK keretein belül biztosítja. A családgondozás kiegészítéseként ingyenesen biztosítunk napi egyszeri meleg étkezést 350 fő részére, mely a vírusveszély ideje alatt megemelésre került és lehetővé tettük azt vészhelyzet idejére a rászoruló gyermek számára is (1086. Budapest, Magdolna u. 43.).

Ezen túlmenően a kerületben több népkonyha is működik, melyet civil illetve egyházi szervezetek tartanak fenn.

Szakosított ellátásátmeneti elhelyezést nyújtó szolgáltatás

A JSZSZGYK keretein belül működik az Ezüstfenyő Gondozóház, mely időskorúak átmeneti otthona 21 fő részére, átmeneti jelleggel biztosít teljes körű ellátást a tartós felügyeletet, gondozást igénylő, de kórházi ellátásra nem szoruló idős személyek számára. Segítséget nyújt a kerületben élő családoknak, idős hozzátartozójuk elhelyezése érdekében pl. nyaralás, betegség, az idősek otthonába történő felvételig a várakozás idejére.

1. Pénzbeli és természetbeni támogatások

A szociális ellátások terén 2015. évben jelentős változások történtek. Az Országgyűlés elfogadta a Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvényt. Ez a törvény tartalmazta többek között az Szt. módosítását, melynek értelmében 2015. március 1. napjától lépett életbe a szociális támogatások új rendszere.

Az állam és az önkormányzat támogatásokkal kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális támogatások biztosításában. Az Szt. csak az állam által - a járási intézményrendszer útján – kötelezően nyújtott ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza, továbbá lehetőséget ad az Önkormányzatoknak, hogy helyi rendeletben szabályozzák az elérhető támogatások formáit. A jogszabály változtatás alapján a kötelező ellátások körén kívül további ellátások nyújtásáról az önkormányzatok dönthetnek, az önkormányzatok által nyújtandó támogatás neve egységesen települési támogatás lett.

A rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnt, a módosításokat megelőzően nyújtott szociális támogatások köréből kikerült a méltányos közgyógyellátás, a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás, az óvodáztatási támogatás a kötelező óvodáztatás bevezetését követően megszüntetésre került. A támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzatoknak 2015. február 28. napjáig rendeletben kellett meghatározni.

Fentiek alapján a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotta a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló 10/2015.(III.01.) (továbbiakban: ÖR.) önkormányzati rendeletét. A rendelet új módosított formája 2021. május 21. napján lépett hatályba.

Az új támogatási rendszer kialakítását követően a rászorulókat továbbra is számíthatnak az önkormányzati gondoskodásra, az alapvető cél az volt, hogy a célzott támogatások mellett a támogatási rendszer ténylegesen a szociálisan rászorultak részére biztosítson megfelelő ellátást.

A pénzügyi és természetbeni ellátások formái

Az Önkormányzat szociális rászorultság esetén a jogosult számára:

Települési támogatás:

- gyógyszerkiadás viseléséhez
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralék kiegyenlítéséhez
- gázszolgáltatásból való kizárás időtartamára történő fűtési díj kompenzációra
- táboroztatás támogatására
- első osztályosok támogatására
- születés támogatására
- hátralékkiegyenlítő támogatásra
- gyermekétkeztetési támogatásra
- oltási támogatásra
- ápolási támogatásra

Rendkívüli települési támogatás

- létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet támogatására (temetési költségek támogatására, bűncselekmény, vagy elemi kár esetén)
- időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek támogatására (vásárlási utalvány, készpénz, vagy lakhatási kiadások csökkentésére)
- fűtési költség viseléséhez,
- méltányosságból egyéb célok támogatására
- járvány következtében rendkívüli élethelyzetbe került személyeknek adható támogatás.

Míndezeken felül, a szénmonoxid érzékelő berendezés igénylésére vonatkozó feltételekről szóló 32/2019. (VIII.22.) számú önkormányzati rendelet lehetővé tette a területben élő szociálisan rászoruló emberek szénmonoxid érzékelő berendezés igénylését, mely természetbeni támogatási forma.

Az Önkormányzat évek óta csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz, mely nagy segítséget jelent a szociálisan rászoruló diákoknak a felsőfokú tanulmányi éveik alatt.

2016. évtől új feladatként jelent meg a szünidei gyermekétkeztetés, melynek keretében a települési önkormányzat a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosítja, kötelező feladatként.

A 2020. év során fellépő koronavírus-járvány kezelése új kihívást jelentett a szociális támogatások terén is, tekintettel a hirtelen megemelkedő munkanélküliségre, a korlátozásokra, távoktatásra. Olyan helyzettel kellett szembe nézni, amire még nem volt példa. Tekintettel arra, hogy a kialakult nehéz helyzet a terület lakosságának nagy részét érintette, az Önkormányzat pénzügyi támogatási formaként új, célzott támogatást vezetett be a koronavírus járványban érintettek számára.

VII. Összefoglaló

1. A Szociális Szolgáltatástervezési koncepció megállapításai

A Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 496/2004. (XII.09.) számú határozatával elfogadta Józsefváros Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját, melyet a Képviselő-testület többször felülvizsgált és aktualizált.

A Koncepcióban megfogalmazott legutóbbi célok (2018-as felülvizsgálat) megvalósulása, értékelése:

✓ Az Önkormányzat által nyújtott támogatási típusok felülvizsgálata, és további célzott irányú támogatások kidolgozása

A pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló 10/2015. (III.1.) önkormányzati rendelet hatásvizsgálata, a gyakorlati tapasztalatok alapján a jogszabály, valamint az Önkormányzat által nyújtott támogatási típusok időről időre történő felülvizsgálata megtörtént.

A 2019. évi választást követően a szociális rendelet nagymértékű átalakítására irányuló munka szinte rögtön elkezdődött. A rendelet koncepciójában változott, jelentősen bővebb kör számára tette elérhetővé az önkormányzat által nyújtott támogatásokat/segítségeket. A 2020. évi COVID19 világjárványra reagálva az önkormányzat bevezette a vírus által okozott szociális problémák enyhítésére szolgáló települési támogatását.

E változásokat a 21/2020.(V.20.) számú módosító rendelet tartalmazta ami a vírus által okozott szociális problémák kezelésére irányuló települési támogatást kihirdetésétől, illetve részben 2020. október 1-jétől, részben 2021. január 1. napjától lépett hatályba. (A korábbiakban részletesen kifejtésre került a pénzbeli és természetbeni, szociális és gyermekjóléti ellátások alponban.)

A Karácsony Sándor Közalapítványnak a jövőben az Önkormányzat kifejezetten a hátrányos helyzetű kisgyermek, kerületi bölcsődések, óvodások, kisiskolások – pályázat-alapú – támogatását szánja feladatául.

✓ A szociális ellátórendszer látókörén kívül eső rászoruló elérése

Bizonyos rászoruló célcsoportok elérése életmódjukból, élethelyzetük sajátosságaikból adódóan csak speciális szolgáltatási felületeken lehetséges. Fontos, hogy az ellátások és támogatások megfeleljenek a valós igényeknek. A rászoruló elérése érdekében a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal kapcsolatos információközvetítő rendszer hatékonyságának növelése, a szolgáltatások igénybevételére jogosultak széles körű tájékoztatására van szükség.

✓ A kommunikáció további fejlesztése a szociális ellátórendszer tagjai között

A szociális ellátórendszer kapcsolatának, a szakemberek egymás közti kommunikációjának erősítése (esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések, továbbképzések). A gyermekvédelmi jelzőrendszer gyengeségeinek kiküszöbölése a folyamatos információáramlás biztosításával megvalósult. Esetkonferenciára, egyeztetésekre, továbbképzésekre került sor.

A kommunikációt tovább fogja segíteni a Szociálpolitikai Kerekasztal ismételt működtetése.

✓ Önkéntesek, civil és egyházi szervezetek ellátásba történő szélesebb körű bekapcsolása

A Civil Stratégia alapján a stratégia intézkedési tervének megfelelően 2021 során megalakításra kerül a Civil Kerekasztal, amelyen keresztül a civil szervezetek is rendszeresen visszajelzést tudnak adni az önkormányzatban dolgozó politikusoknak, szakembereknek és lehetőségük van a szakpolitikai irányok véleményezésére és a megvalósításukban való részvételre is.

Civil szervezetekkel való szorosabb együttműködés, a már kiépített kapcsolatrendszer fenntartása és további bővítése. Civil pályázat 2020-ban új résztvevőkkel bővült az együttműködők köre. A Józsefvárosi Önkormányzat Szerződést kötött a Menhely Alapítvánnyal 2020. augusztus 01. napjától határozatlan időtartamra a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatás, azon belül utcai szociális munka és hajléktalan személyek nappali ellátása tárgyában (kötelező feladat a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása), melyeket az Alapítvány térítésmentesen biztosít az Önkormányzat részére.

A Józsefvárosi Önkormányzat 2020 tavaszán megalapította a Közösségi Részvételi Irodát, azzal a céllal, hogy bevonja a polgárokat a saját ügyeik intézésébe és a közéletbe. A Közösségi Részvételi Iroda feladata a Józsefvárosi Önkormányzat részvételi programjainak koordinálása és szakmai felügyelete, az Önkormányzat közösségi programjainak szervezése, valamint az ezekkel kapcsolatos kommunikációs feladatok szervezése.

Az alábbi feladatokat látja el tevékenysége során:

- az önkormányzati dolgozók és választott képviselők képzése, tájékoztatása és támogatása a részvételi működés elsajátításában és megvalósításában;
- együttműködés a szakpolitikai területek részvételi programjainak előkészítésében és megvalósításában és az ágazatok, szakpolitikák közötti párbeszéd elősegítése;
- részvételi, kapcsolatépítő és tájékoztató programok megvalósítása és koordinálása a józsefvárosi lakosság körében az oktatás, a közösségfejlesztés és a közösségszervezés módszereivel;
- az önkormányzat hivatalos és közösségi rendezvényeinek előkészítése, szervezése és lebonyolítása, együttműködve a megfelelő szakmai terület ügyintézőjével;
- kommunikációs tevékenység ellátása, sajtóanyagok és háttéranyagok készítése,
- az iroda tevékenységével kapcsolatos sajtófigyelés, sajtó részéről érkező megkeresések koordinálása;
- ügyfélfogadási feladatok ellátása.

✓ A szociális ágazat számára pályázati források felkutatása

A fejlesztési célú pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és a részvétel mérlegelése, a pályázati források minél szélesebb körű igénybevétele. A pályázatok monitorozása folyamatos volt, az egyes pályázatok (Tanoda, Biztos Kezdet Gyerekház), nyomon követése és határidőben történő beadása megvalósult.

✓ A szociális szempontból sérülékeny társadalmi csoportok számára közművelődési és kulturális programok szervezése

A programok megvalósítása főként a JKN intézményeinek háttérével, valamint civil szervezetek bevonásával valósul meg.

2021-ben a JKN intézményi tevékenysége csökkentett módon működik a járványhelyzetre való tekintettel, de az Önkormányzat szándéka a Józsefvárosi Galéria újraindítása, amint ezt a helyzet lehetővé teszi. Elsődleges cél a hátrányos helyzetű, szociális szempontból sérülékeny társadalmi csoportok, különösen fiatalok kulturális, közművelődési programokba való bevonása.

✓ **Prevenációs, egészségmegőrző, egészséges életmódra nevelő, ösztönző programok bevezetése**

A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében az egészséges életmódhoz szükséges tudás és készségek megszerzésének támogatása, egészség tudatos magatartás ösztönzése, legjelentősebb egészség-kockázati tényezők befolyásolása célzott megelőzési és egészségfejlesztési programokkal. Gyermekes egészséges életmódra nevelése, higiénés szokásaik megalapozása. Az Egészséges Budapest program folytatódott, továbbá az Ingyenes Szűrő Szombat program szervezésével a cél megvalósítása folyamatos.

✓ **Az intézmények személyi és tárgyi feltételeinek javítása**

A JEB tervezi a kisgyermeknevelők dokumentációjának (csoportnapló, fejlődési napló) papírról elektronikus formára való átállítását megvalósítani. Ehhez a 40 csoport számára szükség lesz egy-egy darab laptopra.

Az önkormányzat fenntartásában lévő szociális, köznevelési és gyermekjóléti, egészségügyi intézmények korszerűsítése, működésük tárgyi, technikai feltételeinek javítása. Gyermekes optimális fejlődési ütemének elősegítése, az ehhez szükséges személyi és tárgyi környezet biztosítása megvalósult. (Ezek bemutatásra kerültek az egyes intézményeknél korábbi fejezetekben.)

A Napraforgó Egyesített Óvodákra (2021. augusztus 01. napjától Józsefvárosi Óvodák) vonatkozóan a következő tervek megvalósítása: szakmai-módszertani munkacsoportok felállítása, intézményfejlesztési deszegregációs és inklúziós stratégia felállítása, óvodapedagógusok mentorálási támogatása.

A Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi központ számára nagymértékű eszközfejlesztés vált lehetővé, mely 2021-ben realizálódik. Ezt követően újabb támogatási források esetén az épületállomány bővítését tűztük ki célul.

A tervek között szerepel a JSZSZGYK-ban az ügyfélfogadó tér bővítése illetve a Gyermekes Átmeneti Otthona új helyszínre költöztetése, hogy annak működése megfeleljen a jogszabályi és szakmai előírásoknak.

A JSZSZGYK intézményvezetése számára is új helyszínt kiválasztására is sor kerül, hogy a Lélek-házban ezáltal felszabaduló helyen is ellátottak elhelyezésére legyen lehetőség.

✓ **Érzékenyítő programok bevezetése, megvalósítása**

A fogyatékkal élők iránti érzékenyítés, toleranciára nevelés érdekében fogyatékos elfogadásra irányuló szemléletformáló programok, érzékenyítő foglalkozások megvalósítása. Sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztési lehetőségeinek biztosítása, az intézmények ennek eleget tesznek, a cél megvalósítása folyamatos.

A JÁSZER működésén keresztül folyamatosan preventív tevékenységet végzünk az áldozattá válás megelőzésére, illetve az áldozattá vált személyek hatékony ellátására. A nők és a családon belüli erőszak témában civil partnerek bevonásával több képzés és érzékenyítő csoport szervezését tervezzük a szakembereink számára.

✓ **A kerületi idős személyek védelme és biztonságérzetének növelése**

Az idős személyek saját otthonukban való ellátásának előmozdítása, az idősök magányosságának enyhítése, a kor előre haladásával természetes módon bekövetkező egészségromlás csökkentése, generációk közötti együttműködés elősegítése.

Időskorúak Átmeneti Otthona (JSzSzGyK-IÁO) -szakellátás- Ezüstház: a 2016.évi CLXVI. törvény hatálybalépését követően az Időskorúak Átmeneti Otthona feladatait 2022. december 31. évig tudja a jelen formában ellátni. Az átmeneti intézmények megszüntetését követően a továbbiakban az átmeneti ellátást igénylő ellátottak számára az egyéb bentlakásos elhelyezési formák keretein belül válik lehetővé az átmeneti ellátás, határozott időre kötött megállapodással.

A jelenlegi szabályozás szerint 2023. évig kell átalakulniuk az intézményeknek.

JHS működtetése, demensek kiemelt kezelése folyamatos.

További együttműködések felkutatása civil és egyházi szervezetekkel, egyházakkal a szolgáltatások bővítésére.

✓ Az intézmények, középületek akadálymentesítése

Az alábbi akadálymentesítések történtek a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék tagintézményeinek tekintetében:

Tagintézmény neve	Tagintézmény címe	Akadálymentesség
Játékvár Bölcsőde	1085 Bp. Horánszky utca 21.	A bejárat és környezete felújításra került, 2020 februárjában, így már akadálymentesített.
Fecsegő-tipegők Bölcsőde	1087 Budapest, Százados út 1.	A bölcsőde magasföldszinten működik, más szervezettel egy épületben, a bejárat nem akadálymentes. 2018-ban a hátsó bejárat felől kialakításra került egy babakocsi tároló az udvaron megkönnyítve a szülők bejutását.
Új Székhely (Központi Szervezeti Egység költözik át)	1082 Budapest, Baross utca 112.	Jelenleg felújítás alatt áll, 2020-ban átadásra kerül, a bejárat akadálymentes lesz.

A JSZSZGYK - Napraforgó Idősek klubjában 2018. 10. hónaptól kezdődően (2019. júniusban fejeződött be) történt akadálymentesítés.

✓ Városrehabilitációs projektek

2022-ig megvalósuló, folyamatban lévő projektek a Rév8 koordinálásával:

Magdolna-Orczy Negyed Szociális Városrehabilitáció (2018-2022),

Déri Miksa utca komplex felújítása (2019-2021),

Tolnai kert közösségi felújítása,

Népszínház utca integrált megújítása

Lakhatási fejlesztésre vonatkozó tervek:

Az önkormányzat alapvető törekvése a társadalmi diverzitás fenntartása, az egyes kerületek közötti szakadék csökkentése, hogy ne legyenek olyan lakóterületek, ahol csak szegények, de olyanok se, ahol kizárólag jómódúak élnek. A lakáspályázatok kiírásakor ez a szempont beépítésre kerülés a

lehetőségek függvényében minél többféle társadalmi csoportnak kíván az önkormányzat lakásbérleti lehetőséget nyújtani.

Új lakásrendelet alkotására kerül sor, melynek célja az előző szakaszban ismertetett elképzelések megvalósításának az elősegítése, az önkormányzati bérlakásokkal történő gazdálkodás átláthatóbbá tétele, annak biztosítása, hogy az önkormányzati bérlakások elsősorban a rászorulóknak számára nyújtsanak lakhatást, csökkenjen a bérlők kiszolgáltatottsága, szabályozottabbá és áttekinthetőbbé váljanak az önkormányzati bérlakáshoz jutás feltételei.

Hosszú távon nonprofit önkormányzati lakásközvetítő társaságot kíván létrehozni az önkormányzat.

Átfogó intézkedéseket hozunk a lakbérhátralékok csökkentése érdekében.

Az Önkormányzat és a szociális ellátórendszer tagjai különböző ellátásokon keresztül igyekeznek megteremteni a lehetőséget számukra a társadalomba való visszailleszkedésre. Józsefváros Önkormányzata önként vállalt feladatként a Józsefvárosban hajléktalanná vált személyek komplex rehabilitációját segíti elő a Lélek Program keretében, melynek bemutatására a JSZSZGYK intézmény keretein belül kerül sor.

Ügyfelfogadás korszerűsítése

A lakossági ügyek intézésének megkönnyítése érdekében Ügyfélszolgálati Iroda kerül létrehozásra és továbbra is fenntartani az ingyenesen hívható zöld számot, mely a pandémiás helyzet miatt lett létrehozva. A zöld szám az elmúlt időszak tapasztalatai alapján a lakosság részére számos esetben nyújt segítséget, szolgálat információt.

2. SWOT analízis

SWOT analízis során a kerület erősségei, gyengeségei, lehetőségei, valamint veszélyei kerülnek felmérésre a jelenlegi helyzet pozicionálása érdekében.

Erősségek:

- az önkormányzat teljesíti a számára előírt kötelező feladatokat, szem előtt tartva a magasabb színvonalú ellátás megvalósításának célját
- a szociális alapellátás intézményrendszere kiépült, folyamatosan fejlődik
- az intézmények kialakítása miatt jól átjárhatóak az ellátások
- könnyen elérhető, széleskörű, magas színvonalú, igényekhez igazodó szolgáltatások állnak a lakosság rendelkezésére
- jól képzett, megfelelő szakemberállomány a szociális ellátásban
- megbízható szerződéses civil kapcsolatok a feladatellátás terén
- problémaközpontú fejlesztések, jó probléma felismerő képesség, megoldási szándék
- működéshez folyamatosan biztosított források az önkormányzat által
- város rehabilitációs programok eredményei
- támogatások köre folyamatosan bővül

Gyengeségek:

- társadalmi problémák, demográfiai helyzet negatív folyamatainak megjelenése
- magas a szociálisan hátrányos helyzetű réteg aránya
- kommunikációs nehézségek a szociális ellátórendszer tagjai között
- túlzott adminisztráció
- infrastrukturális fejlesztések elégtelensége
- fluktuáció
- szegregáció
- elvont anyagi források, veszélyhelyzet

Lehetőségek:

- civil és egyházi együttműködések erősítése, szervezetek bevonása az ellátórendszerbe
- Józsefváros több egyetemnek ad otthont (oktatás-nevelés, sokrétű szakképzés)
- fejlett gazdasági környezet
- sok tőkeerős vállalat, gazdasági szervezet
- külső források (pályázati lehetőségek) bevonása
- képzések, továbbképzések támogatása
- ellátatlan rászorultak felkutatása
- intézmények közötti szakmai tapasztalatcsere
- lakossági elégedettség mérése

Veszélyek:

- lakosság szám csökkenése, szegény rétegek kriminalizálódása
- jogszabályi háttér gyakori változása
- jelzőrendszer egyes tagjainak passzivitása
- családi kapcsolatok gyengülése, generációk eltávolodása;
- SARS COV2-COVID 19 humánjárvány egészségügyi és szociális hatásai

3. Stratégiai célok

1. Az Önkormányzat által nyújtott támogatások, az intézményi szolgáltatások felülvizsgálata, a szociális ágazatot érintő helyi rendeletek aktualizálása, a kialakult járványügyi helyzetre reagáló szolgáltatási paletta és támogatási rendszer biztosítása. A támogatások terén további célzott irányú formák kidolgozása.
2. kommunikáció fejlesztése, hangsúlyosabb közösségfejlesztési tevékenység, folyamatos szükségletfelmérés, rugalmas alkalmazkodás
3. a szakmai munka színvonalának megőrzése, dolgozók szakmai tudásának szinten tartása, fejlesztése, a kerületben dolgozók munkájának elismerése.
4. az intézmények fejlesztésére, korszerűsítésére, kapacitásbővítésére pályázati lehetőségek felkutatása, pályázatokon való részvétel, Európai Uniós pályázatokon is
5. innovatív modellek felkutatása, megismerése és beépítése a mindennapi munkába, esetleges piaci modellek felkutatása és annak beépítése a közigazgatás és a szociális szolgáltatók rendszerébe, plusz a nemzetközi trendek átültetése a szociális ágazatba, támogatók (szponzorok) bevonása
6. a civil szervezetekkel a jó kapcsolat és együttműködés folyamatos erősítése, fenntartása,
7. érzékenyítő programok bevezetése, megvalósítása